

ISSN 2080-0878

REDAKCJA
tel. 56 493 41 50**Powiat****Śmiertelny wypadek na autostradzie**

str. 2

Powiat**Prokuratura sprawdza prywatyzację szpitala**

str. 3

Wąbrzeźno**Kolorowe święto ulicy 1 Maja**

str. 6

REKLAMA

do 25.000 złtakże dla klientów
ze złą historią kredytową
oraz komornikiem**Tel: 791-213-397****CZWARTEK**

10 MAJA 2018

ISSN: 2080-0878

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 19/2018 (473)

CWA**TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO****Wójt nie jechał po alkoholu****GMINA DĘBOWA ŁĄKA** ▶ Wójt Dębowej Łąki Stanisław Szarowski jechał samochodem bez uprawnień, które już wcześniej mu odebrano i wpadł na kontrolę policji. Jak wieść gminna niesie, miał prowadzić auto pijany. – To nieprawda, nigdy nie jechałem pod wpływem alkoholu – zaprzecza wójt. Słowa Szarowskiego potwierdza prokurator i kieruje do sądu wniosek o warunkowe umorzenie

Wszystko zaczęło się w maju 2016 roku. Wtedy to wójt gminy Dębowa Łąka Stanisław Szarowski wyjechał z drogi podporządkowanej, ignorując znak stop i uderzył w auto ciężarnej kobiety. Zdarzenie zakwalifikowano jako kolizję, a nie wypadek, jednak wójta ukarano za to odebraniem uprawnień na pół roku. Wyrok w tej sprawie ostatecznie zapadł we wrześniu ubiegłego roku. Oprócz utraty prawa jazdy wójt musiał zapłacić grzywnę. Teraz ponownie Szarowski wpadł na kontrolę policji i ma kłopoty. Wśród mieszkańców zawrzało, ktoś puścił plotkę, że wójt jeździ pod wpływem alkoholu. Czy to prawda i o co chodzi w sprawie pytamy w prokuraturze w Wąbrzeźnie.

– Była prowadzona pod nadzorem prokuratury sprawa przeciwko Stanisławowi Szarowskiemu – mówi zastępca prokuratora rejonowego Prokuratury Rejonowej w Wąbrzeźnie Michał Goldyszewicz. – Nie chodziło jednak o prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu, a o prowadzenie pojazdu pomimo wydanego zakazu, czyli wbrew decyzji sądu o cofnięciu uprawnień. Prokuratura Rejonowa w Wąbrzeźnie

nie zakończyła to postępowanie i skierowano wniosek do Wydziału II Karnego Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie o warunkowe umorzenie, wyznaczenie jednego roku próby, nałożenie kary finansowej oraz obciążenie kosztami postępowania.

Jak informuje zastępca prokuratora rejonowego skierowano taki właśnie wniosek, ponieważ były przesłanki do warunkowego umorzenia m.in. wcześniejsza niekaralność wójta, ponadto wina i szkodliwość społeczna czynu nie były znaczne. Przepiętstwo to nie było też zagrożone karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, stąd można było zastosować art. 66 KK stanowiący o warunkowym umorzeniu postępowania.

Co na to wójt Szarowski? Poprosiliśmy wóldarza Dębowej Łąki o komentarz.

– Nie jechałem pod wpływem alkoholu – odpowiada Stanisław Szarowski. – Jestem pod presją od maja 2016 roku, czuję się napiętnowany i nękany dlatego, że jestem wójtem gminy, a przecież wszyscy powinni być równi wobec prawa. Pracując jako lekarz weterynarii przejechałem setki tysięcy kilometrów. Wszyscy, któ-

rzy mnie znają wiedzą, że w życiu nie byłem pijany i nie siadałem po alkoholu za kółko. Wszystko zaczęło się w maju 2016 roku. Uważam, że kara za tamtą kolizję była zbyt surowa. Inny kierowca otrzymałby może ze 200 złotych mandatu. Wtedy przyznałem się do spowodowania tej kolizji, bo czułem się winny. Chorowałem na niedoczynność tarczycy i stąd ten wypadek, w sądzie jednak nikt nie brał tego pod uwagę. Do sądu poszedłem sam, bez obrońcy, licząc na sprawiedliwość, ale jak widać, do sądu idzie się po wyrok. Zamiast zwykłego mandatu nałożono na mnie, moim zdaniem, zbyt surową karę, a potem była nagonka. Ostatnia sytuacja wynika z mojej omyłki. Byłem przekonany, że termin tej kary już minął. W październiku ubiegłego roku ponownie zdałem prawo jazdy. Do tego terminu jednak sąd nie zaliczył czasu zatrzymania prawa jazdy przed wyrokiem, liczy się go od momentu uprawnomocnienia się. Byłem w sytuacji przymusowej, musiałem wykupić pilnie leki, a będąc przekonany, że termin kary już minął i dlatego wsiadłem za kółko – tłumaczy Szarowski.

(nał)

WĄBRZEŹNO ▶ **O wartości konstytucji**

W czwartek 3 maja samorządowcy, przedstawiciele organizacji społecznych oraz mieszkańcy Wąbrzeźna i powiatu upamiętnili 227. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

– Niepodległość i suwerenność, demokracja i wolność, to wartości, którym mamy obowiązek wiernie służyć, a w ich obronie i pielęgnowaniu w sposób szczególny wyraża się nasz współczesny patriotyzm – mówił na pl. Jana Pawła II burmistrz Leszek Kawski. – Każda konstytucja to szczególny akt prawny. To fundament, na którym usadowiony jest cały system prawny i polityczny państwa. Im ten fundament jest trwalszy, tym cała budowla mocniejsza. Pamiętajmy, że każda konstytucja oraz podstawowe zasady, na jakich jest ona oparta, nie bez powodu nazywana jest sumieniem narodu. Zawsze miejmy też świadomość, że konstytucja nie jest własnością polityków czy prawników, ale należy ona do nas wszystkich, do całego narodu.

Więcej na stronie 8.

(ToB), fot. (krzan)

REKLAMA

kredyty gotówkowe**Gotówka na Twoje potrzeby!**RRSO **21,82%****Wąbrzeźno**
ul. Kościuszki 2a
czynne pon.–pt. 9.00–17.00 **Santander**
CONSUMER BANK

Dla kredytu gotówkowego oferowanego przez Santander Consumer Bank S.A. z siedzibą we Wrocławiu wskazana wartość Rzeczywistej Rocznej Stopy Oprocentowania (RRSO) 21,82% wyliczona została na podstawie przykładowego reprezentatywnego na dzień 15.09.2017 r.

Tragiczna majówka

POWIAT ▶ Prokuratura Rejonowa w Wąbrzeźnie prowadzi śledztwo w sprawie śmiertelnego wypadku, do którego doszło w sobotę 5 maja na autostradzie A1 w okolicach Działowa

W wyniku wypadku zmarła kobieta kierująca busem.

– Auto zostało zabezpieczone przez prokuraturę, a we wtorek 8 maja przeprowadzono sekcję zwłok śmiertelnej ofiary zdarzenia. Ustalamy przebieg i przyczyny wypadku – mówi prokurator rejonowy Janusz Biewald.

W czasie długiego weekendu na terenie powiatu doszło także

do pięciu kolizji, ale na szczęście nie były one groźne. Policyjna akcja „Bezpieczny majowy weekend” trwała od piątku 27 kwietnia do niedzieli 6 maja.

– W ciągu tych kilku dni głównym celem funkcjonariuszy było zapewnienie bezpieczeństwa na drogach, ograniczenie zdarzeń drogowych oraz wyeliminowanie z ruchu pijanych kierujących, a także „piratów drogowych” –

wyjaśnia sierż. szt. Michał Głębocki. – Niestety, pomimo licznych apeli ze strony policji, nadal niektórzy kierujący decydują się „wsiaść za kółko” pod wpływem alkoholu. W trakcie działań funkcjonariusze zatrzymali trzy osoby kierujące pojazdami na „podwójnym gazie” – informuje oficer prasowy KPP.

(krzan)
fot. KPP

Wąbrzeźno

Decyduj o kulturze

Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza na spotkanie, podczas którego przedstawiona zostanie diagnoza potencjału i zasobów kulturalnych Wąbrzeźna.

Spotkanie odbędzie się 15 maja o godz. 11.00 do Wąbrzeskiego Domu Kultury. Diagnoza potencjału i zasobów kulturalnych Wąbrzeźna opracowana została przez dr. Krzysztofa Stachurę z Uniwersytetu Gdańskiego, jako podsumowanie I części projektu „Kulturalna bombonierka w Wąbrzeźnie”.

Przeprowadzona diagnoza potencjału i zasobów, możliwości i oczekiwań lokalnej społeczności pomoże w stworzeniu atrakcyjniejszej oferty WDK i pobudzeniu określonych środowisk i grup społecznych dotychczas nieaktywnych w działaniach placówki. W ramach projektu planowane jest m.in. ogłoszenie konkursu

na lokalne inicjatywy kulturalne – „kulturalną bombonierkę”, z której najciekawsze pomysły zostaną zrealizowane w następnym etapie zadania.

– Projekty maja być odpowiedzią na diagnozę kulturalną. O szczegółach aplikacji dowiemy się na spotkaniu podsumowującym wyniki badań zawarte w diagnozie. Serdecznie zapraszamy do udziału – mówi Gizela Pijar, dyrektor Wąbrzeskiego Domu Kultury.

Projekt dofinansowany jest z środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2018.

(pg)

Wąbrzeźno

Bezpłatnie doradzą ws. funduszy unijnych

Specjaliści Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich z Grudziądza zapraszają na bezpłatne konsultacje, dotyczące możliwości wsparcia w ramach Funduszy Europejskich, prowadzone w formie Mobilnych Punktów Informacyjnych. Najbliższe spotkanie odbędzie się 24 maja (czwartek) w Starostwie Powiatowym w Wąbrzeźnie w sali nr 133.

Podczas konsultacji chętni uzyskają informacje na temat wsparcia, jakie można otrzymać z Funduszy Europejskich, m.in. na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub jej rozwój. Uczestnicy spotkania będą mogli uzyskać wskazówki i porady na temat bezpłatnych szkoleń. Dowiedzą się także, jakie istnieją możliwości dofinansowania projektów, realizowanych przez społeczności lokalne.

Organizatorzy zapraszają

wszystkich zainteresowanych, a w szczególności przedsiębiorców, osoby fizyczne, organizacje pozarządowe, osoby zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Grudziądzu ma swoją stałą siedzibę przy ul. Waryńskiego 4, tel. 56 62 15 820, email: ue.grudziadz@kujawsko-pomorskie.pl

(krzan)

OGŁOSZENIE

CONKRET

Firma **CONKRET Z.R. Trejderowscy Sp. jawna** poszukuje pracowników na stanowisko:

PAKOWACZ, SORTOWACZ

Miejsce pracy: Wielkie Rychnowo

Zapewniamy dojazd na trasach:

- **Golub-Dobrzyń - Kowalewo Pomorskie**
- **Wielkie Rychnowo**
- **Golub-Dobrzyń - Lipienica – Wielkie Rychnowo**
Zakres obowiązków:

- praca na stanowisku produkcyjnym
- obsługa linii produkcyjnej oraz obsługa nawijarki
- pakowanie wyrobów

Wymagania:

- **chęć do pracy**
- gotowość do pracy w systemie zmianowym (3 zmiany, 4 brygady)
- mile widziane doświadczenie w pracy na stanowiskach produkcyjnych

Oferujemy:

- stabilne zatrudnienie na podstawie umowy o pracę
- pracę w firmie o ugruntowanej pozycji rynkowej
Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie swojego CV na adres:
rekrutacja@conkret.com.pl

REKLAMA

KRISHOME
GWARANCJA SPOKOJU

DOMY OSZCZĘDNE

Polecam
Łukasz Piszczek

Łukasz Piszczek

ZAPRASZAMY DO SALONU SPRZEDAŻY

Domy Oszczędne sp. z o.o. sp. k.

ul. Szkolna 14

87-400 Golub-Dobrzyń

tel. +48 536 421 321

domy-oszczedne@krishome.pl

www.domy-oszczedne.krishome.pl

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY
EKIPY BUDOWLANO-MONTAŻOWE

BRAMY · OKNA · ROLETY

Prokuratura sprawdza prywatyzację szpitala

POWIAT ▶ Doniesienie Najwyższej Izby Kontroli w sprawie nieprawidłowości, do których mogło dojść podczas przekształceń własnościowych w wąbrzeskim szpitalu trafiło do grudziądzkiej prokuratury. Jak do tej pory nie ma rozstrzygnięcia, co dalej. Zgodnie z kodeksem karnym decyzja powinna zapaść w ciągu 30 dni od przyjęcia akt sprawy

Starosta Krzysztof Maćkiewicz nie zgadza się z zarzutami sformułowanymi przez kontrolerów NIK

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, do którego mogło dojść podczas przekształcania ZOZ Szpitala Powiatowego w Wąbrzeźnie w spółkę, Najwyższa Izba Kontroli złożyła do Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy 26 marca. Stamtąd sprawa trafiła do Prokuratury Okręgowej w Toruniu, a następnie do Prokuratury Rejonowej w Grudziądzu.

– Postępowanie z zawiadomienia NIK, dotyczące Szpitala w Wąbrzeźnie, zostało zarejestrowane w Prokuraturze Rejonowej w Grudziądzu w dniu 13 kwietnia 2018r. Obecnie trwają czynności sprawdzające – wyjaśnia Agnieszka Reniecka, Prokurator Rejonowy w Grudziądzu. – Na obecnym

etapie postępowania nie można wskazać, kiedy podjęta zostanie decyzja końcowa. Zawiadomienie NIK-u dotyczy wyrządzenia szkody przez Starostę Wąbrzeskiego przy przekształcaniu Szpitala w Wąbrzeźnie w latach 2011-2016 – dodaje prokurator Agnieszka Reniecka.

Przypomnijmy, iż NIK zarzucił staroście Krzysztofowi Maćkiewiczowi, że po przemianach własnościowych nie doprowadził do likwidacji Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Wąbrzeźnie, mimo że jednostka zaprzestała prowadzenia statutowych zadań, tj. nie świadczyła usług medycznych. Według kontrolerów NIK było to działanie nie-

gospodarne i w jego wyniku powiat niepotrzebnie wydał w latach 2011-2016 co najmniej 205,5 tys. zł.

Kontrolerzy wskazali ponadto, że w sierpniu 2015 starosta Maćkiewicz wyraził zgodę na zmniejszenie czynszu za dzierżawę nieruchomości, należnego SP ZOZ od spółki Nowy Szpital. Miał tym samym pozbawić SP ZOZ przychodu, od października 2015 do końca czerwca 2017 w kwocie 105 tys. zł, zaś łącznie z utraconymi korzyściami do września 2020 roku szkoda wyniosła 300 tys. zł.

Zastrzeżenia Najwyższej Izby Kontroli określają działania starosty jako naruszenie zasady racjonalnego prowadzenia spraw majątku Powiatu, co w konsekwencji spowodowało znaczną szkodę majątkową (rzeczywistą i utraconych korzyści) w wysokości 505,5 tys. zł. Zarzuty dotyczą art. 296 par. 1 kodeksu karnego, czyli „Kto, będąc obowiązany na podstawie przepisu ustawy, decyzji właściwego organu lub umowy do zajmowania się sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą osoby

fizycznej, prawnej albo jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku, wyrządza jej znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

Starosta Krzysztof Maćkiewicz nie zgadza się z zarzutami sformułowanymi przez kontrolerów NIK.

Krzysztof Zaniewski
fot. archiwum

OGŁOSZENIE

Wąbrzeźno

PUP zaprasza na Targi Pracy

6 czerwca w sali gimnastycznej Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie po raz kolejny odbędą się Targi Pracy, organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy oraz Starostwo Powiatowe w Wąbrzeźnie.

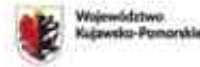
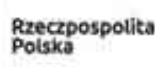

Ubiegłoroczna edycja Targów Pracy spotkała się z zainteresowaniem zarówno pracodawców, jak też osób szukających pracy

Swoje oferty dla pracowników przedstawią głównie lokalne firmy. Spotkanie odbędzie się w godzinach 10.00-13.00. Osoby bezrobotne, a także zainteresowane zmianą pracy, zyskają oka-

zję bezpośredniego spotkania z pracodawcami, poznania ich oczekiwań oraz warunków, jakie mogą zaoferować pracownikom.

(krzan)
fot. archiwum

Lubisz pracę z małymi dziećmi do lat 3?
Chciałbyś żeby twoja praca była twoją pasją?

**Zgłoś się na szkolenie
i zostań opiekunem dziennym!**

Jeszcze tylko **do 14 maja 2018 r.** prowadzony jest
nabór uzupełniający kandydatów na szkolenie.

Wypełnij formularz zgłoszeniowy (dostępny na www.pluznica.pl)
i z załącznikami prześlij go w zamkniętej kopercie zatytułowanej:
„Nabór kandydatów na szkolenie na opiekunów dziennych”
do tymczasowej siedziby Urzędu Gminy w Płużnicy w Gminnym
Ośrodku Pomocy Społecznej w Płużnicy lub do siedziby
Towarzystwa Rozwoju Gminy w Płużnicy.

**Po ukończeniu szkolenia kandydaci będą mieli możliwość podjęcia zatrudnienia
w jednym z trzech punktów opieki dziennej jakie powstaną w Gminie Płużnica!**

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie www.pluznica.pl w zakładce
Aktualności lub pod numerem telefonu: +48 881 468 885.

Projekt „Gminne Punkty Opieki Diennej – wsparcie dla rodziców małego dziecka”,
którego Liderem jest Gmina Płużnica, a partnerami Gmina Lisewo, Gmina Chełmża
oraz Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica współfinansowany jest ze środków
Unii Europejskiej, Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach
Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Pieniądze na małe inicjatywy przyznane

GMINA PŁUŻNICA ▶ „Na ratunek 112”, „Młodzież też kręci bezpieczeństwo” oraz „Miłośnicy Siatkówki” to trzy z najwyższej ocenionych projektów, które otrzymały dofinansowanie w ramach programu „Małe Granty Gminy Płużnicy”. W kwietniu w sali kominkowej Centrum Edukacji Ekologicznej w Orłowie odbyło się uroczyste podpisanie umów, zaś od maja w gminie Płużnica grupy nieformalne i jedna organizacja pozarządowa realizują działania przygotowane przez mieszkańców i dla mieszkańców

Po raz drugi gmina Płużnica przeznaczyła środki z budżetu na realizację projektów w ramach tzw. mikrograntów. O dofinansowanie mogły ubiegać się grupy nieformalne i organizacje pozarządowe. W bieżącym roku na działania w ramach mikrograntów przeznaczono kwotę 24 tys. zł. Wnioski mogły przewidywać zadania za maksymalnie 2 tys. zł. Jak informuje Marianna Zakrzewska, aż 22 grupy przygotowały swoje propozycje. To o 12 więcej niż w roku ubiegłym.

– W tym roku premiowane były przede wszystkim takie projekty, które realizuje mło-

dziez lub mają się one przyczynić do aktywizacji tej grupy osób – wyjaśnia urzędniczka.

Trzy wnioski zostały odrzucone, ponieważ nie spełniały wymogów formalnych, dlatego nie mogły być oceniane przez komisję konkursową. Dofinansowanie otrzymało 12 projektów, każdy na kwotę 2 tys. zł. Operatorem tzw. Małych Grantów jest Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica.

– Poprzez program „Małe Granty Gminy Płużnica” chcemy zachęcać mieszkańców do zaangażowania się w działalność społeczną – mówi Marcin Skoniecz-

ka, wójt gminy Płużnica. – Jest to także program edukacyjny. Lokalni liderzy uczą się w praktyce metody projektowej i poznają zasady rozliczania dotacji. Dzięki połączeniu środków gminy z entuzjazmem mieszkańców powstaje wiele bardzo ciekawych inicjatyw. Dziękuję wszystkim grupom nieformalnym i organizacjom pozarządowym, za to zaangażowanie. Dziękuję również władzom i pracownikom Towarzystwa Rozwoju Gminy Płużnica za profesjonalną realizację programu – dodaje Skonieczka.

(krzan)

fort. nadesłane

PROJEKTY, KTÓRE OTRZYMAŁY DOFINANSOWANIE:

Lp.	Nazwa grupy nieformalnej/NGO	Tytuł projektu	Miejscowość	Punkty
1.	Grupa nieformalna – Życiodajni	Na ratunek 112	Nowa Wieś Królewska	30
2.	Grupa nieformalna - Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza OSP Błędowo	Młodzież też kręci bezpieczeństwo	Błędowo	29
3.	Grupa nieformalna - Młodzi Miłośnicy Siatkówki	Miłośnicy Siatkówki	Wieldządz	25
4.	Grupa nieformalna - Orłowianki	Sport to zdrowie	Orłowo	24
5.	Grupa nieformalna - Piłkomaniacy	Każdy w piłkę kopać może	Płużnica	22
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Płużnicy	Dzieci ratują życie	Płużnica	21
7.	Grupa nieformalna - Razem dla dzieci	Wspólne zabawy	Płachawy	21
8.	Grupa nieformalna - Bielawianki	Dzieciniec jak za dawnych lat	Bielawy	20
9.	Grupa nieformalna - Szkółka Ekologiczno-Wędkarska w Wieldządzu	Z każdym dniem, więcej wiem	Wieldządz	20
10.	Grupa nieformalna – Nieformalne Koło Gospodyń Wiejskich w Nowej Wsi Królewskiej	Wieniec dożynkowy – podtrzymanie tradycji	Nowa Wieś Królewska	20
11.	Grupa nieformalna - Twórcze mamy	Teatr pod chmurką	Błędowo	19
12.	Grupa nieformalna - Dolina Płachaw	Siła integracji	Płachawy	19

Wąbrzeźno

Utalentowani historycy z „dwójki”

Agnieszka Retz i Bartek Socha ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie znaleźli się w gronie laureatów wojewódzkiego konkursu „Kujawsko-pomorskim szlakiem historii”.

– Konkurs odbywał się już po raz czwarty i cieszy się dużą popularnością w województwie, jednak nasi uczniowie pierwszy raz uczestniczyli w tej rywalizacji – informuje Anna Piórkowska.

Tegoroczna edycja konkursu przebiegała pod nazwą „Zabytki sakralne i świeckie”. Prace uczestników oceniano w dwóch kategoriach: poziom klas VII i szkół gimnazjalnych oraz poziom szkół ponadgimnazjalnych.

– Prace Agnieszki Retz i Bartosza Sochy, uczniów klasy VII

c, po etapie szkolnym zostały zakwalifikowane do etapu wojewódzkiego. Tam spotkały się z uznaniem jury – mówi Anna Piórkowska. – Spośród prawie 160 prac nadesłanych z 42 szkół województwa, prace wąbrzeżnian zostały wyróżnione i znalazły się w ścisłym finale – dodaje nauczycielka.

Uczniowie, jako laureaci konkursu, wraz ze swą nauczycielką historii Anną Piórkowską udali się do Bydgoszczy na uroczystość rozdania nagród.

– Dodatkową atrakcją finału był udział uczniów w quizie wiedzy o zabytkach regionu, w którym i wiadomości merytorycznych, i przysłowiowego łutu szczęścia nie zabrakło naszej Agnieszce, wygrała ona dodatkową nagrodę rzeczową – informuje Anna Piórkowska.

Organizatorem uroczystości wręczania nagród był Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych w Bydgoszczy.

(krzan)

fort. nadesłane

Agnieszka i Bartek ze swoją nauczycielką historii Anną Piórkowską

60 tysięcy na własny biznes

POWIAT ➤ Już wkrótce Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska będzie przyjmować wnioski w ramach wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru Ziemi Wąbrzeskiej na lata 2016-2022. Od 21 maja do 5 czerwca mieszkańcy Wąbrzeźna oraz gmin: Dębowa Łąka, Książki i Ryńsk będą mogli się ubiegać o premie na podjęcie działalności gospodarczej

– LGD Ziemia Wąbrzeska 21 maja rozpoczyna przyjmowanie wniosków o przyznanie pomocy dla projektów realizowanych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – wyjaśnia Maciej Rataj, dyrektor biura LGD Ziemia Wąbrzeska. – Nabór kierujemy do osób zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej. Limit naboru wynosi 600 tys. zł, więc będziemy

mogli przyznać 10 premii w wysokości 60 tys. zł każda – dodaje Maciej Rataj.

Jakie korzyści i zobowiązania czekają beneficjentów?

– Premia dla osób podejmujących działalność gospodarczą wywołuje obowiązek stworzenia miejsca pracy i jego utrzymania przez okres dwóch lat, licząc od dnia płatności końcowej – wyjaśnia Monika Zdziebłowska, specja-

listka ds. projektów w Biurze LGD Ziemia Wąbrzeska. – Stworzenie miejsca pracy jest realizowane poprzez samozatrudnienie lub zatrudnienie innej osoby. Warto zaznaczyć, że premia w wysokości 60 tys. złotych obecnie jedną z atrakcyjniejszych możliwości dofinansowania własnego biznesu ze środków publicznych w zakresie podjęcia działalności gospodarczej – dodaje.

Na co można przeznaczyć uzyskane wsparcie?

– Premia na podjęcie działalności gospodarczej może być przeznaczona na poniesienie kosztów ogólnych, tj. związanych z wydatkami dotyczącymi budowy, nabywania nieruchomości, maszyn, wypłatą honorariów dla architektów, inżynierów, ponoszone opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo w zakresie zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności do 10 proc. kosztów kwalifikowanych. Umożliwia ponadto zakup robót budowlanych lub usług, zakup lub rozwój oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów,

licencji lub wypłatę wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych (lub znaków towarowych), a także najem lub dzierżawę maszyn, wyposażenia czy nieruchomości. Może to być również zakup nowych maszyn lub wyposażenia. Osoba, która otrzyma premię, może również zakupić środek transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą – wymienia Monika Zdziebłowska.

Na przełomie maja i czerwca przeprowadzone zostaną łącznie cztery nabory wniosków.

– W pierwszej kolejności ogłaszamy nabór na premie na podjęcie działalności gospodarczej. Ubiegłoroczny nabór w tym zakresie pozwolił wybrać 13 wniosków do dofinansowania, z których 11 zostało już pozytywnie rozpatrzonych i obecnie podpisywane są umowy o przyznaniu pomocy – informuje Maciej Rataj.

– Równolegle prowadzony będzie nabór wniosków w zakresie niewielkich inwestycji, mających

na celu budowę lub przebudowę publicznych dróg gminnych, które umożliwiają połączenie obiektów użyteczności publicznej z siecią dróg publicznych. Z kolei w terminie od 28 maja do 11 czerwca br. będą prowadzone nabory wniosków w zakresie rozwoju infrastruktury kulturalnej, na co z kolei zostanie przeznaczona blisko 1 mln 120 tysięcy zł. W tym samym terminie czekamy również na wnioski małych i mikroprzedsiębiorstw w zakresie rozwoju przedsiębiorstw. Limit naboru to nieco ponad 441 tysięcy zł – dodaje Maciej Rataj.

Wszystkie ogłoszenia o naborach wniosków wraz z załącznikami można znaleźć na stronie internetowej www.lgdwabrzesno.pl Lokalna Grupa Działania informuje ponadto, że osoby zainteresowane możliwością ubiegania się o przyznanie pomocy mogą dowiedzieć się szczegółów nt. przygotowania wniosku bezpośrednio w Biurze LGD, które mieści się w Wąbrzeźnie przy ulicy Mickiewicza 12/1.

(krzan)

fot. ilustracyjne

Powiat

Zdają egzamin dojrzałości

Maj, uznawany przez wielu za najpiękniejszy miesiąc w roku, naznaczony jest ważnym egzaminem dojrzałości. Dla wielu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych otwiera lub zamyka drogi do wymarzonych uczelni. W tych istotnych dla uczniów dniach postanowiliśmy zapytać ich o doświadczenia związane z pierwszymi dniami matury, która potrwa od 4 do 23 maja.

Z języka polskiego uczniowie mieli m.in. napisać rozprawkę dotyczącą lektury – „Lalka” Bolesława Prusa lub zinterpretować wiersz Ernesta Brylla – „Bądźmy dla siebie bliscy, bo nas rozdziałają”.

– Kilka dni przed egzaminem z języka polskiego przeczytałam streszczenia wszystkich lektur, które zostały wcześniej omówione na zajęciach – wyznaje Patrycja, absolwentka Zespołu Szkół w Gronowie, mieszkanka powiatu wąbrzeskiego. – Bardzo chciałam, aby na maturze pojawiła się „Lalka” Bolesława Prusa. Byłam więc szczęśliwa, gdy otworzyłam arkusz maturalny i okazało się, że jest tam fragment właśnie tej lektury. Uważam, że temat rozprawki nie był trudny, gdyż motyw tęsknoty można znaleźć w wielu tekstach literackich.

Patrycja przyznaje, że najwięcej pracy włożyła w przygotowania do matury na poziomie rozszerzonym z geografii (maturzysta musi rozszerzać co najmniej jeden przedmiot), którą będzie zdawać 14 maja. Póki co ma za sobą wspomniany już wyżej egzamin z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego.

– Przygotowania do matury zajęły mi cztery miesiące, najwięcej pracy poświęciłam oczywiście zadaniom z matematyki, gdyż ten przedmiot rozszerzam – tłumaczy Mikołaj Wojciechowski z Zespołu Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie. – Egzamin z języka polskiego nie należał do najtrudniejszych, wydaje mi się, że z tematem pracy o tęsknocie każdy powinien sobie poradzić. Jeśli uda mi się pomyślnie zdać

maturę, rozpocznę studia na Uniwersytecie Technologiczno – Przyrodniczym w Bydgoszczy.

Na tegorocznych maturzystów czekają także egzaminy ustne. Jeszcze zanim wyniki egzaminów maturalnych zostaną wydrukowane i powieszone na szkolnych korytarzach, będą dostępne w sieci. Centralna Komisja Egzaminacyjna opublikuje je chwilę po północy 3 lipca na odpowiednich stronach Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych. Tych, którzy nie zdadzą matury z jednego przedmiotu czeka poprawka w sierpniu, natomiast maturzyści, którzy uzyskają mniej niż 30 proc. z co najmniej dwóch egzaminów, będą musieli przystąpić do matury ponownie za rok.

Aleksandra Górska
fot. nadesłane

Absolwenci Liceum Ogólnokształcącego im. Zygmunta Działowskiego w Wąbrzeźnie

Święto ulicy 1 Maja

WĄBRZEŻNO ▶ Imprezą rodzinną na jednej z głównych ulic miasta rozpoczęła się wąbrzeska majówka

Organizatorzy przygotowali dla dzieci różne zabawy

Imieniny ulicy 1 Maja urozmaiciły m.in. animacje i zabawy dla dzieci, wystawa poświęcona setnej rocznicy przyznania praw wyborczych Polkom, pokaz czerpania papieru i pisania gęsim piórem. To właśnie gęsim piórem

uczestniczące w konkursie dzieci miały za zadanie napisać życzenia z okazji święta ulicy.

– Z okazji imienin ulicy 1 Maja składamy sobie najserdeczniejsze życzenia. Niech żyje ulica 1 Maja! – napisała Liliana

Zygnarowska.

– Dziś obchodzimy fajne święto, imieniny ulicy 1 Maja, a więc uśmiechnijmy się i świętujmy całym sercem – ułożyła Michalina Zygnarowska.

Nikoła Różyczka zamiast typowych życzeń wymyśliła hasło.

– Niech każdy wie, że 1 Maja obchodzić się chce!

Ulica 1 Maja była jedną z pierwszych ulic wytyczonych przy rynku. Zawsze była ulicą spacerową i handlową. Swoją aktualną nazwę przyjęła w 1951 r., wcześniej nazywała się ul. Kolejową. Zorganizowane po raz trzeci imieniny ul. 1 Maja to wspólna inicjatywa wąbrzeskiej biblioteki i urzędu miasta.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Pierwszego dnia majówki mieszkańcy zabrali dzieci na imieniny jednej z głównych ulic miasta

Na kiermaszu książek przygotowanym przez wąbrzeską bibliotekę najmłodsi uczestnicy imprezy mogli nabyć ciekawe pozycje

Niełatwa sztuka pisanie gęsim piórem

Gmina Płużnica

Wizyty studyjne w gminie

W kwietniu do Płużnicy zawitały dwie grupy gości. Najpierw, w związku z wizytą zorganizowaną przez Stowarzyszenie Inicjatyw Niemożliwych Motyka (w ramach programu Study Tours to Poland), gościnna gmina przyjęła studentów z Białorusi, Rosji i Ukrainy. Natomiast drugą grupą gości byli sołtysi i członkowie rad sołeckich z gminy Międzyrzecz w województwie lubuskim.

Study Tours to Poland

Wójt Marcin Skonieczka przedstawił studentom podstawowe informacje nt. gminy oraz opowiedział o partycypacyjnym modelu zarządzania gminą. Studenci odwiedzili też siedzibę Stowarzyszenia CTI e-Misja, gdzie wysłuchali informacji nt. realizowanych projektów, o których opowiedziała Justyna Jankowska. Ostatnim punktem wizyty było spotkanie z członkami Klubu Seniora w Nowej Wsi Królewskiej.

– Dziękuję pani Ewie Głodowskiej-Morawskiej za zorganizowanie przyjazdu studentów do gminy Płużnica. Było to dla mnie bardzo miłe spotkanie. Życzę wszystkim uczestniczkom i uczestnikom wizyty powodzenia w ich dalszej działalności społecznej – mówił wójt Marcin Skonieczka.

Sołtysi i radni sołeccy z gminy Międzyrzecz

Kolejni gości przyjechali do Płużnicy z gminy Międzyrzecz w województwie lubuskim. Wśród uczestników znalazł się także Remigiusz Lorenz, burmistrz Międzyrzecza. Organizatorką wyjazdu była Gabriela Góra, uczestniczka Programu Liderzy PAFW.

Wizytę rozpoczęto od wysłuchania prezentacji Agaty Kowalik nt. funduszu sołeckiego. Radna gminna, i jednocześnie sołtyska, Eleonora Chojnacka zabrała gości na krótki spacer po Orłowie, podczas którego opowiedziała o zrealizowanych przedsięwzięciach. Kolejnym punktem programu była krótka przejażdżka po gminie Płużnica trasą Orłowo-Płużnica-Bartoszewice. Wójt Marcin Skonieczka przedstawił uczestni-

kom wizyty podstawowe informacje o gminie Płużnica, a także opowiedział o stosowanych metodach angażowania mieszkańców w działalność społeczną. Wieczorem goście udali się do świetlicy w Wielkądzu. Tam Elżbieta Cieślak omówiła projekt „Kluby Seniora w Gminie Płużnica”. Ostatnim punktem wizyty był spacer po plaży w Wielkądzu.

– Dziękuję wszystkim prelegentom za poświęcony czas, a uczestnikom za przyjazd i miłe słowa dotyczące naszej gminy – mówi wójt Marcin Skonieczka. – Jestem pod wrażeniem, że tak liczna grupa osób zaangażowanych w działalność sołectw od kilku lat wyjeżdża do innych gmin w Polsce i wymienia się doświadczeniami.

(krzan)

Wąbrzeźno

Polonistyczne sukcesy uczniów „trójki”

Szkoła Podstawowa nr 3 w Wąbrzeźnie może pochwalić się sukcesem dwojga tegorocznych laureatów wojewódzkiego konkursu przedmiotowego z języka polskiego. Jan Pieczywok i Marta Lisowska sięgnęli po laury w konkursie organizowanym przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty.

Jan Pieczywok (uczeń klasy 7 c) oraz Marta Lisowska (uczenica klasy 7 b) nie muszą się już martwić o przyszłoroczne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, ponieważ jako laureaci konkursu przedmiotowego będą z niego zwolnieni. Ponadto na świadectwie mają już zapewnioną ocenę celującą z tego przedmiotu.

– Droga do sukcesu była długa i wymagała ze strony uczniów ogromnego zaangażowania – mówi Edyta Kuczkowska. – Musieli oni przejść przez trzy etapy konkursu: szkolny, rejonowy i wojewódzki. Na każ-

dym z etapów obowiązywały ich odpowiednie wymagania, określone w podstawie programowej, jak i te, które znacząco poza nią wykraczały. Dodatkowo nasi uczniowie musieli przeczytać szereg lektur i wykazać się doskonałą znajomością ich treści – dodaje polonistka.

Do konkursu ogółem przystąpiło 120 uczniów. Jan i Marta znaleźli się wśród osiemnastorga najlepszych uczniów województwa kujawsko-pomorskiego. Do konkursu przygotowywały ich nauczycielki Edyta Kuczkowska i Anna Kolczyńska.

(krzan)

Wąbrzeskie spotkania z religią

WĄBRZEŹNO ▶ Konkursy plastyczne i wiedzy religijnej oraz promocja albumu poświęconego wąbrzeskiej działaczce społecznej Adeli Łukiewskiej były częścią odbywających się w ostatnim tygodniu kwietnia Dni Kultury Chrześcijańskiej

Laureaci konkursu plastycznego „Anioł mój dobry duch”

W poprzednim numerze opisaliśmy tylko część wydarzeń, które miały miejsce w ramach wąbrzeskich Dni Kultury Chrześcijańskiej. W programie znalazły się również dwa konkursy. Jeden z nich – plastyczny został rozstrzygnięty podczas inauguracji kulturalnego przedsięwzięcia w Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej. Na konkurs „Anioł mój dobry duch” wpłynęła setka prac wykonanych w różnych technikach. Pierwsze miejsce zajęła Justyna Meyer z Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Płużnicy. Tuż za nią uplasowały się Laura Gra-

bowski ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie i Agnieszka Dembończyk ze Zbrosławic. Na trzecim miejscu znalazły się Amelia Chmiel ze Szkoły Podstawowej w Zieleniu i Iwona Madej ze Środowskiego Domu Samopomocy Wronie. Jury konkursowe wyróżniło Agnieszkę Wyrwińską, Lenę Gajewską, Aleksandrę Czarnowską, Wiktora Afeltę, Martynę Szymańską, Mirosławę Dokowską i Amelię Pawluczuk. Wszyscy laureaci otrzymali nagrody rzeczowe i dyplomy. Prace można było przez kilka dni podziwiać na wystawie pokonkursowej w Sank-

tuarium Matki Bożej Brzemiennej. Po rozstrzygnięciu konkursu w oratorium przy kościele pw. Św. Ap. Szymona i Judy Tadeusza odbyła się prelekcja połączona z promocją albumu poświęconego wąbrzeskiej działaczce społecznej Adeli Łukiewskiej. W spotkaniu wzięli udział m.in. prawnukowie Adeli Łukiewskiej z Gdańska. Biografię oraz historię działalności społeczniczki przedstawił historyk Paweł Becker. Adela Łukiewska urodziła się w Feliksowie koło Wąbrzeźna. Zajmowała się działalnością charytatywną w sze-

regach m.in. Towarzystwa Pań Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo, które organizowało kiermasze, przedstawienia amatorskie, bale charytatywne, zbierało pieniądze, żywność i dary dla uboższych.

– Członkinie Towarzystwa wydawały obiady w Kuchni Ludowej, odwiedzały chorych, przygotowywały do przyjęcia pierwszej komunii św. dzieci z biedniejszych rodzin – mówi Paweł Becker.

W 1920 Adela Łukiewska zajmowała się m.in. kwaterunkiem żołnierzy polskich w mieście.

– W dowód uznania otrzymała od władz miejskich piękny album z 12 fotografiami Wąbrzeźna. Najnowsze wydawnictwo przypomina te fotografie oraz życiorys samej Łukiewskiej – informuje historyk, który przygotował wstęp zamieszczony w albumie.

Podczas spotkania Patrycja Kempnińska odczytała wiersz o Adeli Łukiewskiej napisany przez

Olę Łagę z klasy VII Szkoły Podstawowej w Myśliwcu. Zuzanna

Balawejder stworzyła natomiast 4 rysunki przedstawiające społecznikę, które można było obejrzeć podczas prelekcji. Album dostępny jest w Miejskim Punkcie Informacji.

Kolejnym punktem obchodów Dni Kultury Chrześcijańskiej był konkurs wiedzy religijnej dla uczniów szkół podstawowych. Najlepiej z konkurencjami poradzi sobie reprezentanci Szkoły Podstawowej nr 3: Ola Białkowska, Konstancja Michaliszyn, Łukasz Kanikowski, Dominik Janowski. Tuż za nimi uplasowali się Daria Karczewska, Laura Grabowski, Aleksandra Czarnowska, Antoni Lepisz również z Szkoły Podstawowej nr 3. Na trzecim miejscu znalazły się Lena Brzezińska, Martyna Jurkiewicz, Wiktoria Masłowska, Marta Michewicz z wąbrzeskiej Szkoły Podstawowej nr 2. Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody rzeczowe, puchary i dyplomy.

(pg)

fot. nadesłane

Region

Groźne szkodniki w sadach

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy ostrzega, że w sadach i ogródkach działkowych zaczęły pojawiać się groźne szkodniki jałbłoni i śliw.

Mają one bardzo duży wpływ na jakość plonów.

– Jest to owocówka jabłkóweczka i owocówka śliwkóweczka – tłumaczy Marcin Wroński, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa. – Gąsienice tych owadów drążą korytarze wewnątrz owoców i zanieczyszczają je ciemnymi odchodami powodując tzw. robaczywienie owoców.

Aby zapobiec uszkodzeniu owoców trzeba te szkodniki zwalczać w każdym sezonie wegetacyjnym, na co szczególną uwagę nie tylko profesjonalnym sadownikom, ale i właścicielom ogródków działkowych zwraca Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy.

– Zaleca się wykonywać zabiegi środkami ochrony roślin w odpowiednich terminach, które podawane są przez Oddziały Terenowe w Internetowym Systemie Sygnalizacji Agrofagów Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa – dodaje Wroński.

Istnieje możliwość samodzielnego monitorowania strony sygnalizacji, która dostępna jest pod adresem: <https://piorin.gov.pl>.

oprac. (ToB), fot. nadesłane

Region

Młodzi astronomowie

Do 20 czerwca można zgłaszać się na Wojewódzki Konkurs Astronomiczny. Organizatorzy proponują cztery kategorie.

Prace mogą składać uczniowie szkół ze wszystkich poziomów edukacji w przedziale wiekowym od lat 6 do lat 20, które dotyczyć będą astronomii. W VI Wojewódzkim Konkursie Astronomicznym zawarte są cztery kategorie, w których zadaniem będzie przygotowanie fotografii, scenariusza pokazu astronomicznego, sztuki teatralnej i pracy badawczej. Organizatorem jest samorząd województwa. Konkurs jest prowadzony w czterech odrębnych kategoriach: prace indywidualne „Niebo moich marzeń” (konkurs fotograficzny dla uczniów w wieku 6-12 lat); prace indywidualne „My, planetarni reżyserzy” (scenariusz pokazu astronomicznego dla uczniów w wieku

12-20 lat o maksymalnej długości 4 stron formatu A4); prace zespołowe „Z teatrem w Kosmos, czyli kosmiczna kreatywność” (sztuka teatralna dla uczniów w wieku 12-16 lat, czas trwania: do 45 minut, zespół liczący do 5 osób); prace zespołowe „Zgrany Astroteam” (praca badawcza dla uczniów w wieku 12-20 lat, planowe działanie uczniów, mające na celu rozwiązanie konkretnego problemu z zastosowaniem różnych metod, zespół liczący do 5 osób). Szczegóły, regulamin oraz załączniki do regulaminu znajdują się na stronie województwa kujawsko-pomorskiego w zakładce edukacja.

(nał)

REKLAMA

**KOMPLEKSOWE
MYCIE
PRANIE**

elewacji i dachów domów
hał produkcyjnych
tarasów oraz podjazdów
dywanów i wykładzin
mebli tapicerowanych
wnętrz aut

502-574-632

TOTAL WASH Paweł Nowacki
 87-207 Dębowa Łąka 28

Lekcja patriotyzmu

WĄBRZEŻNO ▶ Święto Konstytucji 3 Maja, jak co roku, miało uroczysty przebieg. W obchodach jednego z najważniejszych państwowych świąt licznie uczestniczyli mieszkańcy Wąbrzeźna, samorządowcy, reprezentanci organizacji pozarządowych, przedstawiciele instytucji oświatowych i kulturalnych, przedsiębiorcy, a także duchowieństwo. Patriotyczno-religijne uroczystości odbywały się w kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski, a następnie na Placu Jana Pawła II

Na uroczystościach pojawili się także przedstawiciele gminy Dębowa Łąka

Mszę w intencji Ojczyzny celebrował biskup pomocniczy Diecezji Toruńskiej Józef Szamocki. Po nabożeństwie delegacje złożyły wiązanki kwiatów przy Pomniku Żołnierza Polskiego. Patriotyczny wymiar uroczystości podkreślała również obecność orkiestry dętej WDK.

Okazjonalny program artystyczny przygotowali uczniowie wąbrzeskiego gimnazjum pod kierunkiem nauczycieli: Krystyny Rybszleger i Piotra Matuszewskiego. Młodzież przywołała najważniejsze wydarzenia historyczne, które przyczyniły się do uchwalenia pierwszej w Europie (a drugiej na świecie) ustawy rządowej z roku 1791. Przedstawienie zostało urozmaicone występem wokalnym zespołu pod batutą Wojciecha Góralskiego.

Po występie młodzieży głos zabrał burmistrz Wąbrzeźna Leszek Kawski, który mówił m.in. o fundamentalnym znaczeniu konstytucji, o potrzebie poszanowania prawa i pielęgnowania

wolności, która nie jest dana raz na zawsze.

– Święta Konstytucji 3 Maja zakazano w komunistycznej Polsce, a przywrócono dopiero w 1990 roku, gdy Polska stała się ponownie państwem demokratycznym – przypomniał burmistrz. – Poszanowanie dla tradycji konstytucjonalizmu i rządów prawa stało się w ten sposób symbolem odradzającej się polskiej demokracji. Nie chciałbym występować w roli mentora i nauczyciela historii, ale warto szczególnie w tym dniu i w tym miejscu zacytować słowa o pierwszej polskiej konstytucji, papieża-Polaka, świętego Jana Pawła II, wygłoszone w Warszawie w trakcie pielgrzymki do rodzinnego kraju w 1991 roku: „Konstytucja ta słusznie może się szczycić pierwszeństwem na kontynencie europejskim. Wyprzedziła ją tylko amerykańska Konstytucja Stanów Zjednoczonych, która do dzisiaj jest ustawą zasadniczą tego wielkiego mocar-

stwa. Naszej Konstytucji majowej przypadł inny los. Stała się ona raczej ostatnim słowem dziejów I Rzeczypospolitej, która była państwem wielu narodów. Była też ostatnim wyrazem mądrości obywatelskiej i odpowiedzialności politycznej, który przyszedł już niestety za późno i nie zdołał zahamować procesu upadku tego wielkiego organizmu, zagrożonego już wówczas śmiertelnie od zewnątrz, a także toczącego od wewnątrz ciężką chorobą” – mówił Leszek Kawski. – I to przesłanie niechaj stanowi dla nas współczesnych drogowskaz, gdyż nigdy nie jest nam dane raz na zawsze. Niepodległość i suwerenność, demokracja i wolność, to wartości, którym mamy obowiązek wiernie służyć, a w ich obronie i pielęgnowaniu w sposób szczególnie wyraża się nasz współczesny patriotyzm. Każda konstytucja to szczególny akt prawny. To fundament, na którym usadowiony jest cały system prawny i polityczny państwa. Im ten fundament

Nie zabrakło delegacji gminy Płużnica

jest trwalszy, tym cała budowla mocniejsza. Pamiętajmy, że każda konstytucja oraz podstawowe zasady, na jakich jest ona oparta, nie bez powodu nazywana jest sumieniem narodu. Zawsze miejmy też świadomość, że konstytucja nie jest własnością polityków czy prawników, ale należy ona do nas wszystkich, do całego narodu. Zmiana konstytucji jest możliwa tylko w określonych warunkach prawnych. Trwałość tego aktu prawnego, jego powaga i ogromne znaczenie dla państwa wymagają dla zmian nie tylko znaczącej większości parlamentarnej, ale przede wszystkim szerokiego poparcia społecznego – podkreślił burmistrz Kawski. – My, naród Polski, w sprawach fundamentalnych potrafimy odnaleźć dobre rozwiązania. Dla wspólnego dobra próbujemy ich szukać przy rozwiązywaniu problemów dnia codziennego. I pamiętajmy, dzięki zgodzie małe rzeczy rosną, przy niezgodzie, nawet wielkie, upadają. Sens współczesnych konstytucji państw demokratycznych

polega także i na tym, że ograniczają organy władzy publicznej, poprzez zawarte w tym akcie podstawowe prawa i wolności człowieka. Podstawą funkcjonowania każdej władzy demokratycznej, lokalnej i centralnej, nie jest tylko wynik wyborów, ale także respektowanie wartości fundamentalnych, w tym przede wszystkim praw obywatelskich. Jak przekonuje nas jeden ze współczesnych nam prawników-konstytucjonalistów: Rozzerwanie związku pomiędzy większością a wartościami, zawsze kończyło się źle. Dlatego też warto abyśmy pamiętali o słowach antycznego rzymskiego polityka i filozofa, Cicerona: „Bądźmy niewolnikami prawa, abyśmy mogli być wolni” – zaznaczył burmistrz.

Uroczystości zakończyły się na rynku, gdzie przy pomniku Żołnierza Polskiego delegacje złożyły wiązanki kwiatów.

Tekst i fot. (krzan)

Delegacja gminy Książki

Wiązankę złożyli m.in. przedstawiciele powiatu

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Wsparcie na zalesienie

Od 1 czerwca do 31 lipca rolnicy mogą składać wnioski o przyznanie wsparcia na zalesianie do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Dokumenty należy dostarczyć do biur powiatowych agencji, właściwych ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy. Szczegółowe informacje na temat działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów” można otrzymać w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR, pod numerem bezpłatnej infolinii 800 38 00 84 oraz na stronach internetowych www.arimr.gov.pl.

Jakie kary za nieterminowy PIT?

Do 30 kwietnia podatnicy mieli czas na dostarczenie fiskusowi deklaracji podatkowych za 2017 r. Osoby, które nie zrobiły tego w terminie, powinny jak najszybciej nadrobić zaległości. Zeznanie zostanie przyjęte przez urząd i będzie ważne, jednak osoba składająca musi się liczyć z konsekwencjami finansowymi, które wynikają z kodeksu karnego skarbowego. Kara grzywny może wynieść od 210 do ponad 40 tys. złotych. Szansą na uniknięcie kary jest tzw. czynny żal. Zgodnie z prawem „nie podlega karze za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe sprawca, który po popełnieniu czynu zabronionego zawiadomił o tym organ powołany do ścigania, ujawniając istotne okoliczności tego czynu, w szczególności osoby współdziałające w jego popełnieniu.”

Coraz więcej PIT-ów przez internet

Resort finansów ogłosił, że w tym roku wpłynęło 11 mln 374 tys. 148 elektronicznych, rocznych deklaracji podatkowych. Dla porównania, w ubiegłym roku było to 9 mln 670 tys. 215 e-PIT-ów. Od 1 marca do 30 kwietnia ministerstwo prowadziło specjalną akcję informacyjną pod hasłem „Szybki PIT”. Podatnicy mogli w tym czasie liczyć m.in. na pomoc ekspertów.

Kiedy wyniki matury?

Do 23 maja potrwać tegoroczne egzaminy maturalne. Wyniki zostaną ogłoszone 3 lipca o północy na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz następnego dnia w szkołach. Osoby, które nie zaliczą jednego z egzaminów, będą mogły podejść do poprawki przewidzianej w dniach 21 i 22 sierpnia. Wyniki poprawki będą znane 11 września, tak by absolwenci mogli jeszcze wziąć udział w rekrutacji na uczelnie wyższe.

Zaktywizują niepełnosprawnych

W piątek 11 maja w godz. 9.00-13.00 inspektorat ZUS-u w Lipnie zorganizuje Dzień Osób z Niepełnosprawnością pod hasłem „Sięgnij po sukces”. Ma on zachęcić niepełnosprawnych do aktywności zawodowej i społecznej, a pracodawców – do zatrudniania takich osób. W trakcie wydarzenia zaplanowano dyżury ekspertów – ZUS-u, urzędu skarbowego, powiatowego centrum pomocy rodzinie. Z kolei pielęgniarki będą mierzyć gościom ciśnienie.

Ostatni moment na dopłaty

We wtorek 15 maja upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich za 2017 rok. ARiMR apeluje, by nie czekać z dostarczeniem odpowiednich dokumentów do ostatnich dni. Od tego roku rolnicy składają wnioski wyłącznie w formie elektronicznej za pośrednictwem aplikacji eWniosek-Plus. Zmiany do już złożonego wniosku można nanosić bez żadnych sankcji finansowych do 1 czerwca. Kto nie zdąży złożyć wniosku w terminie, będzie miał jeszcze szansę zrobić to do 11 czerwca, ale wówczas należne mu płatności będą pomniejszane o 1 proc. za każdy roboczy dzień opóźnienia.

Rolnicy, którzy nie mają dostępu do internetu, mogą skorzystać ze stanowisk komputerowych przygotowanych dla wnioskodawców we wszystkich biurach powiatowych agencji w całym kraju.

Trwa konkurs policji

Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy prowadzi drugą edycję konkursu „Przyjazny dzielnicowy”. Indywidualnych zgłoszeń, do 1 lipca, mogą dokonywać osoby, instytucje lub organizacje. Muszą one dotyczyć policjantów obecnie pełniących służbę w jednostce policji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Propozycje można kierować drogą mailową: przyjazny.dielnicowy@bg.policja.gov.pl lub listownie na adres: Wydział Prewencji, Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy ul. Aleja Powstańców Wielkopolskich 7, 85-090 Bydgoszcz. Zgłoszenie musi zawierać: imię i nazwisko dzielnicowego, jednostkę w której służy, podstawowe dane osoby zgłaszającej (nazwisko, miejsce zamieszkania, nr tel.) oraz opis działalności danego funkcjonariusza.

Smaczne pędy

UPRAWA ▶ Szparagi – rośliny, które kojarzą nam się głównie z Niemcami – w Polsce mają już spore grono miłośników. Zarówno konsumentów, jak i producentów

Pole szparagów

Szparagowym imperium są Niemcy. Z tego względu, że tamtejszy klimat nie różni się wiele od naszego, coraz więcej polskich rolników decyduje się na tą niełatwą uprawę. Szparagi dobrze znoszą niskie temperatury, ale wolą miejsca, gdzie dociera dużo słońca i nie ma silnego wiatru. Podobnie jak w przypadku innych upraw roślin wieloletnich, tak i szparagarnię należy odnawiać co kilkanaście lat. Im dłuższy okres utrzymywania jej, tym mniejsze plony. Minusem uprawy jest to, że aby rośliny zaczęły przynosić plon, musi minąć kilka lat – zazwyczaj dwa.

Przy wyborze działki na uprawę szparagów ważne jest, by nie była zlokalizowana blisko lasu. Młode pędy są nie tylko smaczym dla ludzi, ale i zwierząt leśnych. Jeśli chodzi o wymagania glebowe, to wystarcza klasa IV i V. Warzywa rosną jednak nawet na tych najślabszych glebach klasy VI. Wszystko dlatego, że gleby

piaszczyste nagrzewają się szybko, a szparagi lubią takie warunki. Doświadczeni plantatorzy zalecają przed rozpoczęciem uprawy wykonać na polu odkrywkę na głębokość metra. Jeśli okaże się, że ziemia jest na tej głębokości wciąż niezbyt zwięzła i bogata w próchnicę, wówczas znaleźliśmy odpowiednie stanowisko dla szparagów. Plantatorzy w prawie 100 proc. przypadków sytuują wały w osi północ-południe, by dać szparagom jak największą dawkę słońca.

Przed założeniem uprawy wykonuje się nawożenie organiczne i głębokie przyoranie obornika. Podczas prac przygotowawczych kluczowe jest wykonanie głębokiej orki, by spulchnić wierzchnią warstwę gleby. W ten sposób korzenie szparagów będą mogły rosnąć swobodnie.

Młode, roczne sadzonki szparagów sadi się na początku kwietnia. Dlaczego wtedy? Na początku roślina potrzebuje spo-

ro wilgoci w glebie, a tej późną wiosną czasem brakuje. Istnieje wiele odmian szparagów, więc wybór tej odpowiedniej będzie dość trudny. Można decydować kierując się plennością bądź odpornością na choroby.

Szparagi uprawia się w dwóch typach – na białe i zielone wypustki. Jeśli pęd wystanie ponad ziemię, wówczas szparag jest zielony. Jeśli usypimy nad nim wał ziemny, otrzymamy białe pędy. Do usypiania wału służy agregat szparagowy. Wał w czasie zbioru jest lekko uszkodzany, więc należy go podsypywać również przy użyciu agregatu.

Zbiór szparagów nie jest prosty. „Żniwa” mogą potrwać cały miesiąc. Kończą się zazwyczaj pod koniec czerwca, a zaczynają na przełomie kwietnia i maja. To niesamowite, ale warzywa te wiosną mogą przyrastać bardzo gwałtownie, nawet o kilka mm na godzinę. Kluczowa jest także pora zbioru. Dokonuje się go rano. Zbieracz widzi, że główka szparaga wyszła ponad powierzchnię wału, ale jeszcze nie zdołała zzielenieć pod wpływem światła słonecznego. Często szparag nie przebija powierzchni wału, wówczas należy obserwować spękania ziemi lub tworzenie się wgłębów. Wszystko to sprawia, że zbieracz musi mieć o tej pracy pojęcie.

Szparagi muszą zostać jak najszybciej zwiezione do chłodni, gdzie jest nie tylko zimno, ale i ciemno. Chodzi o utrzymanie białej barwy. Z tego też powodu szparagarnie są lokalizowane blisko chłodni. Przebywanie warzyw poza wałem ziemnym nie może przekraczać godziny.

(pw)

Zaproszenie

Letnie targi

30 czerwca i 1 lipca w Minikowie odbędzie się wystawa, która zainteresuje nie tylko miłośników rolniczej mechanizacji, ale także hodowców. Mowa o Międzynarodowych Targach Rolno-Przemysłowych AGRO-TECH.

Pierwszego dnia, czyli 30 czerwca, w Minikowie zostanie otwarta III Krajowa Wystawa Bydła Mięsnego oraz Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych. Nastąpi także rozstrzygnięcie konkursów na bezpieczne gospodarstwo rolne oraz na najlepsze maszyny rolnicze.

W niedzielę wręczane będą nagrody dla hodowców, tzw. czempionów. Nagrodzeni mają

być również młodzi hodowcy. Największą atrakcją będzie jednak wystawa maszyn rolniczych – tych starych oraz nowych. Organizatorzy planują nawet zawody zabytkowych ciągników.

Częścią targów jest także wystawa kolekcji roślin, na której każdy będzie mógł ocenić jakość danej odmiany nie tylko zbóż.

(pw)

Prawo

Sołeckie dylematy

Skąd sołtys ma wiedzieć, w jaki sposób wyliczyć stratę powstałą na polu rolnika? Chociaż nowe prawo obowiązuje, to sołtysi nie przeszli szkoleń.

Przypomnijmy, że od 1 kwietnia obowiązuje nowa procedura ubiegania się o odszkodowanie spowodowane przez zwierzęta łowne. Rolnik składa wniosek do gminy, a ta w szybkim czasie ma wydelegować swojego przedstawiciela (sołtysa) na miejsce. Powstaje trzyosobowy zespół, w skład którego, oprócz sołtysa, wchodzi właściciel pola oraz przedstawiciel obwodu łowieckiego. Tyle teoria. Niestety, nie doczekano się nowych przepisów wykonawczych do ustawy i szacowanie strat odbywać musi się na podstawie rozporządzenia z 2010 roku.

Sołtysi nie są przeszkoleni do szacowania i coraz głośniejsze są ich protesty. Zgłaszają

np. wątpliwości co do życiowości nowego prawa. Pytają, co w przypadku, gdy zniszczone uprawy należą do sołtysa? Czy będzie on sędzią we własnej sprawie? Co, gdy zniszczone uprawy należą do rodziny sołtysa? W niejednej wsi połowa mieszkańców jest ze sobą powiązana.

Za organizację szkoleń dla sołtysów ma być odpowiedzialna Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ale dopiero opracowanie ramowy program kursu, który zostanie wdrożony zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Tymczasem życie nie znosi próżni, a dziki, jelenie i daniela ani myślą czekać na przepisy wykonawcze.

(pw)

Szkodniki

Kwitnienie z wrogami

Rozpoczął się etap kwitnienia rzepaków. Najbardziej zaawansowane są uprawy na południu Polski. Tam też pojawił się słodyszek rzepakowy, który powoduje znaczące straty.

W naszym województwie straty spowodowane przez mokrą jesień i dość ostrą zimą ocenia się na 30 proc. Wszystkiemu winien był brak pokrywy śnieżnej, połączony z silnymi mrozami oraz lodowatym wiatrem. Wczesną wiosną na polach pozostawały zastoiska wodne. Późniejsze tygodnie zdołały nadrobić część strat i rzepak rozpoczyna kwitnienie. Teraz należy zatroszczyć się o jego zdrowie.

Wśród największych zagrożeń na tym etapie rozwoju są: zgnilizna twardzikowa, szara pleśń oraz słodyszek rzepakowy. Ten ostatni

to najgroźniejszy szkodnik rzepaku – chrząszcz, który żeruje na pąkach kwiatowych. Jego celem jest nektar, ale aby się do niego dostać przegryza pąk. Kiedy rzepak już kwitnie, wówczas słodyszek jest mniej groźny. Stosując insektycydy uważajmy, by zabiegi wykonywać o odpowiedniej porze, by nie szkodzić pszczołom.

Zgnilizna twardzikowa to choroba wywołana przez gatunek grzyba. Jego zarodniki rozwijają się właśnie na płatkach kwiatów rzepaku. Dotknięta chorobą roślina żółknie i zamiera.

(pw)

Finanse

Skąd na płyty obornikowe?

Miliard złotych – na tyle szacuje się koszty, jakie przez najbliższych kilka lat będą się wiązać z budową płyt obornikowych oraz zbiorników na obornik i pasze so-czyste.

Większość polskich gospodarstw będzie musiała dostosować się do nowych wymagań, które narzuci na nas Unia Europejska w związku z obszarami OSN (narażonymi na działanie azotu z rolnictwa). Pierwszą okazją do zdobycia pieniędzy na modernizację gospodarstw będzie Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. Przewiduje się,

że nabór wniosków ruszy pod koniec roku. Niestety, do wykorzystania pozostało niewiele, bo 36 mln euro. Poziom dofinansowania w PROW 2014-2020 wynosi do 60 proc. dla młodych rolników oraz do 50 proc. dla pozostałych beneficjentów.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przymierza się także do udzielania pomocy za

pośrednictwem Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. Pożyczki mają być nisko oprocentowane (2 proc.), a spłata rozłożona na 10 lat. Dodatkowo po pewnym czasie można by umorzyć połowę długu. Niestety, pożyczka pokryje tylko 80 proc. kosztów inwestycji.

(pw)

Szczepić czy nie szczepić?

DZIECKO ▶ Jeżeli jako rodzic postanowisz nie szczepić dziecka, powinieneś wiedzieć, jakie wiąże się z tym ryzyko i odpowiedzialność

Podjęcie decyzji o opóźnieniu lub rezygnacji ze szczepień, jako rodzic przyjmujesz na siebie odpowiedzialność w związku z możliwymi zagrożeniami dla zdrowia, a nawet życia dziecka.

Gdy dziecko zachoruje i w związku z tym zachodzi konieczność: wezwania pogotowia ratunkowego, transportu karetką pogotowia ratunkowego, zgłoszenia się na ostry dyżur lub oddział ratunkowy w szpitalu, zgłoszenia

się do prowadzącego lekarza pediatry lub przychodni – ZAWSZE musisz poinformować personel medyczny, że dziecko nie przeszło wszystkich szczepień zalecanych w ramach kalendarza szczepień dla dzieci w tym wieku.

Kartę przebytych szczepień dziecka należy trzymać w znanym i łatwo dostępnym miejscu, aby móc szybko – nawet w sytuacji stresowej – ustalić, które szczepienie dziecko przebyło.

Poinformowanie personelu medycznego o statusie szczepień dziecka jest bardzo ważne z dwóch powodów:

- podczas badania lekarz będzie musiał wziąć pod uwagę możliwość, że dziecko zachorowało na chorobę, której można zapobiegać, stosując szczepienia, np. odrę, świnkę, krztusiec czy dyfteryt. Choroby te nadal występują i lekarz będzie musiał uwzględnić w ocenie stanu dziecka, że może

zachorowało na tego typu chorobę zakaźną.

- jeżeli u dziecka zostanie zdiagnozowana choroba zakaźna, przeciwko której prowadzi się szczepienia, personel medyczny podejmie odpowiednie środki ostrożności, np. umieszczając dziecko w izolacie, by nie zarażało innych.

Grupą szczególnie narażoną na zakażenie chorobą zakaźną są niemowlęta zbyt małe, by je szczepić. Przykładowo, szczepień przeciwko odrze nie zaleca się niemowlętom poniżej 9-12 miesiąca życia. W przypadku zachorowania na odrę tak małych dzieci, przebieg

choroby często jest bardzo ciężki i konieczna jest hospitalizacja.

Kolejną grupą bardziej narażoną na zachorowanie są osoby posiadające obniżoną odporność z powodu przebiegu innych chorób lub przyjmowanych leków (np. chorzy na nowotwory, choroby autoimmunologiczne lub osoby po przeszczepie organów).

Trzeba pamiętać o tym, że dzieci, które nie były szczepione, mogą zarazić się chorobą zakaźną od osób, u których nie występują widoczne objawy. Nie da się przewidzieć, kto może stanowić źródło zakażenia.

Ochronę społeczności przed szerzeniem się chorób zakaźnych, którym zapobiega się poprzez szczepienia, daje wysoka wszechpialność. Im więcej rodziców decyduje się na rezygnację ze szczepień ochronnych dzieci, tym większe jest zagrożenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych. Rezygnując ze szczepienia dziecka, narażasz na ryzyko nie tylko własne dziecko, ale również całą społeczność.

Jeżeli wiesz, że dziecko było narażone na ryzyko zakażenia chorobą, której zapobiega się poprzez szczepienia, i nie było przeciwko niej szczepione, to zapoznaj się z informacjami o wczesnych oznakach i objawach choroby i natychmiast skorzystaj z pomocy lekarskiej, jeśli u dziecka lub innego członka rodziny wystąpiły oznaki lub objawy choroby. Przed zagraniczną podróżą z dzieckiem skorzystaj z informacji dla osób podróżujących, dostępnych na stronie WHO (www.who.int/topics/travel), by sprawdzić, jakie choroby mogą stanowić zagrożenie w rejonie, do którego się udajecie i jakie szczepienia zapewnią ochronę. Choroby, którym zapobiega się poprzez szczepienia nadal powszechnie występują na świecie. Jeżeli wiesz, że chorujesz lub dziecko zachorowało na chorobę, której zapobiega się poprzez szczepienia, nie przenoś zagrożenia na inne osoby. W takim stanie nie należy podróżować.

mat. WHO

PAMIĘTAJ, ŻE...

- wszystkie choroby, którym zapobiega się poprzez szczepienia mogą w każdej chwili pojawić się w regionie europejskim, ponieważ wszystkie choroby zakaźne nadal występują na świecie.
- niekiedy pojawiają się kłasy lub ogniska chorób zakaźnych, którym zapobiega się poprzez szczepienia, czyli zwiększona liczba przypadków zachorowań występujących w danym miejscu i czasie.
- niekiedy wystarczy nawet jeden przypadek danej choroby, by wywołać zaniepokojenie w społeczności, w której wystąpił. Przykładem jest odra, jedna z najbardziej znanych chorób zakaźnych. Szybko rozprzestrzenia się wśród osób nie-szczepionych.
- w większości przypadków nie można przewidzieć, jak ciężki będzie przebieg choroby u dziecka.

ODRA

to **bardzo zaraźliwa** i **poważna** choroba

Odra **NADAL STANOWI ZAGROŻENIE** w regionie europejskim WHO

W 2017 r. było 21 315 zachorowań

W 2016 r. odnotowano 5 273 zachorowania

CZY WIESZ, ŻE...

Odra jest **6 razy bardziej zaraźliwa** niż grypa.

U 1 NA 5 PRZYPADKÓW choroba będzie miała poważny przebieg lub nastąpią **powikłania**, takie jak zapalenie ucha, zapalenie płuc, trwała głuchota, zapalenie mózgu lub nawet śmierć.

Odra szybko rozprzestrzenia się w populacji, jeśli nie jest zachowana **odporność zbiorowiskowa**

Szczepionki przeciw odrze są bezpieczne i skuteczne. Poddawane rygorystycznym testom a także, jak można stwierdzić po 50 latach ich wykorzystywania, są bardzo bezpieczne.

Dwie dawki szczepionki przeciw odrze zapewniają niemal **100% ochronę** przed tą chorobą.

JAK DZIAŁAJĄ SZCZEPIONKI

Szczepionki zawierają wirusy lub bakterie w formie zmodyfikowanej, które nie wywołują choroby, ale „uczą” układ immunologiczny co robić, kiedy organizm zostanie zainfekowany przez prawdziwy, potencjalnie niebezpieczny wirus lub bakterię.

Po szczepieniu Twój układ immunologiczny odpowiada na szczepionkę tak samo, jak w przypadku innego „napastcy”, tworząc przeciwciała, które zwalczają dany wirus lub bakterie.

W przypadku niektórych chorób konieczne jest podanie dodatkowej dawki szczepionki lub szczepienie przypomniawcze w późniejszym czasie, aby utrzymać pełną i długotrwałą ochronę.

Po szczepieniu Twoje ciało zapamiętuje konkretnego intruza. Jeśli kiedykolwiek natkniesz się na prawdziwy wirus lub bakterie, odpowiednie przeciwciała będą w stanie je szybko zniszczyć, zanim jeszcze spowodują zachorowanie.

Odporność zbiorowiskowa

Kiedy Ty i niemal wszyscy w Twoim otoczeniu są odporni na daną chorobę zakaźną, nie może się ona łatwo rozprzestrzeniać. Razem nie pozwalacie wirusom lub bakteriom na dotarcie do osób, które nie mogą zostać zaszczepione, w tym niemowląt zbyt małych na szczepienie a także osób, które z powodu choroby mają osłabiony układ odpornościowy lub poddawanych leczeniu osłabiającemu układ odpornościowy.

Skonsultuj się ze swoim lekarzem i sprawdź dokumenty Twojej rodziny dotyczące szczepień, aby mieć pewność, że jesteście w pełni uodpornieni.

Zrób, co w twojej mocy. #immunizeEurope!

#Vaccineswork - szczepionki działają, by chronić Ciebie i innych

www.euro.who.int/vaccines

3/2018

World Health Organization Europe

RÓŻYCZKA

to choroba zakaźna, która może prowadzić do poronienia, przedwczesnego porodu lub wad wrodzonych.

Dzieci nieuodpornionych kobiet są **narażone na ryzyko**, dopóki wirus różyczki krąży w regionie europejskim.

CZY WIESZ, ŻE...

9 na 10 kobiet zakażonych wirusem różyczki na etapie wczesnej ciąży stracią dziecko, lub urodzi się ono z zespołem różyczki wrodzonej.

Szczepionki przeciw różyczce są bezpieczne oraz skuteczne. Przechodzą one rygorystyczne testy i, jak można stwierdzić po 50 latach użytkowania, są bardzo bezpieczne.

Szczepionka zapewnia niemal **100% ochronę** przed różyczką i dzięki niej drastycznie zredukowano częstość występowania różyczki.

Spadkobiercy Chopina

MUZYKA ▶ Od 17 do 20 maja w Szafarni gościć będą młodzi artyści, którzy wezmą udział w 26. Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym im. Fryderyka Chopina. Wstęp dla publiczności jest bezpłatny

Wydarzenie jest skierowane do dzieci i młodzieży. Podczas cztero-dniowego konkursu w Ośrodku Chopinowskim w Szafarni (powiat golubsko-dobrzyński) zaprezentuje się ponad pięćdziesięciu młodych pianistów z całego świata. Zostaną podzieleni na trzy kategorie wiekowe: do 10 lat, do 13 lat oraz do 16 lat. Muzyczną rywalizację oceni międzynarodowe jury, któremu przewodniczyć będzie prof. Andrzej Jasiński.

– Głównym założeniem konkursu jest wczesne odkrycie młodych talentów, a także propagowanie twórczości Fryderyka Chopina oraz polskiej kultury wśród dzieci i młodzieży w Polsce i poza jej granicami – przypominają organizatorzy. – Szafarnia jako miejsce pobytu i muzycznych inspiracji nastoletniego Fryderyka Chopina stanowi dla uczestników klucz do zrozumienia jego muzyki. Konkurs z roku na rok cieszy się coraz więk-

szą popularnością. Na przesłuchania przybywają utalentowani młodzi pianiści z tak odległych krajów jak: Japonia, Chiny, Stany Zjednoczone, Korea Północna, Argentyna, Izrael, Australia.

Koncert inauguracyjny odbędzie się w środę 16 maja o 18.00 w Sali Wielkiej Dworu Artusa w Toruniu. Zagrają: Jekaterina i Stanisław Drzewieccy, którzy wykonają utwory m.in. Rachmaninowa, Chopina i Moszkowskiego.

W czwartek 17 maja w Ośrodku Chopinowskim w Szafarni od 9.10 ruszy część konkursowa, która potrwa trzy dni i będzie bezpłatna dla publiczności. Zwycięzca w pierwszej grupie wiekowej otrzyma nagrodę finansową w wysokości 1500 euro. W pozostałych kategoriach główna nagroda wyniesie po 2000 euro. Dodatkowe gratyfikacje ufundują m.in. fundacje, uczelnie, instytucje oraz sponsorzy.

Ośrodek Chopinowski zapew-

nia wszystkim uczestnikom i ich opiekunom bezpłatny transport z Torunia do Szafarni i z powrotem. Autobusy będą podstawiane każdego dnia na parking przed urzędem marszałkowskim, a po zakończeniu przesłuchań na parking Ośrodka Chopinowskiego w Szafarni.

Pierwszy Konkurs Pianistyczny w Szafarni odbył się w 1992 roku. Inauguracyjna edycja miała zasięg ogólnopolski, ale już w kolejnej imprezie wzięli udział artyści z Europy i innych kontynentów. Dla wielu z nich konkurs był początkiem wspaniałej, muzycznej kariery. Wydarzenie do dziś służy wymianom doświadczeń muzycznych, bez względu na różnice kulturowe.

Honorowy patronat nad konkursem objęło m.in. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

(ToB)

fot. internet

Film

Z perspektywy dziecka

15 maja o 18.00 w kinie Nawojka będzie można obejrzeć film „The Florida Project”.

Komediodramat w reżyserii Seana Bakera opowiada historię sześciolatniej Moonee i jej zbuntowanej mamy Halley, próbujących ułożyć sobie życie w tanim motelu na obrzeżach Disneylandu. To obraz ukazujący problem ubóstwa z perspektywy dziecka.

Na ekranie zobaczymy m.in. Willema Dafoe („Spiderman”, „American Psycho”), który był w tym roku nominowany do Oscara i Złotego Globu w kategorii „Najlepszy aktor drugoplanowy”.

Bilety kosztują 10 zł. Początek seansu o godz. 18.00 w kinie Nawojka przy ul. Mickiewicza 33.

(ToB)

Co? Gdzie? Kiedy?

▶ Lipno

▶ W czwartek 10 maja w godz. 9.30 i 11.00 Zespół Przedszkoli Miejskich nr 1 w Lipnie im. Czesława Janczarskiego wystawi w kinie Nawojka spektakl „Piękna i Bestia”. Cegiełki o wartości 5 zł można nabyć w sekretariacie przedszkola. Dochód zostanie przeznaczony na leczenie pacjentów Kliniki Budzik w Warszawie.

▶ Miejskie Centrum Kulturalne w Lipnie zaprasza na Lipnowski Festiwal Nauki, który odbędzie się 11 maja w kinie Nawojka. Niecodzienne pokazy doświadczeń chemicznych przeprowadzą pracownicy naukowcy Centrum Chemii w Małej Skali, działającego przy UMK w Toruniu. Bilety indywidualne na to wydarzenie w cenie 5 zł do nabycia w sekretariacie MCK. Szczegółowe informacje oraz zapisy grupowe również w sekretariacie MCK przy ul. Piłsudskiego 22 lub pod nr. tel. 54 287 24 40. Liczba miejsc ograniczona.

▶ 12 maja o 10.00, także w kinie, planowany jest Festiwal Piosenki Dziecięcej „Z poezją Doroty Gellner”, organizowany przez Przedszkole Miejskie nr 3.

▶ 21 czerwca przy PUK Arenie mieszkańcy będą mogli oficjalnie powitać lato, biorąc udział w wydarzeniu pod hasłem „Koncert na łące”. Impreza rozpocznie się o 18.00. W programie m.in. konkurs na najpiękniejszy wianek, warsztaty pieczenia podłomyków, zabawy i konkursy. Gwiazdą wieczoru będzie zespół Same Suki. Grupa wykonuje muzykę folk. Formacja pojawi się na scenie około 21.00. Organizatorem wydarzenia jest Stowarzyszenie „Zielona Lipa”.

▶ Golub-Dobrzyń

▶ 13 maja na Zamku Golubskim odbędzie się XVIII Przegląd Zespołów Ludowych. Jest to cykliczna impreza propagująca kulturę ludową oraz zrzeszająca osoby zainteresowane folklorem. Jej celem jest też integracja i wzmocnienie tożsamości środowisk wiejskich. Dodatkowym urozmaicheniem będzie konkurs sprawnościowy, w którym wezmą udział młodzieżowe drużyny Ochotniczej Straży Pożarnej. Przeprowadzony zostanie w pięciu dyscyplinach, podobnie jak w ubiegłym roku: strzelanie z kuszy, bieg (na czas) z taczką, rzut balotem (kostką) słomy przy pomocy wideł na odległość, rzut podkową i wyścig na „nartach Bolkowych”.

▶ Wąbrzeźno

▶ 15 maja o 11.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury planowane jest spotkanie, podczas którego przedstawiona zostanie „Diagnoza potencjału i zasobów kulturalnych Gminy Miasto Wąbrzeźno”. Diagnoza opracowana została przez dr. Krzysztofa Stachurę z Uniwersytetu Gdańskiego, jako podsumowanie I części projektu „Kulturalna bombonierka w Wąbrzeźnie”. Zadanie realizowane przez WDK dofinansowane jest ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne 2018.

6 czerwca o godz. 17.00 w WDK zostanie zorganizowany turniej szachowy dla dzieci i młodzieży. Uczestnicy grać będą pod okiem Arkadiusza Żabińskiego. Każdy młody zawodnik, bez względu na stopień zaawansowania, może spróbować swoich sił w królewskiej grze. Po rozegraniu wszystkich partii (systemem „każdy z każdym”) zostaną wyłonieni zwycięzcy. Wszyscy, którzy chcieliby wziąć udział w turnieju, mogą zapisywać się w Dziale Animacji Kultury WDK osobiście lub dzwoniąc pod nr tel. 56 688 17 27 wew. 24.

15 czerwca Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza najmłodszych do udziału w Wojewódzkim Przeglądzie Piosenki Przedszkolnej „Uśmiechnięte nutki”. Spotkanie z piosenką skierowane jest do dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów zerówek. Celem festiwalu jest rozbudzenie zamiłowania do śpiewu, integrowanie środowisk przedszkolnych oraz wspólna zabawa. Osoby zainteresowane udziałem w przeglądzie zobowiązane są do nadesłania wypełnionej karty zgłoszenia do 1 czerwca br. na adres organizatora.

▶ Rypin

▶ Rypiński Dom Kultury ogłosił II edycję Festiwalu Filmów Amatorskich „Stopklatka”. Prace można nadsyłać do 27 sierpnia. Konkurs adresowany jest przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, studentów oraz pozostałych miłośników amatorskiego filmowania. Tematyka jest dowolna, ale czas projekcji filmu nie może przekroczyć 30 minut (w uzasadnionych przypadkach organizator może wyrazić zgodę na dłuższy obraz). Zgłoszenia, wraz z płytą, należy nadsyłać do 27 sierpnia na adres: Rypiński Dom Kultury, ul. Warszawska 8, 87-500 Rypin. Można zgłosić maksymalnie dwie produkcje. Organizatorzy przewidzieli pulę nagród finansowych i rzeczowych.

▶ Brodnica

▶ Od 15 do 17 czerwca w Brodnickim Domu Kultury gościć będą amatorskie grupy teatralne z całej Polski. Ogólnopolski Festiwal Brodnica Uczyta Teatralna – BUT potrwa trzy dni, a zainauguruje go 15 czerwca o 18.00 Aneta Todorczuk-Perchuć premierowym spektaklem „Matka, żona, kochanka”. Termin nadsyłania zgłoszeń upływa 23 maja. Karty należy przesłać na adres: Stowarzyszenie Przyjaciół Kultury i Sztuki „Bractwo”, ul. Przykop 43, 87-300 Brodnica, koniecznie z dopiskiem „BUT” lub drogą elektroniczną: anetagiemia@wp.pl.

oprac. (ToB)

10.05.2018-16.05.2018

program

Niedziela 13 maja

Polsat 09:40

**KSIĘŻNICZKA
i
ŻABA**

TVP 1

10:10 Klan

05:50 Telezakupy
06:25 Elif odc. 239 - serial
07:15 Komisarzat odc. 76 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Komisarz Alex odc. 140 - serial
10:10 Klan odc. 3306
10:30 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 28 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes - rolniczy
12:20 Agropogoda
12:25 Magazyn rolniczy
12:45 Domy zwierząt odc. 2 - serial
13:45 Elif odc. 240 - serial
14:45 Korona królów odc. 77 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:47 Wszystko dla pań odc. 39 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3307
18:30 Korona królów odc. 78 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:30 Program rozrywkowy
21:00 63. Konkurs Piosenki Eurowizji
- Lizbona 2018 - koncert
23:10 Magazyn kryminalny 997 odc. 10

TVP 2

18:35 Rodzinka.pl

05:45 Na dobre i na złe odc. 706
- serial
06:45 Podróże z historią odc. 10
- historyczny
07:20 Na sygnale odc. 53 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie odc. 4649
11:00 Panorama
11:15 Pytanie na śniadanie - ekstra
odc. 52
11:20 Rodzinka.pl odc. 80 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1859
- serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 130 - serial
14:00 Tajemnice bliźniąt
- dokumentalny
14:55 Na dobre i na złe odc. 706
- serial
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Czarna Perła odc. 4 - serial
18:00 Panorama odc. 3006
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 81 - serial
19:05 Na sygnale odc. 54 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1859
- serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1860
- serial
20:45 Deutschland 83 odc. 3
- serial szpiegowski
21:40 Zawód: Amerykanin odc. 9
- serial
22:45 Za marzenia odc. 9 - serial
23:40 Spring Breakers - dramat

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 4
07:50 Doradca smaku odc. 39 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2246
10:55 Ukryta prawda odc. 910 - serial
12:00 Szkoła odc. 562 - serial
13:00 19+ odc. 263 - serial
13:30 Szpital odc. 799 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 13
15:30 Szkoła odc. 563 - serial
16:30 19+ odc. 264 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 911 - serial
18:00 Szpital odc. 800 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5306
20:10 Doradca smaku odc. 40
20:15 Na Wspólnej odc. 2677 - serial
20:55 Milionerzy odc. 163
21:30 Kuchenne rewolucje
odc. 12 s. 17
22:30 Nie kłam, kochanie - komedia

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 677 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 450 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 451 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 32 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 805 - serial
12:00 Gliniarze odc. 156 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 722 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2688
- serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 768 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3629
16:30 Na ratunek 112 odc. 230 - serial
17:00 Gliniarze odc. 220 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2689
- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 117
21:10 Przyjaciółki odc. 133 - serial
22:10 Wyjdź za mnie odc. 8
23:20 Moje córki - melodramat

HITY DNIA

**„Przypadkowy mąż”
(2008r.) TVN 7 20:00**

Emma prowadzi program radiowy, w którym udziela słuchaczom porad sercowych. Prywatnie sposobi się do ślubu z Richardem. Jej życie staje na głowie z powodu Patricka, mężczyzny, który został porzucony przez ukochaną za sprawą programu Emmy.

**„Wściekle szybcy”
(2015r.) TV Puls 20:00**

Vin Serento jest szefem gangu, który organizuje nielegalne wyścigi samochodowe na ulicach Los Angeles. Tajny agent Paul White przeniknął w struktury organizacji. Ludzie Vina planują napaść na szefa mafii, Juana Carlosa de la Sol. Chcą przejąć jego majątek oraz przyćmić jego sławę.

7 tvn

21:55 Lucyfer

05:20 Ukryta prawda odc. 223 - serial
06:25 Szpital odc. 311 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 30 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów
odc. 6 s. 2 - serial
09:20 Przepis na życie
odc. 5 s. 4 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 586 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 31 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 485 - serial
14:55 Szpital odc. 312 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów
odc. 7 s. 2 - serial
16:55 Przepis na życie
odc. 6 s. 4 - serial
18:00 Zabójcza broń odc. 18 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 587 - serial
20:00 Przypadkowy mąż - komedia
21:55 Lucyfer odc. 11 s. 2 - serial
22:55 American Horror Story: Asylum
odc. 11 s. 2 - serial
23:55 Niepokój - thriller

4

18:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 87 - serial
07:05 The Looney Tunes Show
odc. 10 - serial
07:35 The Looney Tunes Show
odc. 11 - serial
08:00 Drużyna A odc. 4 s. 5 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 13 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 70 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 71 - serial
11:00 Drużyna A odc. 5 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 14 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 155
- serial
14:00 STOP Drogówka odc. 177
15:00 Detektywi w akcji odc. 156
- serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 124
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 125
18:00 Policjantki i policjanci odc. 412
- serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 413
- serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 196 - serial
21:00 Rob Roy - przygodowy
23:55 Carrie 2 - horror

puls

08:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 286 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 53
- serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 91 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach
odc. 30 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator
odc. 9 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 4 s. 11 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 11 s. 5 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 14 s. 5 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 61 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny
odc. 5 s. 11 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator
odc. 10 s. 4 - serial
16:55 Na wariackich papierach
odc. 31 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 91 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 40 s. 2 - serial
20:00 Wściekle szybcy - komedia
22:00 Wielkie kino - komedia
23:30 [REC] 4: Apokalipsa - horror

TVP KULTURA

16:35 Chuligan literacki

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Dezerterzy odc. 79
- publicystyczny
08:45 Informacje kulturalne
09:00 Fernando i humaniści
- obyczajowy
09:35 Faustyna - biograficzny
11:00 Nad Niemnem odc. 3 - serial
12:10 Nad Niemnem odc. 4 - serial
13:10 Studio Kultura - rozmowy
13:30 Słoneczny zegar - obyczajowy
15:30 Co jest w człowieku w środku
- psychologiczny
16:35 Chuligan literacki odc. 79
- publicystyczny
17:15 Czarna suknia - dramat
18:10 Rzecz Polska odc. 10
18:25 Inwazja różu. Księżniczki,
gwiazdy i Girl Power
- dokumentalny
19:25 Kapitan Kloss - animowany
19:30 Wspinaćka - animowany
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Wstęp do filmu odc. 100
20:05 Easy Rider - dramat
21:50 Scena klasyczna odc. 19
22:40 Dziennik filozofa odc. 133
22:50 Paa Joe and the lion
- dokumentalny
00:25 Wszystko, co kocham - dramat

TVP

HISTORIA

13:30 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 558 - felieton
06:55 Spadł, umarł, utonął
- dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 85
08:40 Ukryte skarby odc. 1 - reportaż
09:05 Korona królów odc. 5 - serial
09:40 Korona królów odc. 6 - serial
10:10 Jak było? odc. 9 - publicystyczny
10:50 Flesz historii Magazyn
11:10 Archiwum zimnej wojny odc. 2
- dokumentalny
11:45 Komendant Zagończyk
- dokumentalny
13:00 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
13:30 Sensacje XX wieku odc. 53
- historyczny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 54
- historyczny
14:30 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 50 - serial
15:05 Niezwykła broń odc. 2 - serial
16:10 Nadzieja z bibuły - dokumentalny
17:15 Taśmy bezpieki odc. 49
- dokumentalny
17:45 Marszałek Piłsudski odc. 5
- serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 49
- historyczny
19:20 Sensacje XX wieku odc. 52
- historyczny
19:55 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
20:30 W poszukiwaniu Wikingów
odc. 1 - dokumentalny
21:30 Korona królów odc. 7 - serial
22:05 Korona królów odc. 8 - serial
22:40 Spór o historię odc. 119
- historyczny
23:25 Pokój szybkich randek
- obyczajowy
00:20 Miasto skarbów odc. 7 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:40 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie
09:20 Jan Paweł II i cud w Kostaryce
- dokumentalny
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:25 Myśląc ojczyzna - felieton
11:35 Przyroda i ludzie - przyrodniczy
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy - reportaż
13:20 Bioetyczny detektyw odc. 10
- dokumentalny
13:40 W Solankowej Dolinie - serial
14:00 Szlif księżnej - obyczajowy
15:40 Pocztówka z Indii
- Dom Matki Teresy z Kalkuty
- dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędka nad wodę
w Polskę i świat
16:35 Porady medyczne Bonifratrów
odc. 7
17:00 Przegląd tygodnika
rodzin katolickich „Źródło”
17:05 Szansa na dziecko
- naprotechnologia - reportaż
17:25 Przegląd katolickiego
tygodnika „Niedziela”
- publicystyczny
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:00 Msza Święta w intencji
Ofiar katastrofy smoleńskiej
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski - felieton
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Fundusze Europejskie
- dostępne dla wszystkich
odc. 2 - edukacyjny
22:30 Z wędka nad wodę
w Polskę i świat

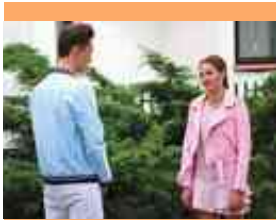
TVP 1

17:55 Leśniczówka

05:50 Telezakupy
06:25 Elif odc. 240 - serial
07:15 Komisarjat odc. 77 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
10:10 Klan odc. 3307
10:30 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 1 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Domy zwierząt odc. 3 - serial
13:45 Elif odc. 241 - serial
14:45 Korona królów odc. 78 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 40 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Leśniczówka odc. 21 - serial
18:25 Leśniczówka odc. 22 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 The Wall. Wygraj marzenia
odc. 32
21:30 Big Music - quiz odc. 10
22:40 Korzenie odc. 7 - serial
23:40 Nadzieja - dramat miłosny

TVP 2

20:10 Barwy Szczęścia

05:55 Za marzenia odc. 9 - serial
06:50 Anna Dymna - spotkajmy się
- dyskusja
07:20 Na sygnale odc. 54 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie odc. 4650
11:00 Panorama
11:15 Pytanie na śniadanie
- ekstra odc. 53
11:25 Rodzinka.pl odc. 81 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1860
- serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 131 - serial
14:00 Coś dla Ciebie odc. 149
- publicystyczny
14:25 Zakupy pod kontrolą
odc. 7
14:55 Za marzenia odc. 9 - serial
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:15 Czarna Perła odc. 5 - serial
18:00 Panorama odc. 3007
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 82 - serial
19:05 Na sygnale odc. 55 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1860
- serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1861
- serial
20:45 O mnie się nie martw
odc. 101 s. 8 - serial
21:45 Rodzinka.pl odc. 235 - serial
22:25 La La Poland odc. 3
23:20 Krag podejrzanych odc. 10
- serial

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 4
07:50 Doradca smaku odc. 40
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2247
11:15 Pytanie na śniadanie
- ekstra odc. 53
10:55 Ukryta prawda odc. 911 - serial
12:00 Szkoła odc. 563 - serial
13:00 19+ odc. 264 - serial
13:30 Szpital odc. 800 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 13
15:30 Szkoła odc. 564 - serial
16:30 19+ odc. 265 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 912 - serial
18:00 Szpital odc. 801 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5307
20:00 Na skraju jutra - film SF
22:20 Człowiek o żelaznych pięściach
- sensacyjny
00:20 Kuba Wojewódzki odc. 12 s. 12

POLSAT

16:30 Na ratunek 112

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 678 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 452
- serial
09:30 SuperPies odc. 10
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 33 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 806 - serial
12:00 Gliniarze odc. 157 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 723 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2689
- serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 769 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3630
16:30 Na ratunek 112 odc. 231 - serial
17:00 Gliniarze odc. 221 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2690
- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 222
- serial
20:05 Dancing with the Stars.
Taniec z gwiazdami odc. 83,
22:40 Szklana pułapka II - sensacyjny

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 224 - serial
06:25 Szpital odc. 312 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 31 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 7 s. 2
- serial
09:20 Przepis na życie odc. 6 s. 4
- serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 587 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 32 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 486 - serial
14:55 Szpital odc. 313 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 8 s. 2
- serial
16:55 Przepis na życie odc. 7 s. 4
- serial
18:00 Belle Epoque odc. 1 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 588 - serial
20:00 Miłość, szmaragd i krokodyl
- przygodowy
22:15 Bezpieczna przystań
- melodramat
00:35 Strzelec odc. 6 - serial

4

13:00 Galileo

06:00 Detektywi w akcji odc. 88 - serial
07:05 The Looney Tunes Show
odc. 11 - serial
07:35 The Looney Tunes Show
odc. 12 - serial
08:00 Drużyna A odc. 5 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 14 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 72 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 73 - serial
11:00 Drużyna A odc. 6 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 15 - serial
13:00 Galileo odc. 682
14:00 Galileo odc. 683
15:00 Detektywi w akcji odc. 157
- serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 126
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 127
18:00 Policjantki i policjanci odc. 413
- serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 414
- serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 156 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 193 - serial
23:05 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 194 - serial

HITY DNIA

**„Na skraju jutra”
(2014r.) TVN 20:00**

Aby uratować ludzkość przed zagładą, armie muszą się zjednoczyć i stanąć do bitwy. Wśród wojowników jest Bill Cage. Mężczyzna ginie podczas walki, zabijając wcześniej jednego z obcych. Cage budzi się do życia. Uwięziony w pętli czasu przeżywa śmierć na nowo.

**„Miłość, szmaragd i krokodyl”
(1984r.) TVN 7 20:00**

Bohaterka otrzymuje przesyłkę, w której znajduje się mapa wiodąca do skarbu. Wkrótce dowiaduje się, że w Kolumbii została porwana jej siostra, a bandyci żądają zwrotu mapy w zamian za jej uwolnienie.

puls

**13:50 Lombard.
Życie pod zastaw**

06:00 To moje życie! odc. 287 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 54
- serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 40 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach
odc. 31 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator
odc. 10 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 5 s. 11 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 12 s. 5 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 15 s. 5 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 62 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny
odc. 6 s. 11 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator odc. 11 s. 4
- serial
16:55 Na wariackich papierach
odc. 32 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 40 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 41 s. 2 - serial
20:00 Inferno: Piekłna walka
- sensacyjny
21:55 Protektor - sensacyjny
23:50 Dorwać Cartera - thriller
01:55 Dyżur - dokumentalny

TVP KULTURA

22:10 Tygodnik kulturalny

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:20 Opieka artystyczna:
Wojciech Jerzy Has odc. 7
08:25 Z podniesionymi rękami
- krótkometrażowy
08:35 Jajko - krótkometrażowy
08:40 Opieka artystyczna:
Wojciech Jerzy Has odc. 7
08:45 Podróż - krótkometrażowy
08:55 Kaśka, bimber i motocykl
- krótkometrażowy
09:05 Opieka artystyczna:
Wojciech Jerzy Has odc. 7
09:15 Skrzydła - krótkometrażowy
09:30 Informacje kulturalne
09:50 Wahadelko - dramat
11:00 Kolumbowie odc. 1 - serial
12:05 Kolumbowie odc. 2 - serial
13:05 Studio Kultura - rozmowy
13:25 48. Międzynarodowy
Festiwal Muzyki Współczesnej
Warszawska Jesień 2005.
- koncert w Hali Najwyższych
Napięć Instytutu Energetyki
w Warszawie
14:05 Mała sprawa - obyczajowy
15:05 Pegaz odc. 72
16:10 Katyń - dramat wojenny
18:15 Wanda Czelkowska - reportaż
18:40 Cartier, male czerwone
pudełeczko - dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Wstęp do filmu odc. 99
20:05 Ptasiek - dramat
22:10 Tygodnik kulturalny
22:55 Dziennik filozofa odc. 134

TVP HISTORIA

**08:00 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat**

06:50 Był taki dzień odc. 559 - felieton
07:00 Nadzieja z bibuly - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 86
08:30 Ukryte skarby odc. 2 - reportaż
09:00 Korona królów odc. 7 - serial
09:35 Korona królów odc. 8 - serial
10:10 Śladami zbrodni i walki
1944-1956 odc. 9 - serial
10:35 Podróż z historią odc. 37
- historyczny
11:10 Taśmy bezpieki odc. 49
- dokumentalny
11:45 Wilno Miłosza - dokumentalny
12:20 Kolo historii odc. 63- historyczny
12:55 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
13:30 Sensacje XX wieku odc. 49
- historyczny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 52
- historyczny
14:35 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 83 - serial
15:05 Opowieść o Indiach odc. 2
- dokumentalny
16:10 W walce tej nie ulegnę! - reportaż
16:45 Sople płaczą na
ulicy Wawelberga - dokumentalny
17:20 Feldpost Osten 1942-44
- dokumentalny
17:45 Marszałek Piłsudski odc. 6
- serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 57
- historyczny
19:25 Sensacje XX wieku odc. 58
- historyczny
19:55 Niecała nieprawda czyli PRL
w DTV odc. 37 - reportaż
20:30 Warszawa.
Zmartwychwstałe miasto odc. 1
- dokumentalny
21:35 Korona królów odc. 9 - serial
22:05 Korona królów odc. 10 - serial
22:40 Szerokie tory odc. 152

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:40 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
08:45 W Solankowej Dolinie - serial
09:10 Z wędką nad wodę
w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:00 Odwaga wiary - dokumentalny
11:25 Głos Polski - felieton
11:35 Poradnik szczęśliwego
małżeństwa odc. 6 - serial
11:45 Nad Jeziorem Malawi
- dokumentalny
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Uczeń i mistrz - obyczajowy
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Kościół 24 h - dokumentalny
14:50 Kartka z kalendarza - muzyczny
14:55 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie
Miłosierdzia z Koronką
do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
17:00 Świętość w codzienności
- św. Joanna Beretta Molla
- dokumentalny
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego
tygodnika „Niedziela”
- publicystyczny
19:00 Warto zauważyć...
w mijającym tygodniu
- publicystyczny
19:30 Latający dom - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Głos serca odc. 13 - serial

HITY DNIA

„Wilk z Wall Street”
(2013r.) Polsat 22:00

Po czasie spędzonym na bezrobociu Jordan Belfort zakłada firmę Stratton Oakmont, która wkrótce zaczyna przynosić ogromne zyski. Sukces daje mu władzę i poczucie bezkarności. Jordan korumpuje, nagina prawo, dokonuje malwersacji. W końcu zaczyna popełniać błędy.

„Rambo II”
(1985r.) TV Puls 20:00

John Rambo odsiaduje wyrok. Jego dawny dowódca, pułkownik Trautman, pomaga mu odzyskać wolność. Zadaniem komandosa będzie uwolnienie amerykańskich jeńców nadal przetrzymywanych w Wietnamie.

TVP 1

17:25 Jaka to melodia?

05:55 Sprawa dla reportera
06:55 Weterynarze z sercem odc. 39 - serial
07:25 Pełnosprawni
07:50 Rok w ogrodzie
08:10 Rok w ogrodzie extra
08:35 Jaka to melodia?
09:10 Studio Raban odc. 29
09:35 Rodzinny ekspres odc. 32
10:00 Zakochaj się w Polsce odc. 68
10:30 Spis treści - rozmowy z Andrzejem Doboszem odc. 6 - publicystyczny
10:40 Trzecia połowa odc. 8 - serial
11:10 Wróżka z getta - dokumentalny
11:40 The Wall. Wygraj marzenia odc. 32
12:35 Biały Kiel II - legenda białego wilka odc. 2 s. 1 - przygodowy
14:25 Okrasa łamie przepisy odc. 182
15:05 Wojenne dziewczyny odc. 21 - serial
15:55 Korona królów odc. 75 - serial
16:25 Korona królów odc. 76 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Od Opola do Opola odc. 5,
18:55 Orły Nawalki odc. 5 - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Sport
20:30 Program rozrywkowy
21:00 63. Konkurs Piosenki Eurowizji - Lizbona 2018 - koncert
00:40 Krzysztof Głowacki - Santander Silgado Boks

TVP 2

14:35 Koło fortuny

05:40 Koło fortuny
06:20 Na sygnale odc. 189 - serial
06:50 Barwy szczęścia odc. 1857 - serial
07:15 Barwy szczęścia odc. 1858 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie odc. 4665
10:40 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 68
10:55 M jak miłość odc. 1370 - serial
11:55 M jak miłość odc. 1371 - serial
12:50 Bake off - Ale ciao! odc. 42
14:00 Familiada
14:35 Koło fortuny
15:20 XVIII Mazurska Noc Kabaretowa Mragowo 2016 odc. 2 - kabaret
16:20 Rodzinka.pl odc. 235 - serial
16:50 Słowo na niedzielę
17:10 O mnie się nie martw odc. 101 s. 8 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:30 Postaw na milion - kulisy
18:40 Postaw na milion
19:35 Lajk! odc. 18
19:55 Kocham Cię, Polsko! - rozgrzewka odc. 23
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 136 - quiz
21:35 Riviera odc. 9 - serial
22:25 Rodzinka.pl odc. 235 - serial
23:00 Deutschland 83 odc. 3 - serial szpiegowski
23:55 Czarne złoto - przygodowy

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:35 Mango - Telezakupy
07:50 Wyjątkowa chwila odc. 4
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1074
11:00 Na Wspólnej odc. 2674 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2675 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2676 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2677 - serial
12:50 Ugotowani odc. 10 s. 13
13:50 Agent - gwiazdy odc. 12 s. 3
14:50 MasterChef Junior odc. 9 s. 3
16:20 Efekt domina odc. 1 s. 5
16:55 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 17
17:55 Tu się gotuje! odc. 9 s. 2
18:00 36,6 °C odc. 12 s. 3
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5308
20:00 Miss Agent II: uzbrojona i urocza - komedia kryminalna
22:20 Bridget Jones - w pogoni za rozumem - komedia
00:45 Na skraju jutra - film SF

POLSAT

10:05 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:20 Piękna i bestia - animowany
09:10 My3 odc. 45 - dla dzieci i młodzieży
09:40 My3 odc. 46 - dla dzieci i młodzieży
10:05 Ewa gotuje odc. 333
10:35 Ewa, ugotuj nam to odc. 4
10:40 Nasz nowy dom odc. 78
11:40 Wyjdź za mnie odc. 8
12:40 Top chef odc. 78
14:10 Umów się ze mną. Take me out odc. 10
15:45 XII Płocka Noc Kabaretowa - kabaret
17:45 SuperPies odc. 11
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 68
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich - serial
20:05 Epoka lodowcowa II: Odwilż - animowany
22:00 Wilk z Wall Street - biograficzny

7 tvn

10:10 Przepis na życie

05:30 Ukryta prawda odc. 225 - serial
06:35 Mango - Telezakupy
08:40 Przyjaciele odc. 37 - serial
09:10 Przyjaciele odc. 38 - serial
09:40 Przyjaciele odc. 39 - serial
10:10 Przepis na życie odc. 3 s. 4 - serial
11:10 Przepis na życie odc. 4 s. 4 - serial
12:10 Zabójcza broń odc. 15 - serial
13:10 Zabójcza broń odc. 16 - serial
14:10 Zabójcza broń odc. 17 - serial
15:10 Zeus i Roksana - komedia
17:20 Katastrofa - komedia
19:00 Podróż przedślubna - komedia
21:20 Wielbicielka - thriller
23:00 Ocean's 13 - komedia kryminalna
01:40 Moc magii odc. 126

4

14:05 STOP Drogówka

06:00 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 39 - serial
06:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 40 - serial
06:55 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 41 - serial
07:30 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 42 - serial
07:55 Tom i Jerry Show odc. 9 - serial
08:25 Tom i Jerry Show odc. 10 - serial
08:55 Tom i Jerry Show odc. 11 - serial
09:30 Mała Syrenka: Dzieciństwo Ariel - animowany
11:05 Policjantki i policjanci odc. 410 - serial
12:05 Policjantki i policjanci odc. 411 - serial
13:05 Policjantki i policjanci odc. 412 - serial
14:05 STOP Drogówka odc. 178
15:05 Dziewczyna kontra potwór - komedia
17:00 Policjantki i policjanci odc. 413 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 414 - serial
19:00 Galileo odc. 684
20:00 Mecenas Lena Barska odc. 16 - serial
21:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 195 - serial
22:05 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 196 - serial
23:10 Pod kluczem - dramat
01:25 STOP Drogówka odc. 178

puls

09:50 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Skorpion odc. 12 s. 2 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 58 s. 3
07:50 Tajemnice medyczne odc. 20 - serial
08:50 Tajemnice medyczne odc. 21 - serial
09:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 89 s. 2 - serial
10:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 90 s. 2 - serial
11:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 91 s. 2 - serial
12:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 40 s. 2 - serial
13:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 41 s. 2 - serial
14:30 Najśmieszniejsi odc. 10 - kabaret
15:45 Junior - komedia
17:55 Zabójcza - sensacyjny
20:00 Rambo II - sensacyjny
22:00 Brick Mansions. Najlepszy z najlepszych - sensacyjny
23:50 Wściekłe szyby - komedia

TVP KULTURA

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 21 - serial
09:05 Historia festiwalu opolskich odc. 3
09:50 Którędy po sztukę - publicystyczny
10:05 Odyseja filmowa odc. 11 - serial
11:25 Akcja pod Arsenalem - dramat wojenny
13:10 Blok. Muzyka odc. 4 - dokumentalny
14:05 Wydarzenie aktualne - reportaż
14:25 Pokój dziecienny - obyczajowy
15:55 Wydarzenie aktualne - reportaż
16:20 Liga dżentelmenów - komedia
18:20 Dranie w kinie odc. 28
19:00 Legendy rocka odc. 58 - serial
19:25 Legendy rocka odc. 64 - serial
20:00 Tajemnica Filomeny - biograficzny
21:50 Elektrosonda
22:45 Ukochany syn Ziemi - dramat
01:15 Tajemnica Filomeny - biograficzny

TVP HISTORIA

10:00 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 560 - felieton
07:00 Kazimierz Mikulski - na granicy snu i groteski - dokumentalny
08:00 Dziedzictwo regionów odc. 10
08:30 Podwodna Polska odc. 30 - reportaż
09:00 Do przerwy 0:1 odc. 7 - serial
09:35 Polki nad Londynem - dokumentalny
10:00 Okrasa łamie przepisy odc. 176
10:35 Wielki test z historii. II wojna światowa - quiz
12:20 Sprint przez historię Przemysława Babiarza odc. 4
12:50 Złoto Jukonu odc. 1 - serial
13:55 Szerokie tory odc. 85
14:30 Wielka gra odc. 84
15:35 Spór o historię odc. 182 - historyczny
16:15 Listy z Reims - dokumentalny
16:50 Bitwa pod Łowczówkiem 1914 - dokumentalny
17:20 Marzyciele odc. 2 - serial
17:55 U Pana Boga w ogródku odc. 8 - serial
18:50 W poszukiwaniu Wikingów odc. 1 - dokumentalny
19:55 Było, nie minęło - ekstra odc. 11 - historyczny
20:30 Ekstradycja odc. 4 s. 3 - serial
21:40 Koło historii odc. 61- historyczny
22:15 Historia świata według Andrew Marra odc. 2 - dokumentalny
23:20 Sen o Warszawie - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Myśląc ojczyzna - felieton
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia - publicystyczny
11:00 Kropelka radości
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu - publicystyczny
12:50 Porady medyczne Bonifratrów
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia Cykl - reportaży
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Głos serca odc. 13 - serial
14:40 „Będę jej głównym Patronem” - Andrzej Bobola 1809 r. - dokumentalny
15:25 Kartka z kalendarza - muzyczny
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią odc. 17
16:00 Informacje dnia
16:10 Próba wiary - serial
17:00 Z Parlamentu Europejskiego - publicystyczny
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” - publicystyczny
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny
22:00 Brat naszego Boga - spektakl

TVP 1

05:35 Klan

05:35 Klan odc. 3307
06:05 Słownik polsko@polski - edukacyjny
06:35 Wojskopolskie.pl
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień Aktualności
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Ziarno odc. 661
09:45 Gen innowacyjności odc. 5
10:05 Weterynarze z sercem odc. 40 - serial
10:40 Leśniczówka odc. 21 - serial
11:05 Leśniczówka odc. 22 - serial
11:35 Spotkanie ze świętym odc. 5
11:50 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Z pamięci - rozmowy z Andrzejem Doboszem odc. 6 - publicystyczny
13:00 Błękitna Planeta II odc. 2 - serial
14:05 Sonda II odc. 84
14:35 Droga do Rosji - magazyn piłkarski
15:55 Korona królów odc. 77 - serial
16:25 Korona królów odc. 78 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Big Music - quiz odc. 10
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:05 Sport
20:10 Wojenne dziewczyny odc. 22 - serial
21:05 Dzień z życia blondynki - komedia
22:50 Od Opola do Opola odc. 5
23:45 Z pamięci - rozmowy z Andrzejem Doboszem odc. 6 - publicystyczny

TVP 2

14:00 Familiada

05:40 Kolo fortuny
06:15 Barwy szczęścia odc. 1859 - serial
06:50 Barwy szczęścia odc. 1860 - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1861 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie odc. 4669
10:40 W poszukiwaniu nowej Ziemi odc. 1 - dokumentalny
11:40 Droga do Rosji odc. 7 piłkarski
12:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 136 - quiz
14:00 Familiada
14:35 Kolo fortuny
15:20 Różowa Pantera II - komedia kryminalna
17:10 Na dobre i na złe odc. 706 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:35 Za marzenia odc. 9 - serial
19:30 Zakupy pod kontrolą odc. 8 poradnikowy
20:05 Czarne złoto - przygodowy
22:25 Wielkie uwodzenie - komedia

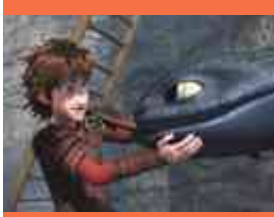
tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1075
11:00 Co za tydzień odc. 849
11:45 Iron Majdan odc. 9
12:45 Diagnosta odc. 12 s. 2 - serial
13:45 Druga szansa odc. 9 s. 5 - serial
14:45 36,6 °C odc. 12 s. 3
15:50 Historia Kopciuszka - komedia
17:50 Wyjątkowa chwila odc. 5
18:00 Ugotowani odc. 7 s. 12
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5309
20:00 MasterChef Junior odc. 10 s. 3
21:35 Ścigana - sensacyjny
23:35 Drużyna potępionych - sensacyjny
01:35 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 17

POLSAT

08:10 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków: Obrońcy Berk odc. 1 - serial
08:10 Jeźdźcy smoków: Obrońcy Berk odc. 2 - serial
08:40 Jeźdźcy smoków: Obrońcy Berk odc. 3 - serial
09:10 Smerfy: Legenda Smerfnej Doliny - animowany
09:40 Księżniczka i żaba - animowany
11:45 Doktor Dolittle: W pogoni za błahostkami - komedia
13:40 Epoka lodowcowa II: Odwilż - animowany
15:30 Wall-E - animowany
17:35 Nasz nowy dom odc. 117
18:40 Aż chce się żyć odc. 4
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie odc. 272 - publicystyczny
20:00 W rytmie serca odc. 25 - serial
21:05 Kabaret na żywo odc. 40 - kabaret
23:10 Bezwstydy Mortdecai - komedia sensacyjna
01:25 Exodus: Bogowie i królowie - przygodowy

7 tvn

09:55 Przepis na życie

05:45 Ukryta prawda odc. 226 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Biuro odc. 1 - serial
09:25 Biuro odc. 2 - serial
09:55 Przepis na życie odc. 5 s. 4 - serial
10:55 Przepis na życie odc. 6 s. 4 - serial
11:55 Przepis na życie odc. 7 s. 4 - serial
12:55 Zabójcza broń odc. 18 - serial
13:55 Zaklinaczka duchów odc. 8 s. 2 - serial
14:55 Miłość, szmaragd i krokodyl - przygodowy
17:10 Książę i ja III: Królewski miesiąc miodowy - komedia
19:00 Lucyfer odc. 11 s. 2 - serial
20:00 Szeregowiec Ryan - wojenny
23:25 Strzelec odc. 7 - serial
00:30 Strumień - obyczajowy

4

10:35 Galileo

06:00 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 41 - serial
06:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 42 - serial
06:55 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 43 - serial
07:30 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 44 - serial
07:55 Tom i Jerry Show odc. 11 - serial
08:25 Tom i Jerry Show odc. 12 - serial
08:55 Space Chimps 2 - animowany
10:35 Galileo odc. 683
11:35 Galileo odc. 684
12:45 Mali agenci - komedia sensacyjna
14:40 Asteriks i Obeliks: Osiedle bogów - animowany
16:30 Załoga - przygodowy
19:00 Galileo odc. 685
20:00 Chappie - sensacyjny
22:30 Mecenas Lena Barska odc. 16 - serial
23:35 Ruiny - horror

puls

08:30 Co ludzie powiedzą?

05:55 Skorpion odc. 13 s. 2 - serial
06:45 Przygody Merlina odc. 1 s. 3 - serial
07:40 Najmieszniejsi odc. 10 - kabaret
08:30 Co ludzie powiedzą? odc. 8 s. 5 - serial
09:05 Co ludzie powiedzą? odc. 9 s. 5 - serial
09:45 Co ludzie powiedzą? odc. 10 s. 5 - serial
10:25 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 6
11:00 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 7
11:35 Junior - komedia
13:45 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
15:00 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
16:20 Wyznania małoletniej gwiazdy Inny
18:00 Ace Ventura: zew natury - komedia
20:00 Szybko i wściekle - sensacyjny
22:25 Linia ryzyka - sensacyjny
00:10 Uwikłana odc. 10 - serial

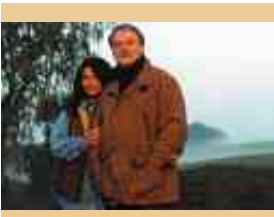
TVP KULTURA

17:15 Studio Kultura - niedziela z...

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 22 - serial
09:05 Satiesfikcje. Wędrówki z Erikiem Satiem - dokumentalny
10:10 Trzeci punkt widzenia odc. 236 - publicystyczny
10:40 Baczyński - biograficzny
12:00 Ojcowizna - obyczajowy
13:15 Chuligan literacki odc. 80 - publicystyczny
13:45 Nienasyceń odc. 24 - publicystyczny
14:20 Triumf czasu i rozczarowania
16:50 Rzecz Polska odc. 1
17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 519
18:05 Siedem czerwonych róż, czyli Benek Kwiatciarz o sobie i o innych - komedia
19:30 Królowie nocy, czyli od Paradisu do Domu Chłopa - dokumentalny
20:30 Obce ciało - melodramat
22:35 Pilecki. Droga do wolności
23:45 Trzeci punkt widzenia odc. 236 - publicystyczny
00:25 Jestem Kuba - dokumentalny

TVP HISTORIA

09:25 Siedlisko

06:50 Był taki dzień odc. 561 - felieton
06:55 Wideoteka dorosłego człowieka odc. 72
07:30 Ewa Demarczyk Recital
08:15 Zwykły, święty człowiek - dokumentalny
09:25 Siedlisko odc. 8 - serial
10:20 Okrasa łamie przepisy odc. 178
10:55 Źródła naszej cywilizacji odc. 2 - dokumentalny
12:00 Dzikie Chiny odc. 2 - serial
12:55 Podróże z historią odc. 37 - historyczny
13:35 Afryka - serial
14:35 Szerokie tory odc. 117
15:15 Dodek na froncie - komedia
16:50 Wielka gra odc. 85
17:50 Ex libris Magazyn
18:20 U Pana Boga w ogródku odc. 9 - serial
19:05 Warszawa. Zmartwychwstałe miasto odc. 1 - dokumentalny
20:10 Miasto 44 - wojenny
22:25 Wielki test. Giganci ducha - quiz
23:50 Do domu - obyczajowy
00:55 Hipoteza - krótkometrażowy

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia - publicystyczny
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego - publicystyczny
09:00 Myśląc ojczyzna - felieton
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” - publicystyczny
10:40 Fatima - znak nadziei - reportaż
11:20 Wywiad z Rektorem Sanktuarium Fatimskiego Ks. Carlosem Cabecinhas
11:40 Kartka z kalendarza - muzyczny
11:45 Mój brat papież
12:00 Regina Coeli z Ojcem świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:30 Zawierz się Niepokalanej - reportaż
15:00 Chłopcy z Namugongo - dokumentalny
15:40 Gospodarcze filary niepodległości odc. 4 - dokumentalny
16:00 Informacje dnia
16:10 - koncert życzeń - muzyczny
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Retrospekcja - publicystyczny
19:30 Moja katolicka rodzina - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa odc. 7 - serial
22:35 Kartka z kalendarza - muzyczny
22:40 Tydzień z Ziemi Świętej

HITY DNIA

**„Bezwstydy Mortdecai”
(2015r.) Polsat 23:10**

Brytyjski arystokrata Mortdecai pracuje w galerii sztuki, para się kradzieżami. W zamian za swobodę działania pomagają w walce z nielegalnym handlem dziełami sztuki. Pewnego dnia wpada na trop obrazu Goi, który zawiera wskazówki pozwalające przejąć konto bankowe ze zrabowanym złotem.

**„Ścigana”
(2011r.) TVN 21:35**

Mallory jest tajną agentką. Za pośrednictwem przełożonego, Mallory otrzymuje zlecenie uwolnienia zakładnika. Akcja kończy się powodzeniem. Chwilę potem zostaje wysłana do Dublina. Wkrótce orientuje się, że stała się niewygodna dla mocodawców, którzy chcą ją zabić.

TVP 1

18:00 Klan

05:50 Telezakupy
06:25 Elif odc. 241 - serial
07:20 Komisariat odc. 78 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
10:30 Jeden z dziesięciu
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 59 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się oplaca
12:50 24 godziny w Australii
- czas po monsunie
- dokumentalny
13:50 Elif odc. 242 - serial
14:45 Okrasa łamie przepisy odc. 182
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:55 Leśniczówka odc. 21 - serial
16:15 Leśniczówka odc. 22 - serial
16:45 Zapowiedź Teleexpressu
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3308
18:30 Korona królów odc. 79 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Alibi - spektakl
22:00 Warto rozmawiać
- publicystyczny
23:05 Harry i Meghan: nowoczesne love story - dokumentalny

TVP 2

18:35 Rodzinka.pl

05:25 Kolo fortuny
06:15 Mango - Telezakupy
07:00 Coś dla Ciebie odc. 139
- publicystyczny
07:20 Na sygnale odc. 55 - serial
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz
11:15 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 54
11:25 Rodzinka.pl odc. 82 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1861 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 132 - serial
14:00 W poszukiwaniu nowej Ziemi odc. 1 - dokumentalny
14:55 O mnie się nie martw odc. 101 s. 8 - serial
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Czarna Perła - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 83 - serial
19:05 Na sygnale odc. 56 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1861 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1862 - serial
20:40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 35
20:50 M jak miłość odc. 1372 - serial
21:45 Kulisy serialu „M jak miłość” - dokumentalny
21:50 Za marzenia odc. 10 - serial
22:50 Tylko jedno spojrzenie odc. 2 - serial
23:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 289 s. 14 - serial

tvn

15:30 Szkoła

05:50 Uwaga! odc. 5309
06:15 Mango - Telezakupy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie odc. 11 s. 2
07:55 Akademia ogrodnika odc. 11
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2248
10:55 Tu się gotuje! odc. 9 s. 2
11:00 Ukryta prawda odc. 912 - serial
12:00 Szkoła odc. 564 - serial
13:00 19+ odc. 265 - serial
13:30 Szpital odc. 801 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 13
15:30 Szkoła odc. 565 - serial
16:30 19+ odc. 266 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 913 - serial
18:00 Szpital odc. 802 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5310
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2678 - serial
20:55 Milionerzy odc. 164
21:30 Druga szansa odc. 10 s. 5 - serial
22:30 Iron Majdan odc. 10
23:35 Ścigana - sensacyjny

POLSAT

13:00 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 679 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 453 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 454 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 34 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 807 - serial
12:00 Gliniarze odc. 158 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 724 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2690 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 770 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3631
16:30 Na ratunek 112 odc. 232 - serial
17:00 Gliniarze odc. 222 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2691 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 216 - serial
20:05 Exodus: Bogowie i królowie - przygodowy
23:20 Detonator - thriller

HITY DNIA

„Niepokój”
(2007r.) TVN 7 20:00

Nastoletni Kale Brecht, skazany na trzy miesiące aresztu domowego, podgląda sąsiadów. W tym czasie okolica jest terroryzowana przez mordercę. Chłopak rozpoczyna prywatne śledztwo.

„Exodus: Bogowie i królowie”
(2014r.) Polsat 20:05

Egipt, XIII w. p.n.e. Sytuacja Hebrajczyków się pogarsza. Bóg powierza Mojżeszowi misję oswobodzenia ich z niewoli. Ponieważ Ramzes odrzuca prośby o uwolnienie ludu, na kraj spada dziesięć plag.

7 tvn

09:20 Przepis na życie

05:20 Ukryta prawda odc. 227 - serial
06:25 Szpital odc. 313 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 32 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 8 s. 2 - serial
09:20 Przepis na życie odc. 7 s. 4 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 588 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 33 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 487 - serial
14:55 Szpital odc. 314 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 9 s. 2 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 8 s. 4 - serial
18:00 Belle Epoque odc. 2 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 589 - serial
20:00 Niepokój - thriller
22:15 Biuro odc. 3 - serial
22:50 Biuro odc. 4 - serial
23:25 Obecność - horror

4

21:05 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Detektywi w akcji odc. 89 - serial
07:05 The Looney Tunes Show odc. 12 - serial
07:35 The Looney Tunes Show odc. 13 - serial
08:00 Drużyna A odc. 6 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 15 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 74 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 75 - serial
11:00 Drużyna A odc. 7 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 16 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 158 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 178
15:00 Detektywi w akcji odc. 159 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 128
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 129
18:00 Policjantki i policjanci odc. 414 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 415 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 197 - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów odc. 12 - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów odc. 13 - serial
22:00 Galileo odc. 684
23:00 Galileo odc. 685
00:05 Megawąż - horror

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 288 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 55 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 41 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach odc. 32 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 11 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 11 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 13 s. 5 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 16 s. 5 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 63 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 11 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator odc. 12 s. 4 - serial
16:55 Na wariackich papierach odc. 33 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 41 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 42 s. 2 - serial
20:00 Następny - sensacyjny
21:55 Rambo II - sensacyjny
23:50 Linia ryzyka - sensacyjny

TVP KULTURA

08:45 Katyń

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Rzecz Polska Cykl - reportaży
08:30 Którędy po sztukę - publicystyczny
08:45 Katyń - dramat wojenny
11:00 Kolumbowie odc. 3 - serial
12:10 Kolumbowie odc. 4 - serial
13:15 Studio Kultura - rozmowy
13:30 Wsteczny bieg - obyczajowy
14:50 Kaprysy Łazarza - komedia
15:55 Studio Kultura - niedziela z... odc. 519
16:45 Smak curry - melodramat
18:40 Z pogranicza cudu - dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Blok. Literatura odc. 5 - dokumentalny
21:00 Obce ciało - melodramat
23:10 Pierwsze filmy mistrzów dokumentu odc. 8
23:15 Jak co dzień... - krótkometrażowy
23:25 Uwertura - krótkometrażowy
23:35 Pierwsze filmy mistrzów dokumentu odc. 8
23:37 Urząd - krótkometrażowy

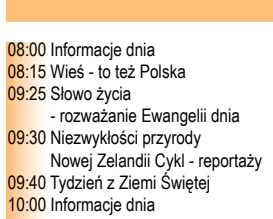
TVP HISTORIA

18:50 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 562 - felieton
07:00 W walce tej nie ulegnę! - reportaż
07:35 Polki nad Londynem - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 87
08:40 Ukryte skarby odc. 3 - reportaż
09:10 Korona królów odc. 9 - serial
09:40 Korona królów odc. 10 - serial
10:20 Złoto Jukonu odc. 1 - serial
11:15 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 37 - reportaż
11:50 Po własnym pogrzebie - wojenny
13:15 Sensacje XX wieku odc. 57 - historyczny
13:50 Sensacje XX wieku odc. 58 - historyczny
14:20 Encyklopedia II wojny światowej odc. 35 - serial
14:45 Józef Rymer - pierwszy wojewoda śląski - dokumentalny
15:15 Spór o historię odc. 32 - historyczny
15:55 Afryka odc. 4 - serial
16:55 Ex libris
17:25 Flesz historii
17:45 Marszałek Piłsudski odc. 7 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 98 - historyczny
19:20 Sensacje XX wieku odc. 99 - historyczny
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Największe oblężenia średniowiecza odc. 2 - dokumentalny
21:25 Korona królów odc. 11 - serial
22:00 Korona królów odc. 12 - serial
22:35 Piwko dla Niedźwiedzia - dokumentalny
23:40 Jurek - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii Cykl - reportaży
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
11:25 Myśląc ojczyzna - felieton
11:35 Młodzi Światu Cykl - reportaży
11:45 Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego - reportaż
11:50 Retrospekcja - publicystyczny
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Hej ustońskie Gróńczki - koncert
13:15 - koncert życzeń - muzyczny
14:05 Bieg życia - obyczajowy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Zew natury - reportaż
16:55 Świadkowie - serial kryminalny
17:20 Święty na każdy dzień
17:25 Kartka z kalendarza - muzyczny
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej w Zakopanem na Krzeptówkach
19:45 Jay Jay Odrzutowiec - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa - publicystyczny
22:10 Dziesięć przykazań odc. 73 - serial
23:00 Żywe kamienie - dokumentalny

TVP 1

18:30 Korona królów

05:50 Telezakupy
06:25 Elif odc. 242 - serial
07:20 Komisariat odc. 1 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 The Wall. Wygraj marzenia odc. 32
10:10 Klan odc. 3308
10:30 Jeden z dziesięciu
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 60 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:30 To się oplaca
12:45 24 godziny w Brazylii - dokumentalny
13:45 Elif odc. 243 - serial
14:45 Korona królów odc. 79 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:35 Pogoda
15:40 Wiktoria odc. 1 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3309
18:30 Korona królów odc. 80 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu odc. 9 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:30 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 5 - serial
21:50 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 9 - serial
22:50 Krawcowa z Madrytu odc. 8 - serial
23:50 Labirynt odc. 3 - serial

TVP 2

18:35 Rodzinka.pl

05:25 Kolo fortuny
06:05 M jak miłość odc. 1372 - serial
07:00 Program ekumeniczny
07:20 Na sygnale odc. 56 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie odc. 4652
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz
11:15 Pytanie na śniadanie - ekstra odc. 55
11:25 Rodzinka.pl odc. 83 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1862 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 133 - serial
14:00 Cuda z odzysku - urząd mieszkanie za darmo odc. 1
14:55 M jak miłość odc. 1372 - serial
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Czarna Perła - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 84 - serial
19:05 Na sygnale odc. 57 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1862 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1863 - serial
20:40 Kulisy seriali „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” odc. 10 - serial
20:50 M jak miłość odc. 1373 - serial
21:45 Kulisy serialu „M jak miłość” - dokumentalny
21:55 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:00 Kiedy Harry poznał Meghan - ślub, jakiego nie było - dokumentalny

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 4
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2249
10:55 Ukryta prawda odc. 913 - serial
12:00 Szkoła odc. 565 - serial
13:00 19+ odc. 266 - serial
13:30 Szpital odc. 802 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 11 s. 13
15:30 Szkoła odc. 566 - serial
16:30 19+ odc. 267 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 914 - serial
18:00 Szpital odc. 803 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5311
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2679 - serial
20:55 Milionerzy odc. 165
21:30 Diagnosta odc. 13 s. 2 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 13 s. 12
23:30 Superwizjer odc. 1131

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 680 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 455 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 458 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 35 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 808 - serial
12:00 Gliniarze odc. 159 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 725 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2691 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 771 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3632
16:30 Na ratunek 112 odc. 233 - serial
17:00 Gliniarze odc. 223 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2692 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 224 - serial
20:10 G.I. Joe: czas Kobry - sensacyjny
22:45 Adrenalina - sensacyjny
00:40 Nie zadzieraj z fryzjerem - komedia

7 tvn

06:25 Szpital

05:35 W-11 - wydział śledczy odc. 1135 - serial
06:25 Szpital odc. 314 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 33 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 9 s. 2 - serial
09:20 Przepis na życie odc. 8 s. 4 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 589 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 34 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 488 - serial
14:55 Szpital odc. 315 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 10 s. 2 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 9 s. 4 - serial
18:00 Belle Epoque odc. 3 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 590 - serial
20:00 Gra o przeżycie - sensacyjny
22:05 Szeregowiec Ryan - wojenny

4

06:00 Detektywi w akcji

06:00 Detektywi w akcji odc. 90 - serial
07:05 The Looney Tunes Show odc. 13 - serial
07:35 The Looney Tunes Show odc. 1 - serial
08:00 Drużyna A odc. 7 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 16 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 76 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 77 - serial
11:00 Drużyna A odc. 8 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 1 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 160 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 99
15:00 Detektywi w akcji odc. 161 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 130
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 131
18:00 Policjantki i policjanci odc. 415 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 416 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 198 - serial
21:00 Prawo zemsty - thriller
23:25 Rob Roy - przygodowy

HITY DNIA

„Zabójczy cel”
(2008r.) TV Puls 20:00

Detektyw Stillwell i jego partner Storm Anderson rozpoczynają śledztwo w sprawie serii morderstw dokonanych na prostytutkach. Głównym podejrzanym o popełnienie zbrodni jest seryjny morderca Lazerus.

„Gra o przeżycie”
(1994r.) TVN 7 20:00

Mason jest włóczęgą. Gdy traci dwie najbliższe mu istoty, załamuje się. Idąc bez celu ulicami, nieomal wpada pod ciężarówkę. Nieznajomy ratuje go w ostatniej chwili. Mason dostaje od niego wizytówkę z nazwiskiem człowieka, który może zapewnić mu dobrze płatną pracę. Udaje się pod wskazany adres.

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 289 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 56 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 42 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach odc. 33 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 12 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 11 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 14 s. 5 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 17 s. 5 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 64 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 8 s. 11 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator odc. 13 s. 4 - serial
16:55 Na wariackich papierach odc. 34 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 42 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 43 s. 2 - serial
20:00 Zabójczy cel - thriller
21:55 Szybko i wściekle - sensacyjny
00:05 Hooligans III - sensacyjny

TVP KULTURA

16:10 Tygodnik kulturalny

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Wydarzenie aktualne - reportaż
08:45 Informacje kulturalne
09:10 Smak curry - melodramat
11:00 Kolumbowie odc. 5 - serial
12:10 Syzyfowe prace odc. 1 - serial
13:10 Studio Kultura - rozmowy
13:30 Gracze - sensacyjny
15:20 Wniebowzięci - komedia
16:10 Tygodnik kulturalny
17:05 Wichry Kołomy - biograficzny
19:00 Pani Nikifor - dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Przygoda - spektakl
21:30 Dezerterzy odc. 80 - publicystyczny
22:05 Dziennik filozofa odc. 136
22:15 W drodze do domu - komediodramat
23:50 Pornografia - dramat

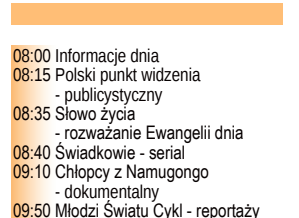
TVP HISTORIA

07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 563 - felieton
07:00 Nowa Huta walczy - dokumentalny
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 88 - reportaż
08:30 Ukryte skarby odc. 4 - reportaż
09:00 Korona królów odc. 11 - serial
09:35 Korona królów odc. 12 - serial
10:05 Feldpost Osten 1942-44 - dokumentalny
10:30 Dodek na froncie - komedia
12:20 Marzyciele odc. 2 - serial
12:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:25 Sensacje XX wieku odc. 98 - historyczny
13:55 Sensacje XX wieku odc. 99 - historyczny
14:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 36 - serial
15:25 Największe oblężenia średniowiecza odc. 2 - dokumentalny
16:25 FilMOTEKA Małopolska odc. 67 - dokumentalny
17:10 Archiwum zimnej wojny odc. 3 - dokumentalny
17:45 Marszałek Piłsudski odc. 8 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 100 - historyczny
19:20 Sensacje XX wieku odc. 164 - historyczny
19:55 Jak było? odc. 10 - publicystyczny
20:35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:00 Klub profesora Tutki odc. 9 - serial
21:20 Korona królów odc. 13 - serial
21:50 Korona królów odc. 14 - serial
22:30 Niosła go Polska - dokumentalny
00:00 Wszystko, co kocham - dramat

TRAM

08:00 Informacje dnia

08:15 Polski punkt widzenia - publicystyczny
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Chłopcy z Namugongo - dokumentalny
09:50 Młodzi Światu Cykl - reportaży
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej - publicystyczny
10:45 Zew natury - reportaż
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna - felieton
11:45 W górceim domku ogrodnika - reportaż
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Papież Polak do Rodaków - serial
13:20 Błogosławiona Jutta. Kobieta średniowiecza - dokumentalny
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Dziesięć przykazań odc. 73 - serial
14:50 Joanna d'Arc - dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych - edukacyjny
16:50 Express studencki
17:00 100 cudownych miejsc na świecie - serial
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny
22:00 Odnaleźć drogę - obyczajowy

HITY DNIA

„Nie zadzieraj z fryzjerem” (2008r.) Polsat 20:10

Zohan Dvir, ma już dość pracy. Jego najgłębszym pragnieniem jest zostać fryzjerem. Upozorowawszy własną śmierć, ucieka do Nowego Jorku. Początki nie są łatwe. Zohan nie poddaje się i wkrótce dostaje wymarzoną pracę. Radość nie trwa długo, bowiem na jego ślad natrafia odwieczny wróg, Fantom.

„Krucjata Bourne’a” (2004r.) TVN 7 22:30

Wyszkolony przez tajną organizację szpieg i jego dziewczyna zostają wciągnięci w międzynarodową aferę. Mężczyzna jest podejrzewany o zamordowanie jednego z pracowników CIA.

TVP 1

18:30 Korona królów

05:50 Telezakupy
06:25 Elif odc. 243 - serial
07:15 Komisarjat odc. 2 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Wojenne dziewczyny odc. 22
- serial
10:10 Klan odc. 3309
10:30 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 2 s. 5 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:50 24 godziny w Indiach
- dokumentalny
13:50 Elif odc. 244 - serial
14:45 Korona królów odc. 80 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:55 Wiktoria odc. 2 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3310
18:30 Korona królów odc. 81 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:05 Sport
20:10 Trzecia połowa odc. 9 - serial
20:35 Liga Europy UEFA Piłka nożna
20:40 Liga Europy UEFA Piłka nożna
23:15 Orły Nawalki odc. 5 - serial
23:40 Ocaleni odc. 8

TVP 2

07:20 Na sygnale

05:30 Kolo fortuny
06:05 M jak miłość odc. 1373 - serial
07:00 Program gminy żydowskiej
07:20 Na sygnale odc. 57 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie odc. 4653
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz
11:15 Pytanie na śniadanie - ekstra
odc. 56
11:25 Rodzinka.pl odc. 84 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1863
- serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 134 - serial
14:00 Tajemnice ludzkiego ciała odc. 2
- dokumentalny
14:55 M jak miłość odc. 1373 - serial
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:10 Czarna Perła - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 85 - serial
19:05 Na sygnale odc. 58 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1863
- serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1864
- serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 707
- serial
21:45 Na sygnale odc. 190 - serial
22:25 American Pie - komedia
00:05 Rodzinka.pl odc. 235 - serial

tvn

13:00 19+

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 4
07:50 Doradca smaku
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2250
10:55 Ukryta prawda odc. 914 - serial
12:00 Szkoła odc. 566 - serial
13:00 19+ odc. 267 - serial
13:30 Szpital odc. 803 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje
odc. 12 s. 13
15:30 Szkoła odc. 567 - serial
16:30 19+ odc. 268 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 915 - serial
18:00 Szpital odc. 804 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5312
20:10 Doradca smaku
20:15 Na Wspólnej odc. 2680 - serial
20:55 Milionerzy odc. 166,
21:30 Agent - gwiazdy odc. 13 s. 3
22:30 Krucjata Bourne'a - sensacyjny
00:50 Zimne światło dnia - sensacyjny

POLSAT

14:00 Pierwsza Miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 681 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy odc. 459
- serial
09:30 Małanowski i Partnerzy odc. 462
- serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 36 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 809 - serial
12:00 Gliniarze odc. 160 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 726 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2692
- serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 772 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3633
16:30 Na ratunek 112 odc. 234 - serial
17:00 Gliniarze odc. 224 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2693
- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 236
- serial
20:10 Nie zadzieraj z fryzjerem
- komedia
22:40 Wieczny student II - komedia
00:45 Jeźdźcy Apokalipsy
- komediodramat

07:20 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 228 - serial
06:00 Detektywi w akcji odc. 91 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 34 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów
odc. 10 s. 2 - serial
09:20 Przepis na życie odc. 9 s. 4
- serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 590 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 35 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 489 - serial
14:55 Szpital odc. 316 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów
odc. 11 s. 2 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 10 s. 4
- serial
18:00 Belle Epoque odc. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 591 - serial
20:00 Kroll - sensacyjny
22:10 Olimp odc. 1 - serial
23:10 42: Prawdziwa historia
amerykańskiej legendy
- biograficzny

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 91 - serial
07:05 The Looney Tunes Show
odc. 1 - serial
07:35 The Looney Tunes Show
odc. 2 - serial
08:00 Drużyna A odc. 8 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 1 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 78 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 79 - serial
11:00 Drużyna A odc. 9 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 2 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 162 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 100
15:00 Detektywi w akcji odc. 163 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 132
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 133
18:00 Policjantki i policjanci odc. 416
- serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 417
- serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 199 - serial
21:00 Krwawe igrzyska - sensacyjny
23:10 Pod kluczem - dramat

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 290 s. 4
07:00 Dziesięć przykazań odc. 57
- serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 43 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach
odc. 34 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator
odc. 13 s. 4 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 8 s. 11 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 15 s. 5 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 18 s. 5 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 65 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny
odc. 9 s. 11 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator
odc. 14 s. 4 - serial
16:55 Na wariackich papierach
odc. 35 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 43 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 44 s. 2 - serial
20:00 Patrol - sensacyjny
22:50 Arena - thriller

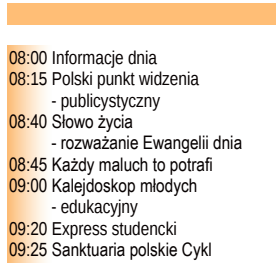
08:10 Dzika muzyka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Dzika muzyka odc. 17
- muzyczny
08:45 Informacje kulturalne
09:00 Wichry Kołomy - biograficzny
11:00 Syzyfowe prace odc. 2 - serial
12:10 Syzyfowe prace odc. 3 - serial
13:10 Studio Kultura - rozmowy
13:30 Portret podwójny - obyczajowy
15:30 Dranie w kinie odc. 28
16:15 Dracula - horror
18:10 Czarna skrzynka - dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Ziemia i cień - dramat
21:45 Pegaz odc. 73
22:50 Dziennik filozofa odc. 137
23:05 Jedna scena odc. 19
23:20 Zero - dramat

13:40 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 564 - felieton
07:00 - dokumentalny - dokumentalny
08:00 Wojciech Ciejrowski
- bosko przez świat odc. 89
08:35 Ukryte skarby odc. 5, - reportaż
09:05 Korona królów odc. 13 - serial
09:35 Korona królów odc. 14 - serial
10:15 Dzikie Chiny odc. 2 - serial
11:15 Spór o historię odc. 10
- historyczny
11:50 Opowieść o Indiach odc. 3
- dokumentalny
13:00 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
13:40 Sensacje XX wieku odc. 100
- historyczny
14:05 Sensacje XX wieku odc. 164
- historyczny
14:40 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 37 - serial
15:05 Niosła go Polska - dokumentalny
16:30 Urodziłam się pierwszego
września - dokumentalny
17:25 Śladami zbrodni i walki 1944-1956
odc. 13 - serial
17:50 Tajemnica twierdzy szyfrów
odc. 1 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 128
- historyczny
19:25 Sensacje XX wieku odc. 129
- historyczny
19:55 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
20:30 Niezwykła broń odc. 3 - serial
21:30 Korona królów odc. 15 - serial
22:05 Korona królów odc. 16 - serial
22:35 Kabaret śmierci - dokument
00:25 Jeszcze nie wieczór
- komediodramat

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:40 Słowo życia
- rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy maluch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
- edukacyjny
09:20 Express studencki
09:25 Sanktuarium polskie Cykl
- reportaży
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Opowieść wiecznie żywa - serial
10:00 Audycja Generalna
Ojca Świętego Franciszka
z Watykanu
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki
odc. 54 - serial
11:25 Myśląc ojczyzna - felieton
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Rękopis błogosławionych
- dokumentalny
14:00 Odnaleźć drogę - obyczajowy
15:25 Największe przeboje Pana Boga
- Ave Maria - dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Drabina Jakubowa
- serial przygodowy
17:00 Po stronie prawdy - reportaż
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przypadki Mobilków - serial
19:45 Modlitwa
z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Święta Barbara - dramat

Dobrze zjeść

DROŻDŻÓWKA Z RABARBAREM

Składniki:

- 1 szkl. mleka
- 1 szkl. cukru
- 200 g masła
- 4 żółtka
- 25 g drożdży świeżych
- 4 szkl. mąki pszennej
- 0,5 kg rabarbaru
- Na kruszonkę:
- 125 g masła
- 50 g cukru
- 100 g mąki

Sposób wykonania:

Mleko, cukier i masło podgrzać w rondelku, przestudzić. Połączyć z żółtkami, dodać rozkruszone drożdże. Wymieszać i odstawić na 2 godziny, aż masa się spieni. Dosypać przesianą mąkę i wyrabiać ok. 15-20 minut, aż ciasto zacznie odchodzić od ręki. Wyłożyć nim blachę wyściełaną papierem do pieczenia i odstawić w ciepłe miejsce. Rabarbar obrać, pokroić w kawałki 2-3 cm. Wyłożyć na ciasto. Przygotować kruszonkę: na patelni rozpuścić masło, dodać mąkę i cukier. Mieszać, aż powstaną grudki. Rozsypać na cieście i poczekać jeszcze 40 min., aż podrośnie. Nagrząć piekarnik do temp. 180 st. C. Pierwsze 20 min. piec z uchylonymi drzwiczkami, potem je zamknąć i piec jeszcze ok. pół godziny.

Smacznego!

		9			8	7	1	
7	6		9	1				
8	5	1	6					4
				5	9	1		
	9	2				8	3	
		3	7	8				
4					6	5	7	9
				7	5		2	1
	7	5	4			6		

9					1			
1						8		4
7			6		8		9	3
8							5	
		7		6		3		
	2							6
6	3		2		9			5
2		5						1
			3					7

P O G O D A

CZW. 10.05.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 21 10 °C opady: 12 8 mm ciśnienie: 1012 1014 hPa wiatr: 14 12 km/h
PT. 11.05.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 25 11 °C opady: 5 7 mm ciśnienie: 1015 1014 hPa wiatr: 9 14 km/h
SB. 12.05.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 24 12 °C opady: 7 3 mm ciśnienie: 1012 1011 hPa wiatr: 18 23 km/h
ND. 13.05.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 23 13 °C opady: 0 2 mm ciśnienie: 1010 1015 hPa wiatr: 28 23 km/h
PN. 14.05.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 19 13 °C opady: 3 2 mm ciśnienie: 1018 1018 hPa wiatr: 18 16 km/h
WT. 15.05.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 22 12 °C opady: 1 15 mm ciśnienie: 1018 1015 hPa wiatr: 15 20 km/h
ŚR. 16.05.2018	DZIEŃ NOC temperatura: 21 16 °C opady: 20 16 mm ciśnienie: 1013 1015 hPa wiatr: 24 25 km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Imię męskie; imię Picassa	Leń, próżniak	James aktor olbrzym	Kran gł. przewodu sieci wodociągowej	Urojony kraj złotodajny	Myśliwski pies gończy	Region we Włoszech	Służy do spulchniania ziemi
Góry w Ameryce Południowej			Kierowanie się głównie własnym dobrem i korzyścią				
Osoba biedna	14			5	Odmiana zimnokrwistego konia pociągowego	3	Materiał budulcowy białek
Szekspirowski król		12	17	Sztuka teatralna			
					Imię Schneider, aktorki austr.		
Cyklon zwrotnikowy, trąba powietrzna	Stolica Tanzanii (Afryka Wschodnia)	Duża jaszczurka	Aktywny atom				
	4		2	10	9	Wulkan na Sycylii	
Kopia, reprodukcja, duplikat	Duża sieć rybacka włączona za statkiem	Paragon	W obrębie gatunku	Określenie dźwięku wydawanego przy uderzaniu		Dawna harfa	Przestarzałe: czołg
Szybki krok narciarski						Czyn, dzieło	
Miasto nad Odrą, niedaleko Wrocławia	13	6		15	Niedojrzały owad		
Wyznawca monizmu						Entuzjasta, sympatyk	
Kilim na ścianę			11	16			1
					Odgłos plaśnięcia.	7	8

Przysłowie Polskie

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

Uwaga na oszustów

BEZPIECZEŃSTWO ▶ Oszuści dwoją się i troją, by wyłudzić pieniądze lub okraść czyjś dom. Są metody na elektryka, gazownika, awarię wody, na wnuczka czy zakup używanej odzieży. Ostatnio wycwanili się jeszcze bardziej. Oferując okazijną sprzedaż perfum, dają je do powąchania, domownik traci przytomność, a dom jest płądrowany

Zbliżający się sezon letni sprzyja złodziejom. Pozostawione na czas wyjazdu wakacyjnego domy często stają się ich celem. Z kolei oszuści są coraz bardziej bezczelni. Okradają domy nawet podczas obecności domowników. Ofiarami są zazwyczaj ludzie starsi, łatwowierni. Dlatego przypominamy, jakie metody stosują przestępcy i na co należy uważać.

Na wnuczka

Przestępcy działający metodą „na wnuczka” – choć wydaje się, że przypadki były już tak nagłośnione, że nikt nie da się nabrać – nadal oszukują starsze osoby. Wyłudniają pieniądze, które często są oszczędnościami całego życia.

– Metoda na wnuczka polega na tym, że oszust dzwoniąc do starszej osoby, podaje się za krewnego – mówi Dorota Rupińska, oficer prasowy komendanta powiatowego policji w Rypinie. – Rozmowa prowadzona jest w taki sposób, by oszukiwana osoba uwierzyła, że rozmawia z kimś

ze swojej rodziny i sama wymieniła imię krewnego. Dzwoniący prosi o udzielenie pilnej pożyczki z powodu nagłego nieszczęścia i o przygotowanie gotówki, po którą podsyła „znajomego”. W ten sposób pokrzywdzony traci swoje oszczędności.

Na policjanta

Schemat działania oszustów jest bardzo zbliżony do metody „na wnuczka”. Kobieta lub mężczyzna telefonuje do wyszukanej np. w książce telefonicznej osoby i podaje się za członka rodziny (najczęściej właśnie wnuczka). Często bywa tak, że oszust udaje, że jest zapłakany, albo tłumaczy zmieniony głos chorobą lub zderzeniem. Prosi o pożyczkę pieniędzy, ponieważ znalazł się w podbramkowej sytuacji. Zazwyczaj pilnie potrzebuje gotówki w celu pokrycia kosztów za spowodowanie wypadku drogowego.

– W czasie takiej rozmowy sonduje możliwości finansowe starszej osoby i błaga o szybkie

zorganizowanie pieniędzy – informuje p.o. oficera prasowego golubsko-dobrzyńskiej policji Małgorzata Lipińska. – Kilka minut później ze starszą osobą kontaktuje się „łącznik”, który podaje się za policjanta bądź funkcjonariusza Centralnego Biura Śledczego. Informuje, że rozpracowuje właśnie szajkę, która wyłudza pieniądze od starszych osób i prosi o pomoc. Fałszywy funkcjonariusz radzi, by rozmówca przekazał pieniądze przestępcom, a oni są gotowi na zatrzymanie oszusta i przejęcie przekazanej gotówki.

Oszust rozmowę prowadzi tak, by starsza osoba była przekonana, że w ten sposób pomagała policji w ujęciu przestępców, a pieniądze zostaną jej szybko zwrócone.

– Zdarza się także, że rzekomy funkcjonariusz wręcz grozi konsekwencjami prawnymi w przypadku odmowy współpracy – dodaje Lipińska. – Natychmiast po przekazaniu pieniędzy kontakt urywa się, a przestępcy

znikają z oszczędnościami. Starsi ludzie, chcąc pomóc „policjantom”, często tracą swoje oszczędności, często dorobek całego życia.

Taka sytuacja miała miejsce w lutym w powiecie lipnowskim. 61-letnia mieszkanka tego powiatu zadzwoniła na komendę, by potwierdzić dane policjanta.

– Jak ustalili policjanci, padła ona ofiarą oszustwa metodą „na policjanta”. Schemat działania sprawcy był podobny do innych tego typu oszustw – informuje Katarzyna Sobocińska z lipnowskiej komendy. – Na numer stacjonarny zadzwonił mężczyzna, który przedstawił się jako policjant, podając swoje dane oraz numer legitymacji służbowej. Poinformował kobietę, że policjanci prowadzą akcję przeciwko oszustom, którzy okradają konta bankowe starszych osób z oszczędności ich życia. Poinstruiował kobietę, że aby schwytali sprawców, musi wpłacić na podane przez niego konto bankowe pieniądze w kwocie 6500 zł. Następnie oszust poprosił kobietę o podanie numeru komórkowego, by była z nim w ciągłym kontakcie. Po wykonaniu prośby sprawcy i przelaniu pieniędzy na wskazane konto, ponownie pokrzywdzona odebrała telefon z kolejną prośbą o wypłatę kolejnej sumy, tym razem 3500 zł. Dopiero wówczas kobieta zadzwoniła na policję, by potwierdzić dane dzwoniącego policjanta. W tym momencie okazało się, że padła ofiarą oszustwa. Dzięki działaniom funkcjonariuszy wydziału kryminalnego oraz pracownicy banku, udało się

odzyskać pieniądze przebrane na konto sprawcy.

Na odzież

Oszuści jeżdżą zwykle po mniejszych miejscowościach. Jako ofiary wybierają najczęściej starsze osoby. Najpierw sprawdzają teren, następnie podjeżdżają pod sam dom i wchodzą bez skrępowania pod pretekstem zakupu używanej odzieży, a następnie – wykorzystując nieuwagę domownika – okradają go. Taka sytuacja w poprzednich latach miała miejsce np. w Radominie (powiat golubsko-dobrzyński).

– Pod pretekstem odkupienia używanej odzieży, do domu 78-latką weszły kobiety – informuje p.o. oficera prasowego golubsko-dobrzyńskiej policji Małgorzata Lipińska. – Oszustki, wykorzystując nieuwagę mężczyzny, ukradły jego pieniądze. W rezultacie mężczyzna stracił prawie 5 tys. zł.

Jak to w praktyce wygląda? Jedną z tych osób często pokazuje oferowaną do sprzedaży rzecz, a druga, wykorzystując chwilę nieuwagi domownika, przesuwa mieszkanie.

– Jeśli nie uda się szybko wyprowadzić ich z domu, to giną głównie pieniądze, biżuteria, a nawet produkty spożywcze czy narzędzia – dodaje Lipińska.

Na obwoźnego handlarza

Podobnie jak wyżej, w tym przypadku dwie osoby pojawiają się pod domem, oferując do sprzedaży różne produkty: noże, koce, czy zestawy garnków. Często jest tak, że oszust prosi o wpuszczenie do kuchni, by mógł zaprezentować walory produktów.

Dokończenie na str. 23

Jak bronić się przed oszustami?

- Gdy ktoś podaje się za pracownika instytucji publicznej lub organizacji charytatywnej, żądaj dokumentu potwierdzającego jego tożsamość. Najlepiej, zanim go wpuścisz, zadzwoń do instytucji, na którą się powołuje i dowiedz się, czy ten człowiek tam pracuje i czy rzeczywiście miał cię odwiedzić.
- Wszystkie wizyty powinny być poprzedzone odpowiednim komunikatem, informacją ze spółdzielni lub wspólnoty mieszkaniowej (pracownicy spółdzielni mieszkaniowej zostawiają informację pisemną w gablocie informacyjnej zamykanej na klucz - niedostępnej dla osób postronnych). Przy zawiadomieniach telefonicznych o planowanej wizycie u ciebie, też bądź ostrożny, dzwonić może oszust.
- Nie podpisujemy umów bez dokładnego ich przeczytania. Przejrzyjmy dokładnie umowę, poprośmy o jej zostawienie do następnego dnia. Nie podejmujemy pochopnych, wymuszonych chwilą decyzji.
- Oszuści mogą chcieć wymienić pieniądze. Pamiętaj: nigdy nie prowadź ich do pomieszczenia, w którym trzymasz pieniądze, bo gdy zobaczą, gdzie są schowane, wystarczy im chwila twojej nieuwagi, by ukraść twoje oszczędności.
- Jeśli możesz, poproś o pomoc sąsiadów. W towarzystwie osób trzecich złodziej zwykle rezygnuje z dokonania kradzieży.

Pamiętajmy!

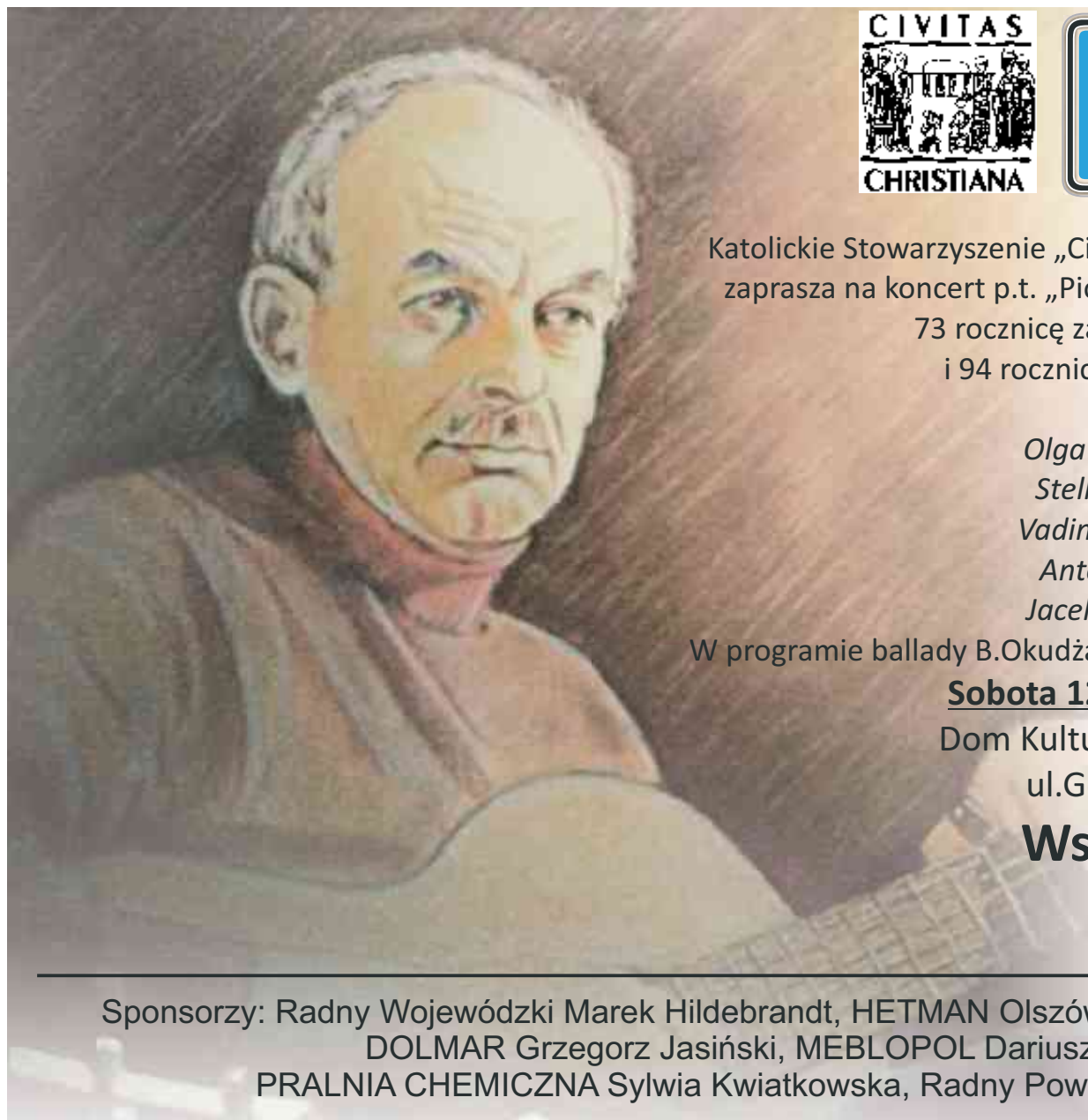
- Oszuści, którzy chcą zdobyć pieniądze, nie cofną się przed żadnym sposobem.
- Nie wpuszczajmy do domu nieznanym nam osobom i pod żadnym pozorem nie przekazujemy takim ludziom pieniędzy.
- Informację o wypadku swojego krewnego potwierdźmy, dzwoniąc do niego.
- Ofiarami oszustów bardzo często padają osoby starsze i samotne.

O każdym podejrzanym telefonie lub wizycie podejrzanego osoby, należy pilnie poinformować POLICJĘ – nr alarmowy 997 lub 112.

Chrońmy dane

Nie udzielajmy przez telefon żadnych informacji o swoich danych personalnych, numerach kont bankowych i hasłach do nich. Nie przelewajmy pieniędzy na czyjeś konto nie upewniwszy się, że trafią do osoby, którą znamy lub co do tożsamości której jesteśmy pewni.

Zapraszamy na koncert

Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” oddział golubsko-dobrzyński
zaprasza na koncert p.t. „Piosenki zamiast karabinów” – upamiętniający
73 rocznicę zakończenia II wojny światowej
i 94 rocznicę urodzin Bułata Okudźawy

Występują:

Olga Zalesskaya – Białoruś

Stella Zubkova – Ukraina

Vadim Miezetskij – Białoruś

Antoni Muracki – Polska

Jacek Beszczyński – Polska

W programie ballady B.Okudźawy, W.Wysockiego, L.Cohena, J.Baez, B.Dylana

Sobota 12.05.2018 – godz. 19.00

Dom Kultury w Golubiu-Dobrzyniu

ul.Generała Hallera 13.

Wstęp wolny!!!

Sponsorzy: Radny Wojewódzki Marek Hildebrandt, HETMAN Olszówka, AGROCIECH Ciechocin,
DOLMAR Grzegorz Jasiński, MEBLOPOL Dariusz Gościński,
PRALNIA CHEMICZNA Sylwia Kwiatkowska, Radny Powiatowy Filip Szreter

dokończenie ze str. 22

Gdy jeden prezentuje i zachwala towar, drugi w tym czasie plądruje dom.

Na perfumy

Przestępcy chodzą po domach pod pretekstem sprzedaży perfum. Dają próbki czegoś, co przypomina perfumy, do przetestowania na miejscu. Osoba, która je powącha, zaczyna odczuwać zawroty głowy, robi się senna. Nawet jeśli domownik odmówi powąchania, oszuści psikają perfumami na próbę i domownik zasypia lub traci przytomność, a w tym czasie oszuści przeszukują dom. Gdy ofiara się ocknie, po oszustach nie ma już śladu.

Na nową umowę

Osoby starsze najczęściej padają ofiarami nieuczciwych sprzedawców, telemarketerów. Tak dzieje się w całym kraju. Chodzi zwłaszcza o sprzedawców z branży telekomunikacyjnej, którzy podają się za pracowników firmy, z którą klient ma już podpisaną umowę i kuszą nowymi promocjami. Po takiej rozmowie pojawia się kurier z umową gotową do podpisania. Ludzie starsi nie

czytają dokładnie umów. Podpisują je uważając, że jest w nich to, co powiedział im sprzedawca. Zdziwienie pojawia się dopiero po otrzymaniu pierwszej faktury. Z kwotą do zapłaty zupełnie inną od tej, jaka miała na niej być. Umowę trzeba nie tylko przeczytać, ale także zrozumieć. Jeśli któryś z punktów nie jest dla nas jasny, powinniśmy skonsultować go z kimś z rodziny, bądź z sąsiadami. W razie wątpliwości należy skontaktować się ze swoim obecnym usługodawcą i sprawdzić, czy osoba, która się z nami kontaktowała, rzeczywiście jest przedstawicielem tej firmy.

Na awarię

Do takiego zdarzenia doszło w jednym z mieszkań w Brodnicy. Mężczyzna, pod pretekstem awarii wodociągowej, został wpuszczony do mieszkania starszego małżeństwa i wykorzystując chwilową nieuwagę domowników, ukraść im wszystkie oszczędności.

– Oszuści „na awarię” proszą np. o sprawdzenie przewodów wentylacyjnych – informuje rzecznik brodnickiej policji Agnieszka Łukaszewska. – Jeden

z nich nieustannie odwraca uwagę mieszkańców od drugiego oszusta, który w tym czasie szuka cennych przedmiotów w mieszkaniu.

Przestępcy mogą podszywać się także m.in. pod pracowników różnych innych firm i urzędów czy kogoś bliskiego. Wykorzystują wiele sposobów, by wzbogacić się kosztem innych. Niektórzy z nich podają się za pracowników instytucji publicznych czy też organizacji pozarządowych, charytatywnych. Wchodząc do mieszkania, czekają tylko na chwilę nieuwagi, by nas okraść. Gdy poznamy ich zamiary, często wykorzystują przemoc fizyczną, by uciec z mieszkania i nie zostać złapanym – dodaje Łukaszewska. – Nie należy wtedy panikować. W takiej sytuacji trzeba dokładnie zapamiętać ich twarze i ubiór. Można spróbować, pod pozorem pożyczania pieniędzy, pójść do sąsiada i tam dyskretnie zawiadomić policję lub bezpośrednio po ich wyjściu z mieszkania zadzwonić na policję.

Podobna sytuacja miała miejsce w poprzednich latach w Kowalewie Pomorskim.

– Oszust zapukał do drzwi mieszkania, podając się za pracownika gazowni i przekonał 67-letnią kobietę, że dokonuje kontroli instalacji – informuje rzecznik golubsko-dobrzyńskiej policji. – Kobieta zaprosiła go do środka. W czasie rzekomej kontroli oświadczył, że kobieta ma nadpłatę za gaz i należy się jej 101 zł. Stwierdził, że ma przy sobie całe 200 zł i zapytał, czy może mu rozmienić pieniądze. 67-latka niczego nie podejrzewając podeszła do barku i z pieniędzy odłożonych na kupce wyjęła 100 zł. W tym czasie odwrócił jej uwagę i poprosił, żeby poszła włączyć kuchenkę, bo musi coś sprawdzić. Następnie powiedział, że musi coś przynieść z dołu i wtedy wypłaci pieniądze. Niestety, już nie wrócił, a z barku zginęły kobiecie pieniądze w kwocie 550 zł.

Przypomnijmy, że wszystkie wizyty powinny być poprzedzone odpowiednim komunikatem, informacją ze spółdzielni lub wspólnoty mieszkaniowej.

Na ZUS

Jak informuje bydgoski oddział Zakładu Ubezpieczeń Spo-

łecznych, w ostatnim czasie znowu uaktywnili się oszuści podszywający się pod agentów zakładu.

– Na razie odnotowano takie sytuacje na terenie powiatów golubsko-dobrzyńskiego, wąbrzeskiego, rypińskiego czy lipnowskiego, ale staramy się być przeczorni i ostrzegamy wszystkich naszych klientów – mówi Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego. – Pracownicy zakładu nie odwiedzają świadczeniobiorców w domach. Jedynym wyjątkiem są sytuacje, gdy kontroluje się wykorzystanie zwolnienia lekarskiego. Urzędnik musi wówczas pokazać imienne upoważnienie, którego autentyczność można sprawdzić w centrali ZUS, dzwoniąc pod nr tel. 22 560 16 00. Informacje o zmianach w emeryturach i rentach przekazywane są zawsze drogą pisemną. Prosimy zatem o niewpuszczanie do domów osób podających się za pracowników ZUS – dodaje Krystyna Michałek.

(nał)

fot. MSWiA
pixabay/ilustracyjne

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Dobry czas, ale spodziewaj się nagłej zmiany planów. Chcesz w weekend zająć się ogródkiem, kupiłeś już nawet kwiaty, by go upiększyć? Okaże się, że ktoś z przyjaciół namówi cię na wspólną podróż. Przełożysz obowiązki na później i skorzystasz z rozrywek. Nie będziesz żałował. Samotne Koziorożce mogą spotkać kogoś wyjątkowo atrakcyjnego.

Wodnik
(20.01-18.02)

W pracy będzie ci wiodło się rewelacyjnie. Skupisz się na realizacji obowiązków, dotrzymasz terminów, więc spodziewaj się nagrody. Jeśli chcesz powalczyć o podwyżkę, to dobry moment. Głośno wymień swoje mocne strony, nie masz się czego wstydzić. Uda ci się nawiązać przyjaźń z kimś, kto od dawna cię intryguje. Znajdźcie wiele wspólnych tematów do rozmów.

Ryby
(19.02-20.03)

Stale poświęcasz się dla innych, a teraz przyszła pora, by pomyśleć tylko o sobie. Miałaś ostatnio bardzo dużo odpowiedzialnych zadań na głowie i teraz czujesz się zmęczona. W pracy dotrą do ciebie niepokojące plotki. Nie powtarzaj ich, nie daj się też wciągnąć w żadne biurowe intrygi. W weekend nadarzy się doskonała okazja do odpoczynku lub zabawy.

Baran
(21.03-20.04)

Przed tobą kilka dni oddechu. Pozwól sobie na odpoczynek. Dobrym pomysłem będzie odwiedzenie kosmetyczki czy wizyta u fryzjera. Zadbaj o siebie i od razu poczujesz się lepiej. Co więcej, spotkasz na swojej drodze dawnego wielbiciela. Czy stare uczucia odżyją na nowo? To zależy od twojej woli. Barany w stałych związkach niech nie zapominają o partnerach.

Byk
(21.04-21.05)

Co nie jest u ciebie częste, oderwiesz się od spraw materialnych. Oddasz się miłości i poszukiwaniu nowych, twórczych zainteresowań. Masz szansę zawrzeć inspirujące znajomości. W sprawach zawodowych wykazesz się wiedzą, o którą przełożeni cię nie podejrzewali. Zapunktujesz. Koniecznie wybierz się na imprezę integracyjną. Okaże się, że jesteś cenniejszy i lubiany.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Skup się na zdrowiu, bo twój układ odpornościowy jest mocno osłabiony. Długotrwały stres dał mu się we znaki. Konieczna będzie wizyta u lekarza. Na dodatek w twoim związku będzie się źle działo. Kłótnie i poczucie niezrozumienia będą na porządku dziennym. Za to w sprawach zawodowych i finansowych dobra passa. Wykorzystaj ją.

Rak
(21.06-22.07)

Przyda ci się sporo cierpliwości. Jeśli chcesz przystąpić do realizacji założonego planu, musisz być pewny jego powodzenia. Ktoś, kto dotąd był dla ciebie miły i wydawał się być przyjazny, nagle zmieni front. Nie wahaj się zakończyć tej znajomości, jeśli jest na gruncie prywatnym. W życiu zawodowym musisz nauczyć się postępować z takimi osobami.

Lew
(23.07-22.08)

Chcesz dać upust swojej ambicji i będziesz wkląć się w sytuację, które dotąd oceniałeś jako bardzo ryzykowne. Zastanów się, jakie działania mogą przełożyć się na awans lub podwyżkę. W sprawach finansowych niespodziewany przytyk gotówki – ktoś odda ci dług, na którego odzyskanie przestałeś liczyć. Postanowisz odnowić kontakty z ludźmi z przeszłości. Dobrze to przemyśl.

Panna
(23.08-22.09)

Pogódź się wreszcie z niepowodzeniem, które ci się przytrafiło i przyjmij do wiadomości, że są rzeczy, na które nie masz wpływu. Nie patrz w przeszłość, idź do przodu. Zyskasz autorytet i osiągniesz zamierzone cele. Nie lekceważ poleceń przełożonych.

Waga
(23.09-23.10)

Zastanów się, jak lepiej rozplanować obowiązki zawodowe, by mieć więcej czasu dla siebie. Z pewnych spraw po prostu trzeba zrezygnować. Dostaniesz ciekawą propozycję, niewykluczone, że kusić cię będzie zmiana pracy. W miłości zaczniesz szukać nowych pokus.

Skorpion
(24.10-21.11)

Ambitnie postanowisz poprawić swój status materialny i zaczniesz szukać dodatkowych zleceń. Może uda ci się chwycić dodatkowe zajęcia, które tak ci się spodoba, że zmienisz wizję swojej dalszej kariery zawodowej? W uczuciach stabilizacja i harmonia.

Strzelec
(22.11-21.12)

Na wszystko będziesz patrzeć przez różowe okulary. Nawet odkrycie, ile szans ostatnio zmarnowałeś nie wyprowadzi cię z równowagi. Poczujesz chęć do działania, skoczysz na głęboką wodę. I dobrze, bo okoliczności sprzyjają. W pracy dostaniesz do wykonania ważne zadanie.

Kolorowanki dla dzieci

Jak zakończy się historia Piotrusia?

Mocny głos jego matki

REGION ▶ Sprawa skatowanego 2,5-letniego Piotrusia z Rypina wywołała wiele emocji w całym regionie. Chłopiec opuścił już szpital w Toruniu i trafił do pogotowia opiekuńczego. – Każdego dnia o nim myślę i tęsknię – przyznaje w rozmowie z naszą redakcją matka dziecka

Gdy malec w ciężkim stanie trafił do rypińskiego szpitala, lekarze od razu zawiadomili policję. Ta z kolei zatrzymała 25-letniego konkubenta matki chłopca, który podczas przesłuchania częściowo przyznał się do winy. Mamie pobitego chłopca nadal ciężko uwierzyć, że jej partner mógł dopuścić się takiego okrucieństwa.

Mama w szoku

– Wiele osób nie może zrozumieć, dlaczego bronię Radka. Ja go nie bronię, a każdy, kto tak myśli, jest w błędzie. Jeśli stawiane mu zarzuty się potwierdzą, nie chce go znać. Cały czas jednak zastanawiam się, dlaczego do tego doszło. Mieszkaliśmy razem, mieliśmy wspólne plany na przyszłość. Chcieliśmy się pobrać i zbudować

normalną rodzinę. Radek dobrze zajmował się Piotrusiem, bawił się z nim, kąpał, starał się być ojcem. W mojej obecności nigdy nie podniósł na niego ręki. Wiem, że ciężko w to uwierzyć, ale nie znam powodów, dla których to się stało – mówi Julia, mama Piotrusia.

Innego zdania jest babcia Piotrusia, która niezmiennie twierdzi, że do bicia 2,5-lątka miało dochodzić już wcześniej. W kwietniu podczas realizacji programu telewizyjnego Uwaga! TVN krytycznie odniosła się także do zachowania własnej córki, zarzucając jej m.in. nieodpowiedzialność i brak instynktu macierzyńskiego.

Trudne dzieciństwo Julii

– Odkąd pamiętam, moja

mama zawsze miała do mnie pretensje. Nigdy nie doświadczyłam od niej miłości, były tylko krzyki i bicie. Opiekę i wychowanie zawdzięczam przede wszystkim swojej babci. Gdyby nie jej osoba pewnie trafiłabym do domu dziecka. Czasami myślę, że dla mamy liczyły się tylko pieniądze, które za nas otrzymywała. Nie raz opiekowałam się swoim młodszym rodzeństwem po tym, jak odbywały się w naszym mieszkaniu libacje alkoholowe i nie było komu się nami zająć. To wszystko sprawiło, że z domu wyprowadziłam się już w wieku 17 lat. Zaszłam w ciążę i zamieszkałam z ojcem Piotrusia u jego rodziców. Musiałam się nauczyć radzić sobie sama. Mimo codziennego trudu nigdy nie pomyślałam o oddaniu dziecka do adopcji. Niestety z różnych powodów nasz związek nie przetrwał próby czasu. Wiem, że tata Piotrusia podejrzewał mnie o zdradę, ale to nieprawda. Nie był dobrym ojcem, wołał imprezy od zajmowania się dzieckiem. Pomimo publicznych zapewnień, w dalszym ciągu nie interesuje się synem.

Próba samobójstwa

Zanim doszło do tragedii, mama Piotrusia była objęta nad-

zorem kuratora sądowego, opieką MOPS-u oraz wspierana częstymi wizytami asystenta rodziny. Julia nie ukrywa, że były momenty w jej życiu, kiedy potrzebowała wsparcia.

– Wpadłam w złe towarzystwo i miałam styczność z narkotykami. Po próbie samobójczej wylądowałam w zakładzie psychiatrycznym. Lekarze mi pomogli i udało mi się wyjść na prostą. Zerwałam z narkotykami i ponownie zamieszkałam z matką, gdzie byłam pod opieką asystenta rodziny. Po znalezieniu pracy odzyskałam syna. Mojej mamie przeszkadzał fakt, że pod moją nieobecność musiała zajmować się Piotrusiem. Więcej pomocy otrzymałam ze strony jej obecnego męża, który jest pracowitym i uczciwym człowiekiem. Później poznałam Radka i nie jest prawdą, jakoby moja mama nie akceptowała go od początku naszej znajomości. Pamiętam, jak pożyczła od nas pieniądze, które później ciężko było jej oddać. Mieszkając w kuchni z Piotrusiem, dokładałam się do wszystkich opłat. Pewnego razu zażądała ode mnie dodatkowych pieniędzy. Wolałam się wyprowadzić i zamieszkać ze swoim partnerem.

Będzie walczyć o swoje dzieci

Zatrzymanemu Radosławowi K. grozi do 10 lat więzienia. Decyzją sądu rodzinnego 2,5-letni Piotruś trafił do pogotowia opiekuńczego, podobnie jak drugie dziecko młodej matki, która również w tej sprawie może mieć postawione zarzuty.

– Mam świadomość, że mogę odpowiadać przed sądem. Straciłam nie tylko Piotrusia, ale i Igę. Wbrew temu, co mówią inni, Kocham swoje dzieci i zamierzam o nie walczyć. Ludzie oceniają mnie, choć nic o mnie nie wiedzą. Codziennie rozmawiam telefonicznie ze swoim synkiem. Tęsknię za nimi i chcę udowodnić wszystkim, że mogę być dobrą matką. Jeśli sąd mi nie uwierzy, wolę by moje pociechy trafiły do obcych, aniżeli pod opiekę mojej mamy. Ona potrafi manipulować ludźmi. Dla niej będzie to tylko kolejne świadczenie socjalne. Myślę również o wyjeździe z Rypina, bo po całej tej sytuacji mam problem ze znalezieniem tu pracy. Wierzę, że w końcu spełni się moje marzenie o prawdziwej rodzinie.

Tekst i fot.
Adam Wojtalewicz

Region

Wspierają walkę z uzależnieniami

Ponad 680 tysięcy złotych z budżetu województwa trafi w tym roku na realizację programów profilaktycznych propagujących walkę z alkoholizmem oraz narkomanią, a także projektów wsparcia dla rodzin osób uzależnionych, między innymi z terenów wiejskich.

Zarząd województwa rozstrzygnął trzy konkursy przeznaczone dla organizacji pozarządowych, które realizują projekty przeciwdziałania uzależnieniom.

– To pieniądze na działania interwencyjne i terapeutyczne dla osób wychodzących z nałogów oraz ich rodzin, a także na zapobieganie uzależnieniom – mówi marszałek Piotr Całbecki.

W ramach konkursu „Rozwiązywanie problemów alkoholowych w województwie kujawsko-pomorskim” wsparcie trafi między innymi na realizację różnego rodzaju programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych, akcji edukacyjnych, zajęć terapeutycznych oraz organizacji grup

wsparcia. Na ten cel samorząd przeznaczył 260 tysięcy złotych. Wsparcie otrzymają między innymi grudziądzkie koło Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta, Bydgoskie Stowarzyszenie „Podaj Rękę” oraz toruńskie Towarzystwo Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Na przeciwdziałanie narkomanii, w tym m.in. na edukację młodzieży, profilaktykę uzależnień oraz wsparcie dla rodzin osób uzależnionych trafi 350 tysięcy złotych. Wśród organizacji, które otrzymały dotacje, są: bydgoski i toruński oddział Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii oraz Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Zdrowia w Kowalewie

Pomorskim (powiat golubsko-dobrzyński).

Dofinansowanie trafi także na realizację zadań służących aktywizacji środowisk wiejskich w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień. Suma wsparcia na to działanie to 70 tysięcy złotych, które trafi na realizację programów profilaktyki uzależnień oraz działalność punktów konsultacyjnych zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholizmu lub narkomanii na wsi. Otrzymają je między innymi sępoleńskie Stowarzyszenie „Dorośli Dzieciom” oraz Markowicka Spółdzielnia Socjalna Nazaret (powiat mogileński).

oprac. (ToB)
fot. ilustracyjne

Pechowy, szczęśliwy saksofonista

POSTAĆ ▶ Czym byłaby muzyka bez charakterystycznego dźwięku saksofonu? Jego wynalazca, XIX wieczny belgijski kompozytor, słynął z tego, że tworzył nowe instrumenty i ...był wyjątkowym szczęściarzem

Antoine-Joseph Sax urodził się w 1814 roku w mieście Diant. Jego rodzina nazywała go w skrócie Adolfem. Ojciec Adolfa, Karol Józef Sax, zajmował się wytwarzaniem instrumentów szarpanych: pianin, harf i gitar. Był znany w całej północnej Francji i ludzie chętnie zamawiali u niego instrumenty. Dzięki pieniądзом zdołał wykształcić syna Adolfa. Młodzian od początku zdradzał talent muzyczny i kon-

strukcyjny. Już w wieku 15 lat zgłosił się ze swoim klarnetem i fletem na konkurs. Poza tym ćwiczył wokół na konserwatorium królewskim w Brukseli.

Oprócz niezwykłego talentu Adolf Sax miał niezwykłą zdolność do pakowania się w kłopoty i wychodzenia z nich. Pewnego razu spadł z trzeciego piętra, ale przeżył i wrócił do pracy. W wieku trzech lat wypił szklankę żrącej substancji służącej do konserwacji instrumentów. W dorobku wydarzeń, które niemal posłały go na tamten świat było jeszcze poparzenie w wyniku wybuchu prochu, oparzenie się po przewróceniu na rozżarzoną płytę grzewczą, przetrwanie otrucia, uderzenie cegłą w głowę z wysokości pierwszego piętra oraz podtopienie w rzece. Jego mama pewnego razu miała powiedzieć, że „jest skazany na pecha i długo nie pożyje”. Sąsiedzi widząc przygody młodego Alfonsa przewalili go „duszką”. Nie wiemy czy to pech, czy też błędy w wychowaniu, ponieważ Alfons był najstarszym z jedenaściorga

dzieci państwa Sax i zaledwie jednym z trojga, którzy dożyli dwudziestego roku życia.

Pierwszym dokonaniem odkrywczym Saxa było konstruowanie nowego typu klarnetu. Opatentował go w wieku 24 lat. Następnie przeniósł się do Paryża, gdzie tworzył instrumenty. Był lubiany przez kompozytorów. Jeden z nich, Hector Berlioz, był nim tak urzeczony, że skomponował utwór wyłącznie na jego instrumenty. Tymi instrumentami były sakshorny. Wytwarzał je w siedmiu różnych rozmiarach. Do dziś są używane w wielu orkiestrach, zwłaszcza tych dętych.

Alfons wynalazł także inny instrument nazwany saxtrombą. Był przeznaczony dla francuskich orkiestr dętych, ale nie przetrwał próby czasu. Najważniejszym wynalazkiem Alfonsa był saksofon. Opatentował go 28 czerwca 1846 roku. Pierwszą osobą, która usłyszała nowy dźwięk instrumentu był król Ludwik Filip. Niestety, sukces pociągnął za sobą pecha. Inni konstruktorzy

uważali, że saksofon już istniał i że to oni mają prawo do jego sprzedawania, a nie wyłącznie pan Sax. W ciągu kilku lat batalii sądowej Alfons trzykrotnie ogłaszał bankructwo. Niemal poszedł z torbami, przeznaczając wszystkie pieniądze na prawników. Hector Berlioz, który bardzo wspierał Saxa w jego sądowych bataliach przyrównywał go do średniowiecznego włoskiego rzeźbiarza – Celliniego. Ów artysta został okradziony ze swoich planów przez konkurencję, która następnie dorobiła się majątków.

Niemieccy konstruktorzy uważali, że „saksofon nigdy nie istniał, nie mógłby istnieć i miał być uznany za zwykły szarłatański podstęp”. Patent na wyłączność produkcji saksofonów wygasł po 10 latach i Sax musiał zacząć ścigać się z konkurencją. Tradycyjnie nie opuszczał go pech. Zachorował na raka gardła, ale udało mu się wyzdrowieć. Przez kolejne lata prowadził swój warsztat, ale z coraz mniejszym powodzeniem. Przez niemal 20 lat musiał znosić obrzydliwe

paszkwile konkurencji. Niektórzy muzycy nawoływali do bojkotu saksofonu. Mimo to w ciągu 17 lat w jego firmie wyprodukowano 20 tysięcy saksofonów. Dawał zatrudnienie ok. 100 osobom.

Wiemy wiele o życiu zawodowym konstruktora, ale jak wiodło mu się prywatnie? Związał się z pochodzącą z Hiszpanii Louise-Adele Maor. Nigdy się nie ożenili, ale mieli pięcioro dzieci. Dwoje z nich zmarło w dzieciństwie. Maor prawdopodobnie poznała Saxa w pracy. Wiele sugeruje, że była jego pokojówką. Być może dlatego nigdy nie doszło do małżeństwa. Byłoby ono uważane za mezalians.

Adolf Sax zmarł w 1894 roku w ubóstwie. Resztki jego warsztatu poprowadził dalej jego syn także Alfons. Młody pan Sax był już bardziej „ludzkim” człowiekiem od ojca. To pomogło mu przy zabieganiu o nowe zamówienia. Saksofon stał się bardzo popularny na całym świecie.

(pw)

fort. internet

Postać

Bohater z Książek

Przypominamy historię Edwarda Piekarza, pseudonim „Papierówka”, który w 1945 roku wstąpił do organizacji podziemnych.

Edward Piekarz urodził się 5 czerwca 1925 roku w Książkach, w powiecie wąbrzeskim. Gdy wybuchła wojna miał więc zaledwie 14 lat. Do tego czasu zdołał ukończyć szkołę powszechną w Książkach. We wsi mieszkał do 1960 roku. Później wyprowadził się do Torunia. Wiosną 1940 roku 15-letni młodzieniec trafił do Arbeit-samtu, czyli urzędu pracy, który skierował go do pracy w gospodarstwie miejscowego Niemca, który już przed wojną należał do największych gospodarzy w okolicy, mając 20 hektarów.

Do organizacji podziemnych wstąpił w 1945 roku. Został zwierzbowany przez swojego sąsiada. Należał do oddziału „Ruczaja”,

który działał na terenie powiatu wąbrzeskiego. Posiadał pistolet parabelum i zajmował się wywiadem. Zbierał informacje ludności na temat nowych porządków po tym, gdy władzę przejęły najpierw władze wojskowe, a następnie przedstawiciele komunistyczni. Brał udział w napadzie na Konstantego Klimka z Książek, który był członkiem Polskiej Partii Robotniczej (partii komunistycznej). Tego samego dnia pobito w Książkach czterech innych członków PPR.

Zyskał pseudonim „Papierówka”, czasem „Lew” i „Tygrys”. Zmiana pseudonimów nie była przypadkowa. Stało się tak, ponieważ pierwotny pseudonim

„Papierówka” został wydany przez dowódcę oddziału po jego aresztowaniu w Wąbrzeźnie. Po wyzwoleniu podzieli partyzantkę zaczęto rozbijać. Nie inaczej było w okolicach Książek. Edward Piekarz dostał informację o nalicie na wieś i zdołał uciec. Ukrywał się w lesie i w polach. Później wyjechał wraz z jednym z towarzyszy do Warszawy. Następnie otrzymali informację o możliwości spędzenia czasu u pewnego młynarza, a ostatecznie udali się na Śląsk, do Żabkowic.

W kwietniu 1947 roku władze ogłosiły amnestię. Piekarz skorzystał z tej okazji i ujawnił się. Ponieważ nie należał do dowództwa i do organizacji konspiracyjnych dołączył późno, nie poddano go karze. Mógł wrócić do Książek. Pracował tu jako malarz aż do 1960 roku.

Bardzo często członkowie takich grup nie informowali swoich bliskich o swojej wojennej i powojennej przeszłości. Czynili to ze względów bezpieczeństwa. Nie inaczej było w tym przypadku. Córka Edwarda Piekarza w korespondencji z Fundacją Generał Elżbiety Zawadzkiej, gdzie przechowywane są bezcenne relacje i biogramy, wspomina że ojciec nigdy nie opowiadał o swojej przeszłości.

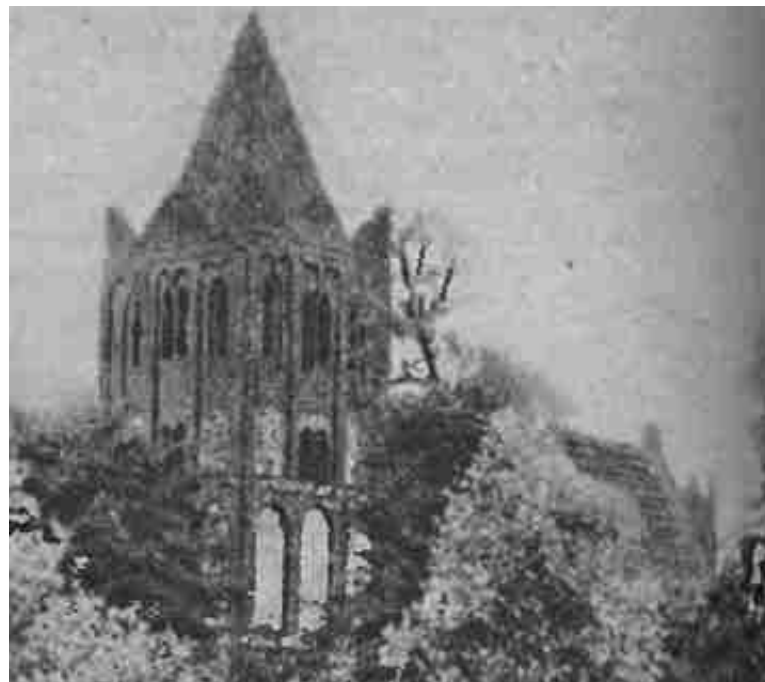
(pw)

fort. ilustracyjne

Było i jest

Średniowieczny kościół

Tym razem w ramach cyklu „Było i jest” prezentujemy fotografie przedstawiającą kościół parafialny pod wezwaniem św. Piotra i Pawła w Dębowej Łące. Zdjęcie zostało wykonane w połowie lat 20-tych XX wieku.

Kościół parafialny pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła powstał na przełomie XIII i XIV wieku. Został przebudowany na styl renesansowy w XVII stuleciu. Świątynia jest kamienna, ale szczyty i górne kondygnacje ma ceglane. Od zachodu

przylega do niej kwadratowa wieża. Budowlę zdobią ostrołukowe blendy, dekoracyjne sterczyny i fryzy.

Prezentowane zdjęcie pochodzi z portalu fotopolska.eu.

(szyw)

fort. fotopolska.eu

Wódz powstania

POSTAĆ ▶ Pierwszemu powstaniu przeciwko rosyjskiemu zaborcy przewodził Tadeusz Kościuszko. Chciał, aby na wzór amerykańskiej wojny o niepodległość z Rosjanami walczył cały naród, nie tylko szlachta. Niestety, zryw zakończył się klęską i przyczynił się do III rozbioru Polski

Tadeusz Kościuszko urodził w 1746 roku w Mereczowszczyźnie na Polesiu. Dziewięć lat później przyszedł wódz, razem ze starszym bratem Józefem, rozpoczął naukę w Kolegium Pijarów w Lubieszowie. W 1760 roku ze względu na kłopoty rodzinne, wrócili obaj do domu. Ponieważ dziedzicem niewielkiego rodzinnego majątku miał zostać Józef, Tadeusz wybrał karierę wojskową.

W 1765 roku z inicjatywy Stanisława Augusta Poniatowskiego powstała Szkoła Rycerska.

Miała ona przygotować kadrę oficerów, ludzi światłych, postępowych i dobrych obywateli. Dzięki wsparciu Czartoryskich, Kościuszko wstąpił do Korpusu Kadetów Szkoły Rycerskiej, gdzie wyróżniał się spośród innych. Między innymi pobierał specjalny kurs inżynierski dla wyróżniających się słuchaczy. Pozostał w Szkole Rycerskiej jako instruktor podbrygadier w stopniu chorążego. Szkołę ukończył jako kapitan.

Po kilku latach młody Kościuszko wyjechał, dzięki

wsparciu Adama Kazimierza Czartoryskiego, do Paryża. Pogłębiał tam wiedzę, m.in. w akademii wojskowej szwoleżerów gwardii królewskiej w Wersalu. Pięcioletni pobyt Kościuszki we Francji, która była w przededniu rewolucji, wywarł poważny wpływ na jego przekonania polityczne i społeczne.

Latem 1775 roku wrócił do kraju. Niestety, mimo swojego wybitnego wykształcenia nie znalazł zatrudnienia w wojsku Rzeczypospolitej, zredukowanego do 10 tys. żołnierzy. W rodzinnym majątku gospodarzył brat, a plany małżeńskie spaliły na panewce. Kościuszko postanowił wyjechać ponownie do Francji. Tam chciał wstąpić do wojska. Dowiedział się wówczas o wojnie o niepodległość Ameryki i postanowił udać się za ocean.

W Ameryce, na wiosnę 1777 roku, Kościuszko został wysłany na północ nad granicę kanadyjską. Przez wiele miesięcy Kościuszko fortyfikował różne obozy wojskowe Armii Kontynentalnej. Rozgłos przyniósł mu wkład jego prac fortyfikacyjnych do amerykańskiego zwycięstwa w bitwie pod Saratogą. Wyrazem uznania dla jego umiejętności inżynierskich było powierzenie mu budowy silnej twierdzy West Point nad rzeką Hudson. Decyzję taką poparł naczelny wódz armii amerykańskiej, Jerzy Waszyngton.

W uznaniu zasług Tadeusz Kościuszko, uchwałą Kongresu, awansowany został na generała brygady armii amerykańskiej. Otrzymał też specjalne podziękowanie, nadanie gruntu (około 250 ha) oraz znaczną sumę

pieniędzy. Kiedy Kongres wypłacił mu zaległe pobory, mimo trudnej sytuacji finansowej, natychmiast przeznaczył te pieniądze na wykupienie wolności i kształcenie Murzynów.

W lipcu 1784 pożegnał się z przyjaciółmi, wrócił do Polski, do majątku rodzinnego. Sytuacja w kraju była wówczas bardzo zła. Obradujący w latach 1788–1792 Sejm Wielki podjął dzieło naprawy Rzeczypospolitej. Jedną z pierwszych jego uchwał podnosiła liczbę wojska do 100 tysięcy. Powstała dla Kościuszki szansa kariery wojskowej w armii Rzeczypospolitej. Otrzymał podpisaną przez króla nominację na generała majora wojsk koronnych. Decyzje sejmu, uchwalenie Konstytucji 3 Maja, spowodowały wybuch wojny polsko-rosyjskiej. Kościuszko brał aktywny udział w przygotowaniu do walk, dokonując inspekcji i manewrów podległych sobie wojsk.

Wodzem armii koronnej król mianował księcia Józefa Poniatowskiego. Dowódcą jednej z trzech dywizji, tworzących armię, został Tadeusz Kościuszko. Między innymi wstawił się w walce w czasie bitwy pod Zielemcami i znalazł się na pierwszej liście odznaczonych Orderem Virtuti Militari. Za kolejne sukcesy w starciach z Rosjanami Kościuszko otrzymał kolejne odznaczenie – Order Orła Białego. Wojna w obronie konstytucji zakończyła się jednak klęską, po tym gdy król przystąpił do Targowicy. Kościuszko musiał opuścić ojczyznę, jak wielu innych działaczy politycznych i wojskowych. Udał się do Francji. Włączył się bardzo szybko

do przygotowań do powstania przeciwko zaborcom.

24 marca 1794 na rynku krakowskim Tadeusz Kościuszko złożył narodowi uroczystą przysięgę i objął formalnie przywództwo insurekcji jako Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej. Niecały miesiąc później doszło do jednej z najsłynniejszych bitew powstania – bitwy pod Racławicami. Polacy, pod wodzą Kościuszki, odnieśli zwycięstwo, jednak całe powstanie zakończyło się klęską. Pół roku później w starciu pod Maciejowicami Tadeusz Kościuszko dostał się do rosyjskiej niewoli i trafił do więzienia w Petersburgu.

W 1796 r roku car Paweł I wypuścił Kościuszkę po złożeniu przysięgi wiernopoddańczej, wraz z nim uwolniono 20 tys. Polaków. Kościuszko wyjechał na krótko do Stanów Zjednoczonych, w 1797 roku powrócił do Europy. Włączył się w tworzenie Legionów Polskich i spotykał się z Napoleonem. Kościuszko był jednak przeciwnikiem wiązania sprawy polskiej z przyszłym Cesarzem Francuzów, któremu nie ufał.

W 1815 roku car Aleksander I, pragnąc uzyskać aprobatę dla stworzenia marionetkowego Królestwa Polskiego, zaprosił Kościuszkę do Wiednia. Ten na wiadomość, że planowane Królestwo Polskie ma mieć mniejsze terytorium od Księstwa Warszawskiego, oświadczył że to jest „pośmiesze” i po bezskutecznej próbie listownego skontaktowania się z carem opuścił Wiedeń. Tadeusz Kościuszko zmarł 15 października 1817.

oprac. (szyw)
fot. internet

Postać

Z Wąbrzeźna do Kalifornii

Ferdynand Wessel zaczynał jako młody człowiek z Wąbrzeźna, który w nastoletnim wieku ruszył na wojnę. Żywoć zakończył w odległej Kalifornii jako plantator pomarańczy.

Wesselowie byli zamożną rodziną, chociaż ich fortuna topniała. Jeszcze w epoce napoleońskiej pożyczali pieniądze królowi Prus. Później różne gałęzie rodu osiadły w różnych miejscach ziemi chełmińskiej. Jednym z Wesselów był Ferdynand Henryk. Urodził się 7 stycznia 1848 roku. Został ochrzczony w Wąbrzeźnie.

Jako nastolatek trafił na przeszkolenie wojskowe. Wkrótce wybuchła wojna między Prusami, a Austrią, w której Ferdynand brał udział. Kolejną wojenną przygodą Wessela był konflikt prusko-francuski z 1870 roku. Wstawił się odważnie na polu bitwy. Otrzymał medal za walki pod Metz i Sedanem. W czasie tej pierwszej

potyczki został nawet ranny przez francuskiego oficera, który zranił go w głowę szablą. Koniec wojny mógł obserwować z perspektywy woskowego lazaretu. Zachorował na tyfus, po tym gdy spragniony napił się wody zgromadzonej w zagłębieniu po końskim kopcy w ziemi.

Po powrocie do domu po-

stanowił zmienić swój los i wyemigrował do Ameryki. Na pokładzie parowca dopłynął do Filadelfii, a następnie do stanu Maryland, gdzie pracował m.in. jako kupiec. W 1878 roku udał się do Kansas, gdzie zakupił farmę. W 1879 roku poślubił Amę Elbę Babcock. Była ona Amerykanką z dziada pradziada. Jej rodzina miała przybyć do nowego świata jeszcze w XVII wieku, gdy powstały tu pierwsze kolonie.

Małżeństwo Wessel doczekało się pięciorga dzieci. Niestety, w 1893 roku Ama zmarła. Na głowie Ferdynanda pozostało wychowanie czwórki dzieci w wieku od 3 do 12 lat.

Cztery lata później cała rodzina zaczęła nowe życie w Kalifornii. Ferdynand ponownie ożenił się, tym razem z emigrantką ze Szwajcarii. Leną Bircher. Dopiero w 1902 roku Wessel wyrzekł się przysięgi, którą składał cesarzowi Niemiec i mógł zostać obywatelem USA. Prowadził w Kalifornii gospodarstwo sadownicze. Uprawiał pomarańcze. Zmarł 5 stycznia 1932 roku. Historię jego życia znamy dzięki dociekliwym członkom jego rodziny. Jeden z jego prawnuków do dziś przechowuje w domu medal, który jego przodek otrzymał w czasie wojny z Francją.

(pw)

Wyróżnią artystów

REGION ▶ Do 15 maja można ubiegać się o przyznanie stypendiów artystycznych marszałka województwa kujawsko-pomorskiego

– Od lat z satysfakcją wspieramy twórców i animatorów kultury, a także osoby poświęcające się opiece nad zabytkami. Nasz region jest miejscem przyjaznym szeroko rozumianej kulturze, a najwartościowsze projekty w tej sferze i najciekawsze postaci znajdują oparcie w mecenacie samorządu województwa – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Stypendia przeznaczone są dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami. Wsparcie trafia na realizację projektów artystycznych i twórczych, takich jak zorganizowanie wystawy, koncertu,

publikacja książki, nagranie płyty, filmu lub podjęcie dodatkowej edukacji artystycznej.

– Wsparcie przyznajemy dwa razy w roku. Na obie edycje mamy w tegorocznym budżecie łącznie 105 tysięcy złotych – tłumaczy Beata Krzezińska, rzecznik prasowa Urzędu Marszałkowskiego. – W pierwszej edycji programu przyznaliśmy jedno półroczne i 12 rocznych stypendiów o łącznej wartości blisko 70 tysięcy złotych. Sześciu stypendystów to muzycy, troje promotorzy kultury, dwoje reprezentuje sztuki plastyczne, jedna osoba literaturę, jedna teatr i film.

Druga edycja konkursu sty-

pendialnego (stypendia półroczne) zostanie rozstrzygnięta latem. Nabór wniosków trwa do 15 maja.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Mar-

szałkowskim Województwa Kujawsko Pomorskiego, w Departamencie Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Toruniu, ul. Św. Jana 1/3, tel. 883 359 313, 883 359 311, 56 62 12 585 lub mailowo pi-

sząc na adres kn.sekretariat@kujawskopomorskie.pl.

oprac. (ToB)

fot. Szymon Zdziełto/
Tarantoga.pl/Urząd Marszałkowski

Wąbrzeźno

Policjant u przedszkolaków

Sierż. szt. Artur Meister opowiedział najmłodszym dzieciom ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie o podstawowych zasadach bezpieczeństwa.

Policjant wyjaśnił dzieciom jak zachowywać się przy drodze, przypomniał jaką stroną ulicy poruszają się piesi, jak prawidłowo przechodzić na drugą jej stronę.

– Sporo miejsca poświęcił także odblaskom, które po-

winny znaleźć się na odzieży wierzchniej lub plecaku – tłumaczy sierż. szt. Michał Głębocki z KPP Wąbrzeźno. – Podkreślał fakt, jak ważna jest dla bezpieczeństwa najmłodszych jazda samochodem w foteliku i z zapiętymi pasami.

Nie mogło zabraknąć tematyki związanej z pracą policjanta. Przedszkolaki wykazywały spore zainteresowanie omawianym tematem i chętnie odpowiadały na pytania.

oprac. (ToB)

fot. KPP Wąbrzeźno

Gmina Ryńsk

Pomóż szkole

Wystawiany przez Teatr Muzyczny Szkoły Podstawowej w Zieleniu musical „Józef i cudowny płaszcz w technikolorze” spotkał się z dużym zainteresowaniem odbiorców, nic więc dziwnego, że zieleńskie grono pedagogiczne na czele z dyrektorką placówki Sabiną Topińską – Brylińską oraz uczniami w planach mają kolejne teatralne projekty.

W szkole trwają castingi do ról w musicalu „Piotruś Pan”, czyli sztuce, która wystawiana jest na deskach teatrów w całej Polsce (m.in. w teatrze „Roma” oraz „Studio Buffo”). Teraz nasz powiat ma szansę na ujrzenie spektaklu.

Projekt Stowarzyszenia „Przyjaciele Wronia”, w którym uczestniczy SP w Zieleniu, zakwalifikował się do drugiej tury konkursu „De-

cydujesz, pomagamy” organizowanego przez sieć supermarketów Tesco. Głosy na projekt można oddawać w sklepach w Wąbrzeźnie, Chełmży oraz Golubiu Dobrzyńskim od 7 maja do 4 czerwca bieżącego roku. Do zdobycia jest 5000 zł, które Szkoła Podstawowa w Zieleniu chce przeznaczyć na przygotowanie musicalu.

Aleksandra Górska

REKLAMA

SKLEPY SPORTOWE STELA-MAR

WĄBRZEŃNO, ul. Kopernika 7
WĄBRZEŃNO, Gen. Sikorskiego 8

KROSS

ZAPEWNIAMY PROFESJONALNY SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

Kolejny awans młodziczek

PIŁKA RĘCZNA ➤ Zawodniczki UKS-u Vambresii-Worwo Wąbrzeźno awansowały do 1/8 finału Pucharu Polski Młodziczek Związku Piłki Ręcznej w Polsce

Turniej eliminacyjny rozgrywano od 27 do 29 kwietnia w Gnieźnie. W imprezie wystartowały ekipy MKS-u Kusy Szczecin, UKS-u Jedynka Słubice, siódemka z Wąbrzeźna pod przewodnictwem Jarosława Rutkowskiego oraz MKS PR Gniezno.

W piątek, w inauguracyjnej konfrontacji Kusy Szczecin wygrał ze Słubicami 32:26. W starciu numer dwa walczyły zaś gospodynie i ekipa UKS-u Vambresii-Worwo.

– Mecz był bardzo trudny. Poza przeciwniczkami walczyliśmy również z dopingiem lokalnych

fanów, a przy praktycznie pełnej hali nie było to zadanie łatwe. Do przerwy prowadziliśmy 10:9, ale po zmianie stron kompletnie straciliśmy właściwy rytm i ostatecznie ulegliśmy miejscowym 13:22 – zaznacza Tomasz Rutkowski, kierownik drużyny z Wąbrzeźna.

Następnego dnia o godzinie 10.00 szczyptornistki Rutkowskiego rywalizowały z Jedynką Słubice. Po udanym występie wąbrzeźnianki triumfowały 25:20 (12:9) i oglądały potyczkę Gniezna ze Szczecinem. W regulaminowym czasie gry padł remis 16:16, zaś w dogrywce

lepsze o jedno trafienie okazały się zawodniczki Kusego, co mocno skomplikowało sytuację w tabeli. Ta, po drugim dniu, przedstawiała się następująco:

1. MKS Kusy Szczecin – 5 punktów
2. MKS PR Gniezno 4 punkty
3. UKS Vambresia-Worwo Wąbrzeźno 3 punkty
4. UKS Jedynka Słubice 0 punktów

Niedzielne starcia zapowiadały się zatem niezwykle ciekawie. Przed meczem Szczecin – Wąbrzeźno było jasne, że awans

ekipie z naszego miasta da tylko triumf w regulaminowym czasie, za który przydzielano 3 „oczka”. – Ta potyczka ponownie była bardzo emocjonująca. Graliśmy dobrze i wygraliśmy 15:13 (8:6), zapewniając sobie promocję do 1/8 Pucharu Polski, który zaplanowano od 11 do 13 maja w Chorzowie – dodaje kierownik Rutkowski. Do wąbrzeźnianek dołączyło Gniezno, które w finalnym meczu rozbiło Słubice 34:15 i przeszło do dalszego etapu z pierwszego miejsca.

Awans w Gnieźnie wywalczyły: Nikola Marciniak, Julia Szczepanik (bramkarki) – Aleksandra Antosik, Patrycja Drewnik, Roksana Rybszleger, Oliwia Ożóg, Roksana Bielińska, Wiktoria Dedeńska, Julia Dzierżawska, Katarzyna Olszewska, Nikola Heród (ucennice drugiej klasy sportowej Gimnazjum nr 1

w Wąbrzeźnie, nauczyciel Jarosław Rutkowski), Oliwia Ledwochowska, Patrycja Józefczak (ucennice siódmej klasy sportowej Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie, nauczyciel Bogdan Taczynski). Trener Jarosław Rutkowski, kierownik drużyny Tomasz Rutkowski.

W 1/8 Pucharu Polski Młodziczek Związku Piłki Ręcznej w Polsce UKS Vambresia-Worwo Wąbrzeźno zmierzy się z MTS Kwidzyn, UKS Roxa Lublin i gospodarzami Akademia Handballu Ruch Chorzów. Turniej zapowiada się bardzo interesująco. Przypomnijmy, że w minionym sezonie 2016/2017 trzy kluby MTS Kwidzyn, UKS Roxa Lublin, UKS Vambresia Worwo Wąbrzeźno zagrały w wielkim finale tych rozgrywek.

(kl)

fot. archiwum

TABELA KOŃCOWA:

1. MKS PR Gniezno – 7 pkt.
2. UKS Vambresia Worwo Wąbrzeźno – 6 pkt.
3. MKS Kusy Szczecin – 5 pkt.
4. UKS Jedynka Słubice – 0 pkt.

Piłka nożna

Porażka w Janikowie

Drugą z rzędu porażkę ligową zapisali na swym koncie juniorzy starsi Unii Wąbrzeźno. Tym razem w Janikowie okazali się słabsi od miejscowej Unii.

Konfrontacji w Janikowie drużyna MKS-u na pewno nie zaliczy do udanych. Ekipa z Wąbrzeźna równorzędną walkę z oponentem nawiązała tylko w pierwszej poł-

wie, zakończonej wynikiem 1:1. Po zmianie stron gospodarze przyspieszyli tempo gry, dominowali w kluczowych strefach i udokumentowali to trzema trafieniami,

UNIA JANIKOWO VS. UNIA WĄBRZEŹNO		
4	(1:1)	1
Bramka dla Wąbrzeźna:		
Jakub Sajda		
Skład		
Stasiak – Potaczała, Lewandowski, Jabłoński (57' Piórkowski), Kołodziejczak, Chojnacki F., Marszałek (70' Drewnik), Sajda, Gajewski, Kosiński, Sobota (57' Chojnacki O.)		

triumfując ostatecznie w stosunku 4:1. W najbliższej kolejce wąbrzescy juniorzy zmierzą się na swoim obiekcie z Włocławią Włocławek.

(kl), fot. FB Unia Wąbrzeźno

Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynaj od podania prefiksu

AF.CWA (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA),
AF.CGD (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD),
AF.CLI (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI),
AF.CRY (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY).

Po spacji wpisz treść ogłoszenia.

2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).

3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**. Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.

4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD).

5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.

6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 493 41 50
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor prowadzący:
Tomasz Błaszkiwicz
tel. 721 093 072
t.blaszkiewicz@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Bieg połączył pokolenia

BIEGI ▶ W środę 2 maja mieszkańcy Wąbrzeźna spotkali się na XXII Biegu Konstytucji 3 Maja. W rywalizacji wzięli udział zarówno dorośli, jak i dzieci oraz młodzież

Tradycyjnie 2 maja ulicami Wąbrzeźna przeszedł pochód drugomajowy. Uroczysty marsz, w którym wzięli udział mieszkańcy, poprowadziła orkiestra dęta Wąbrzeskiego Domu Kultury wraz z wąbrzeskimi władzami, harcerzami i Kołem Aktywnych Kobiet.

Uczestnicy świętujący Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej przeszli odcinek wyznaczony od Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie do stadionu MKS-u „Unia”. Tam natomiast odbył się XXII Bieg Konstytucji 3 Maja. O 12.30 rozpoczęły się biegi dla dzieci i młodzieży. Wesołą konkurencję otworzył rocznik 2012, który przebiegł 100 metrów. Najdłuższy dystans miały do pokonania natomiast roczniki 2002, 2003

oraz 2004 (800 metrów).

– W Biegu Konstytucji 3 Maja miałam przyjemność brać udział po raz pierwszy – opowiada uczennica klasy szóstej Patrycja Kozłowska. – Konkurowałam z lepszymi ode mnie, ale w tym wydarzeniu nie chodzi o wygraną, a o dobrą zabawę i wspólne świętowanie.

O 13.30 odbył się bieg rekreacyjny, w którym uczestniczyli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz dorośli. Przebiegli oni 1500 metrów. Dyplomy oraz nagrody rzeczowe wręczał pierwszej piątce (w każdej kategorii) zastępca burmistrza Wąbrzeźna Wojciech Bereza.

Tekst i fot.
Aleksandra Góralska

Koniec marzeń o awansie?

PIŁKA NOŻNA ▶ Dwa kolejne starcia w ramach toruńskiej A-klasy mają za sobą piłkarze Unii Wąbrzeźno. 2 maja niebiesko-biali pewnie pokonali w Wąbrzeźnie Stal Grudziądz 3:0, zaś w minioną sobotę, w meczu na szczycie, ulegli Cyklonowi Kończewice 0:2 i znacząco ograniczyli szanse na bezpośredni awans do klasy okręgowej

Perfekcja ze Stalą

2 maja MKS na własnym obiekcie mierzył się z grudziądzką Stalą. Drużyna Roberta Kościelaka chciała w tej potyczce potwierdzić rosnącą formę i pewnie zainkasować ważne trzy oczka. Unicy już od pierwszego gwizdka uzyskali sporą przewagę, okazję do objęcia prowadzenia mieli już w trzeciej minucie, ale na inauguracyjne trafienie zgromadzonym na stadionie kibicom przyszło trochę poczekać. W 36. minucie z dystansu uderzał Filip Ciechacki, golkeeper z Grudziądza odbił futbolówkę, a nadbiegający Dominik Hancyk nie miał problemów, by umieścić ją w siatce. 300 sekund później MKS prowadził już 2:0, bowiem gola po dobrze wykonanym rzucie różnym strzelił Radosław Drapiewski i przy takim rezultacie obie ekipy opuszczały murawę po 45 minutach walki.

Po zmianie połów Unia w pełni kontrolowała boiskowe wydarzenia. Podobać się mogła współpraca linii defensywnej, która w końcu stanowiła monolit trudny do sforsowania, a także wyprowadzanie futbolówki ze środkowej strefy pola. Pięć minut przed finalnym gwizdkiem gola na 3:0 zdobył kapitan Mazurowski, a MKS pewnie rozbił Stal 3:0, realizując w pełni przedmeczowe założenia i w znakomitych nastrojach przystępował do sobotniego meczu na szczycie A-klasowej tabeli.

Kontrowersje i porażka

Pojedynek Cyklon – Unia już od dawna zapowiadał się jako wielki hit rozgrywek. Lider z Kończewic przed meczem miał trzy punkty więcej od niebiesko-białych, ale przy ewentualnym triumfie podopiecznych Kościelaka, to właśnie oni wskakiwali na pozycję lidera, która zapewnia bezpośredni awans do klasy okręgowej.

Stawka pojedynku znalazła odzwierciedlenie w boiskowych poczynaniach ekip. Przed przerwą żadna ze stron nie zdecydowała się na grę ofensywną, a walka toczyła się głównie w centralnej części placu. W 47. minucie gola strzelili gospodarze, ale trafienie wzbudziło sporo kontrowersji, bowiem Kowalski w momencie podania mógł znajdować się na pozycji spalonej. W podobnej sytuacji, ale w odwrotnym kierunku (szansa Unii) sędzia liniowy podniósł chorągiewkę, co na pewno nie było działaniem konsekwentnym. Po bramce MKS musiał zaryzykować, podejmował próby ataków, ale tego dnia nie był w stanie sforsować szczelnej miejscowej obrony. Kiedy w 74. minucie Kowalski po raz drugi ucieszył fanów z Kończewic, stało się jasne że to Cyklon zdobędzie komplet punktów i znacząco zbliży się do bezpośredniego awansu. Unia wróciła z Kończewic na tarczy, lecz nadal musi wierzyć w to, iż w tej lidze wszystko jest możliwe. Wcześniej-

sze potyczki pokazały, że wiosną nie ma ekip niepokonanych, zaś przez sześć decydujących kolejek rozstrzygnięcia w klasyfikacji mogą być jeszcze znaczące.

W następnym starciu MKS wyjedzie do Łasina, by skonfrontować siły z lokalnym Piastem.

(kl)

fot. archiwum

CYKLON KOŃCZEWICE VS. UNIA WĄBRZEŹNO		
2	(0:0)	0
Gole		
A. Kowalski 47', 74'		
Skład		
P. Andrzejewski – D. Kalinowski, B. Literski, P. Mazurowski, R. Drapiewski (żk) – F. Ciechacki (65' S. Marszałek), K. Kamycki (70' M. Kołodziej), J. Godlewski, D. Hancyk – M. Gołąb (73' W. Leis), T. Liszaj		
UNIA WĄBRZEŹNO VS. STAL GRUDZIĄDZ		
3	(2:0)	0
Gole		
D. Hancyk 36', R. Drapiewski 41', P. Mazurowski 85'		
Skład		
P. Andrzejewski – D. Kalinowski (85' W. Leis), B. Literski, R. Drapiewski, M. Kołodziej (55' S. Marszałek) – F. Ciechacki (65' R. Wąs), P. Mazurowski, J. Godlewski, D. Hancyk – M. Gołąb (87' D. Kalinowski), T. Liszaj		

Aktualna tabela:

Lp.	Nazwa	Mecze	Punkty	Bramki
1.	Cyklon Kończewice	24	59	78-13
2.	Unia Wąbrzeźno	24	53	79-25
3.	Unisławia Unisław	23	48	53-33
4.	Olimpia II Grudziądz	24	43	51-40
5.	Victoria Czernikowo	24	40	45-33
6.	LZS Świdziebna	24	37	52-34
7.	Zamek Zamek Bierzgłowski	24	37	54-45
8.	Gwiazda Starogród	24	36	48-51
9.	Pogrom Zbójno	24	35	66-42
10.	LZS Bobrowo	23	29	44-55
11.	Pomowiec Kijewo Królewskie	24	29	42-53
12.	Stal Grudziądz	24	26	35-54
13.	Węgrowianka Węgrowo	24	24	35-49
14.	Błękitni Podwiesk	24	24	43-74
15.	Piast Łasin	24	20	26-67
16.	Kasztelan Papowo Biskupie	24	7	9-92

Biegi przełajowe

Komplet Małych Twardzieli

Zapisy do drugiej edycji biegu Ergis Mali Twardziele cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. W ciągu kilku dni zapełniono wszystkie dostępne miejsca.

Zapisy do imprezy ruszyły drugiego maja i aktualnie nie ma już możliwości zgłaszania. Tworzona jest natomiast lista rezerwowa, która zostanie uru-

chomiona w przypadku nieobecności osób zgłoszonych we wcześniejszym etapie. Organizatorzy przedstawili również statystykę dotyczącą poszczególnych kate-

gorii, która aktualnie przedstawia się następująco: 3-5 lat: 88, 6-8 lat: 147, 9-11 lat: 141, 12-14 lat: 24.

(kl)

fot. nadesłane

PIŁKA NOŻNA ▶ Zryw w końcu zwycięski

W 15. kolejce B-klasy swoją złą passę przerwał Zryw Książki. Drużyna po serii porażek pokonała na własnym boisku Zryw Wrocki 2:0 i plasuje się w tabeli na miejscu piątym (na sześć ekip), mając taki sam dorobek jak czwarty w klasyfikacji LZS Zbiczno.

(kl)

fot. archiwum